

Ale kommun Årsredovisning 2020

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande.....	4
Kommunchefens sammanfattning	4
Ales vision	5
Ale kommuns organisation.....	6
Valresultat, mandatfördelning	6
Befolkning i Ale 31 december.....	7
Strategiska målsättningar	8
Förvaltningsberättelse	25
Ekonomisk sammanställning	40
Driftredovisning, kommunen	52
Exploateringsredovisning, kommunen.....	53
Investeringssammanställning, kommunen.....	54
Pensionsredovisning enligt fullfundsmodell.....	56
Personalanalys	58
Uppdrag från 2019	61
Kommunstyrelsen	64
Serviceämnden.....	68
Utbildningsämnden.....	73
Kultur- och fritidsämnden.....	78
Omsorgs- och arbetsmarknadsämnden	82
Samhällsbyggnadsämnden	87
Överförmyndarnämnden.....	93
Ord och begrepp.....	96
Revisionsberättelse.....	97
Protokoll från kommunfullmäktige.....	99

Kommunstyrelsens ordförande

2020, ett år som av olyckliga skäl kommer gå till historien, blev ett tufft år för oss som organisation och samhälle. Pandemin påverkade alla. Vi som bor och verkar i kommunen fick förhålla oss till vad som kändes som nya förutsättningar, rekommendationer och regler varje vecka. Företag såg sina kunders beteende förändras, många företag, både små och stora har det utmanande. Vi kunde inte längre träffas och umgås som förut. Våra äldre har levt med restriktioner och unga har haft distansundervisning. Konsekvensen blev att allt fler upplevde påfrestande ensamhet. Många föreningar fick helt ställa om tillfälligt.

Men i allt detta kom hjälp till oss som kommun vilket också gjorde att 2020 var ett "Pretty awesome year"! Vi hade precis som alla andra kommuner svårt med att få tillgång till rätt skyddsmaterial i rätt tid för våra medarbetare inom vård och omsorg. När det såg som mörkast ut kom både privatpersoner, företag och föreningar och stöttade oss med att producera material, men också med kontakter och vägar fram för att kunna lösa de stora problem vi hade också på lång sikt. Den hjälpen var helt ovärderlig. Och kom i helt rätt läge.

Det är också ett år där vi fick ställa om en hel del resurser och kraft för att just hantera pandemin. Medarbetare kom i skymundan och fokus riktades om. De som i sin vardag har många personkontakter fick nya arbetssätt, nya rutiner och riktlinjer och ny utrustning introducerades. Trots det är min uppfattning att vi ändå levererade det mesta av det vi föresatte oss för 2020. Med kvalitet. Det är jag stolt över.

Så sammantaget. 2020 var på många sätt ett spännande och omvälvande år, där kraften i oss tillsammans visade sig. Och där kommunen inte stod ensam. För det vill jag särskild tacka.

Kommunchefens sammanfattning

År 2020 har under 10 av årets månader präglats av konsekvenserna av Coronapandemin. I första linjen har kommunens äldreomsorg, funktionsstödsverksamheter och hälso- och sjukvård arbetat med att ställa om för att mota och begränsa smitta samt i förekommande fall, vårda smittade. Skolan har i omgångar bedrivits på distans och kultur- och fritidsaktiviteter har ställts om och in.

Under våren tog arbetet med att säkra tillgången till material och personlig skyddsutrustning stort utrymme. Tack vare engagemang i föreningsliv och näringsliv klarade Ale en internationellt svår situation med bravur.

Arbetet med de strategiska målen är i stort i fas men har påverkats av pandemin. Verksamheten över lag har behövt ställa om till helt nya förutsättningar och året präglades av ständiga omprioriteringar.

Kommunen har som arbetsgivare haft flera medarbetare som arbetat på distans för att bidra till minskad samhällspridning. Under perioder har sjukfrånvaron varit hög men verksamheten har i stort kunnat bedrivas utan större inskränkningar.

Det ekonomiska läget har påverkats av pandemirelaterade statsbidrag samt omställd verksamhet vilket totalt innebär ett större positivt resultat i relation till budget.

Ales vision

Vision 2025

I Ale är det nära till skola, arbete och sköna naturupplevelser. Det centrala läget i Götaålvdalen med närhet till Göteborgs storstadspuls är en tillgång.

I Ale antar vi utmaningar med lust och energi. Vi underlättar vardagen, förädlar vår service och värnar den gemensamma livsmiljön.

I Ale inspireras vi att följa våra drömmar och här är det lätt att leva.

Vårt uppdrag

Vi jobbar med glädje och engagemang för våra invånare.

Tillsammans ska vi förädla våra tjänster och förenkla människors vardag. Med mod, samarbete och energi skapar vi en levande kommun för både invånare och företagare. Vi ger aleborna livskvalitet och inspiration att förverkliga sina drömmar!

Vår värdegrund

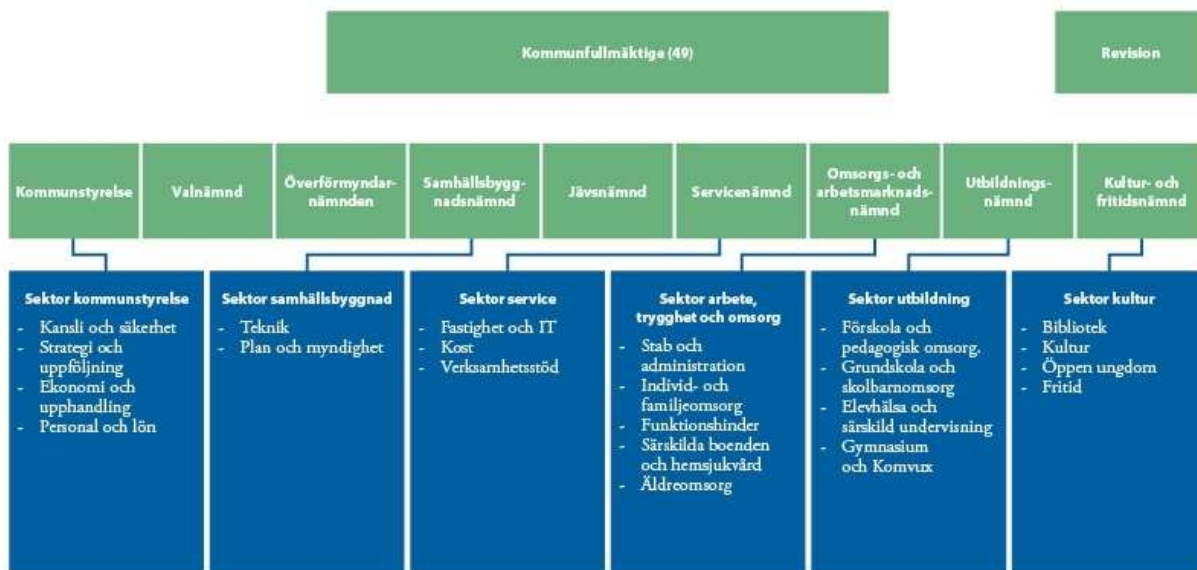
Stolthet - Vi utvecklar vårt uppdrag och skapar förtroende i det personliga mötet.

Omtanke - Vi bemöter alla med öppenhet, tillit och respekt.

Lust - Vi arbetar med kreativitet, energi och glädje.

Ale kommuns organisation

Valresultat, mandatfördelning

Kommunstyrelsens ordinarie ledamöter

Mikael Berglund, ordförande (M)
Monica Samuelsson, 1:e vice ordförande (S)
Sune Rydén, 2:e vice ordförande (KD)
Ann Lundgren (S)
Christina Oscarsson (S)
Dennis Ljunggren (S)
Dan Björk (M)
Henrik Fogelklou (M)
Stefan Ekwing (L)
Renée Palmnäs (FiA)
Sven Engdahl (V)
Robert Jansson (SD)
Alexis Tranmarker (SD)

Mandatfördelning i kommunfullmäktige efter valet 2018

Socialdemokraterna	13
Moderaterna	11
Sverigedemokraterna	8
Vänsterpartiet	4
Centerpartiet	3
Framtid i Ale	3
Liberalerna	2
Kristdemokraterna	2
Miljöpartiet	2
Aledemokraterna	1
Summa	49

Befolkning i Ale 31 december

Folkmängd

Ort	2017	2018	2019	2020
Totalt	30 223	30 926	31 402	31 868
Surte	3 102	3 167	3 245	3 297
Bohus	3 186	3 272	3 332	3 315
Nödinge	6 067	6 106	6 093	6 081
Nol	3 484	3 551	3 508	3 516
Alafors	2 057	2 127	2 157	2 168
Starrkärr, Kilanda, Ryd	1 889	1 927	1 935	1 971
Älvängen	5 476	5 715	6 005	6 250
Skepplanda	3 204	3 269	3 270	3 349
Hälanda	1 019	1 027	1 065	1 087
Alvhem	718	741	766	803
Övriga	21	24	26	31

Folkmängd åldersgrupper

Ålder vid årets slut	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Folkmängd totalt	28 862	29 549	30 223	30 926	31 402	31 868
0 år	327	339	380	406	366	386
1-5 år	1 880	1 934	1 990	2 081	2 182	2 158
6-9 år	1 549	1 596	1 736	1 761	1 796	1 817
10-12 år	1 103	1 188	1 210	1 233	1 261	1 344
13-15 år	1 092	1 075	1 150	1 161	1 246	1 263
16-18 år	1 052	1 085	1 075	1 112	1 100	1 188
19-29 år	3 793	3 915	3 909	3 999	3 978	3 827
30-39 år	3 468	3 623	3 871	4 041	4 202	4 424
40-64 år	9 349	9 495	9 558	9 685	9 776	9 962
65-74 år	3 221	3 220	3 157	3 083	2 983	2 813
75-84 år	1 525	1 582	1 701	1 845	1 971	2 124
85- år	503	497	486	519	541	562

Folkmängd fördelning

	Hela riket	Västra Göta-landslän	Pendlingskommun nära storstad *)	Ale
Folkmängd	10 379 295	1 734 443	1 946 975	31 868
Därav andel (%)				
- Kvinnor	49,7	49,6	49,7	49,0
- Män	50,3	50,4	50,3	51,0
- 0-17 år	21,1	20,9	23,7	24,3
- 18-64 år	58,8	59,5	59,1	58,5
- 65- år	20,1	19,6	17,2	17,3
- Giftna	32,5	32,8	34,9	35,4
- Skilda	9,8	9,7	9,6	8,7
- Med utländsk bakgrund	25,9	26,1	28,8	24,5
- Utrikes födda	19,7	19,7	21,6	17,3
- Utländska medborgare	8,7	8,4	9,6	6,3
Medelålder	41,4	41,2	39,9	39,4

*) Pendlingskommun nära storstad (43 st.). Kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i storstad eller storstadsnära kommun.

Karta Ale kommun

Strategiska målsättningar

Hälsa och välbefinnande (målbild 3)

Agenda 2030

3 Hälsa och välbefinnande

Kommentar

Den sammantagna bedömningen är att arbetet för mål 3 följer budget och planering överlag men att den omfattande pandemin som föregick 2020 har påverkat målpåverkan negativt.

Året 2020 var verkligen ett år som präglades av samhällets gemensamma strävan för god hälsa och välbefinnande. Med en global pandemi som påverkade och påverkar såväl invånare som medarbetare, näringsliv och föreningsliv – är det tydligt att när hälsan är hotad får det konsekvenser för stora delar av samhället. Det har även satt ljuset på hur pass sammankopplat Ale är med resterande världen och att globala trender även påverkar det lokala samhället.

I den samlade redovisningen av sektorer, verksamheter och enheters årsredovisning av målet kan konstateras att det har varit ett påfrestande år. Covid-19relaterade sjukskrivningar, ökad belastning, oro och osäkerhet har påverkat medarbetares hälsa och på så sätt påverkat det övergripande målet. Trots stora påfrestningar har många nya samarbeten och möjligheter uppkommit, med ett gemensamt fokus att bidra till alebornas hälsa och säkerhet. Steg framåt har kunnat tas i att exempelvis hitta nya samarbeten med näringsliv och föreningsliv, att utveckla dialog- och samverkansformer både externt och internt, metodutveckling i flera verksamheter för att frigöra den enskildes resurser och möjlighet att påverka sin egen situation, samt en ny socialpsykiatrisk verksamhet; Träffpunkten.

För att bättre förstå den övergripande målsättningen och den förändring som behövs, genomfördes ett kartläggningsarbete under året. Kartläggningen identifierade vad som redan görs med bäring på denna målsättning i kommunen som helhet, och vad av detta som har stöd i forskning och beprövad erfarenhet. Konstateras kan att insatser med bäring på målsättningen finns i samtliga sektorer, på alla preventionsnivåer och för alla åldersgrupper. Dessutom är den generella folkhälsan god, både i Ale och nationellt, men den är inte fördelad jämnt i olika grupper. Ett fortsatt behov är därför att arbeta för att jämna ut hälsoskillnader och förebygga kroniska sjukdomar och ohälsa. Ett annat övergripande komplext område är den psykiska ohälsan som i och med pandemins konsekvenser ökar bland flera åldersgrupper.

För att kunna uppnå det övergripande målet om att alla

alebor ska ha möjlighet till god hälsa och välbefinnande visar arbetet under året vikten av att utgå från tre vägledande principer:

- Att skapa förutsättningar för ett mer hälsofrämjande samhälle.
- Att alla individer ges förutsättningar att uppnå bästa möjliga hälsa och är rustade att nå sin fulla potential.
- Att vi har välfungerande och behovsanpassade välfärdstjänster och stöd.

Framgångsfaktorerna under 2020 har varit ett steg i rätt riktning för att bidra till förändring i målet. Samtliga faktorer omfattar frågor som kräver insatser och arbete under lång tid. Även om vissa framsteg har gjorts är detta frågor som organisationen behöver bära med sig under kommande år. Beskrivning av det arbete som bedrivits kopplat till framgångsfaktorerna följer nedan.

För att fortsätta förflyttningen inom målsättningen har fyra områden identifierats för arbetet 2021. Dessa områden bedöms ha bäring på eller gynna flera målsättningar samt kräver att förvaltningen arbetar tillsammans – antingen över sektorsgränser eller ihop med andra aktörer/huvudmän för att nå framdrift inom målsättningen. Vidare hantering och prioritering ihop med områden hörande till de andra målsättningarna kommer att göras i början av 2021.

- Föräldraskapsstöd/föräldrahälsa
- Bostadsbrist
- Våld i nära relationer
- Ensamhet

Framgångsfaktorer: Fortsatt arbete med att utveckla metoder för dialog både externt och internt

Att vara delaktig i samhället, känna tillit till andra och ha inflytande i sitt liv är centrala faktorer som påverkar hälsan. Dialog har under 2020 använts på flera sätt i sektorer och verksamheter som ett verktyg för att mötas internt och utveckla verksamheten, samt för att möta medborgare och förtroendevalda. Pandemins restriktioner fick flera planerade aktiviteter att ställas in eller ändras, men det medförde även att nya lösningar kom till och där fysiska dialoger istället blev digitala möten och sammankomster. Många verksamheter har även tolkat in det interna arbetet med tillitsdialoger och samverkansforum i framgångsfaktorn. Det hör även samman med andra

målsättningar och framgångsfaktorer i verksamhetsplanen.

När möten sker över organisatoriska gränser i dialog kring en fråga fånga fler perspektiv och möjliggör för förankring och hållbara lösningar. Ett exempel är dialogen kring skolområden där flera sektorer samverkat och invånare också bjudits in för att få in fler perspektiv. Pandemin har påskyndat användningen av alternativa sätt att kommunicera. Exempelvis har Microsoft Teams tillgängliggjorts till alla elever för att möjliggöra distansutbildning och till stöd för att politiska möten ska kunna genomföras med deltagare på distans.

Utveckling av dialogarbete har också skett inom ramen för arbetet med Ale i 360 grader. Ale i 360 grader har varit en utvecklingsprocess där nya metoder, lärdomar och perspektiv har arbetats fram. Grundad i frågeställningar om hur vi ska stärka den lokala demokratin och tilliten i samhället samtidigt som vi utforskar hur vi kan hantera komplexa frågor, har Ale 360 utforskat nya sätt för att möta frågor och människor på. Utvecklingsfasen av processen är i och med avslutandet av expeditionen ”det mänskliga mötet är viktigt” genomfört och går istället in i en förvaltande fas. Metoder, lärdomar och verktyg kommer att integreras i Ales olika frågor framåt.

I sektorernas arbete och möte med invånare skapas möjlighet till delaktighet och inflytande på olika sätt. Ungdomsinflytande är bland annat något som pågår kontinuerligt i den öppna ungdomsverksamheten och i kulturskolans verksamhet finns elevinflytande som etablerat arbetssätt. Även kommunens ungdomsråd är en central del i arbetet. Att ha dialog med en invånare, elev eller brukare ger den enskilde möjlighet att påverka sin situation. Inom omsorg- och arbetsmarknadsnämnden är målet inom framgångsfaktorn att inrikta arbetet på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser. Detta salutogena förhållningssätt ska genomsyra allt arbete med den enskilde.

Exempel på aktiviteter som genomförts under 2020 kopplat till framgångsfaktorn:

- Rådsmöten och företagsbesök där företagen ges utrymme till dialog med förtroendevalda och kommunledning.
- Arbetet med översiktsplan har innehållit dialog mellan politiker och medborgare om olika allmänna intressen och kommunens orter. Under pandemin har denna metod kompletterats med workshop med politiker, för att fånga in vilka strategiska riktningar som översiktsplanen ska ha.
- Signs of safety – en metod som handlar om att försöka undvika placeringar och säkra upp barnets hemmiljö.
- Motiverande Intervju (MI) är också en metod och arbetssätt som syftar till att fokusera på den

enskildes egna resurser. Metoden används i mötet med enskilda vuxna och syftar till att skapa delaktighet och känsla av egenmakt/egenansvar hos den enskilde.

- Under året startade mottagningsenheten upp inom ramen för individ- och familjeomsorgen. Syftet är att skapa en mer tillgänglig verksamhet genom en väg in.
- Arbetsmarknads- och försörjningsstödsenheten har arbetat fram ett arbetssätt där den enskilde ges större möjlighet till delaktighet. Enheten bedömer att misslyckanden med att nå uppsatta mål i arbetsplaner delvis orsakas av begränsade möjligheter för den enskilde att själv påverka planen. Genom att den enskilde i större utsträckning deltar och utformar sin plan förväntas detta inte bara främja målen i arbetsplanerna utan även den psykiska hälsan hos den enskilde.
- Utveckla genomförandeplaner med fokus på att stärka den enskildes delaktighet i utformandet av dessa.
- HBTQ-certifiering - för att öka tillgängligheten som verksamhet och arbetsgivare.
- Samarbete och dialog mellan olika inblandade professioner gällande hemtagning av personer till korttidsplatser.
- Inom särskilda boenden har man sett att utvecklingen av det salutogena synsättet bidrar till både ökad dialog med brukarna om lust för olika aktiviteter samt genomförande av ett bredare spektrum av stimulans för brukarna.
- Backavik äldreboende startade som intraprenad 2020 där dialog och delaktighet är kontinuerligt förekommande i bland annat husmöten.
- Brukarenkät - ett sätt för invånare att tycka till om verksamheter och bidra till dess utveckling.
- Sektor kultur och fritid stod under 2020 som ansvarig för två EU projekt med inriktning på ungdomsinflytande, SaYOUTH och Påverkanstorg. Påverkanstorget genomfördes digitalt under slutet på året medan SaYOUTH fick flyttas fram till 2021 med anledning av pandemin.
- Kommunen genom sektor samhällsbyggnad har utvecklat former för dialog och relationsskapande tillsammans med bland annat representanter från näringslivet. Samarbetet mynnade ut i en utbildning gällande kommunikation och bemötande som en förutsättning för konstruktiv dialog. Det interna samarbetet ska fortsatt utvecklas för att få effektiva processer.
- Sektor kultur och fritid har gjort en inventering av bokningsbara konferens- och mötesrum för att möjliggöra att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Stora grupperns behov av lokaler har dock varit svåra att tillmötesgå.
- På initiativ från servicenämnden har dialoger

genomförts med omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens, utbildningsnämndens, samhällsbyggnadsnämndens samt kultur- och fritidsnämndens presidium. Syfte var/är att få en samsyn på uppdrag, roller, krav och förväntningar.

Framgångsfaktorer: Utveckla nya samarbeten med civilsamhälle och ideella krafter

Under pandemin ställdes Ale inför utmaningar som organisationen inte kunde lösa på egen hand. Flera företag ställde om sin produktion och hjälpte till med bättre produkter och idéer med fokus på skyddsmaterial. En utveckling har skett av intraorganisatoriska samarbeten där också föreningslivet varit en spelare tillsammans med politik, tjänsteorganisation och privat sektor. Föreningslivet har bidragit med insatser utanför sin ordinarie verksamhet med att producera exempelvis skyddsmaterial. Att hitta möjligheter för andra aktörer att vara med och bidra är av största vikt för att kunna hantera utmaningar framåt. På en övergripande nivå är det därför viktigt att lära av det samarbete som pågått under året för att sedan kunna applicera och använda det inom andra områden.

Inom kultur och fritid pågår en kontinuerlig utveckling av samarbeten med civilsamhället och ideella krafter. Föreningslivet står för en övervägande del av de aktiviteter som skapas för Alebor på deras fritid. Den interna samverkan mellan funktionshinderverksamheten och kultur och fritid är i fokus inom ramen för projektet Aktiv fritid. Projektet syftar till att utveckla samverkan med Ale fritid där även målgrupperna inom funktionshinderverksamheten bör ingå på ett mer självklart sätt än vad som är fallet idag. Målet är att den enskilde ska ha samma utbud av fritidsaktiviteter som andra Alebor. Arbetet kring projektet har inte kommit igång som förväntat under året, men en förhoppning finns om att hitta former för en aktiv fritid som inkluderar samtliga kommuninvånare (oaktat funktionsvariationer) under 2021.

Möjligheten till att utveckla nya samarbeten med nya aktörer har under pandemin varit starkt begränsad. Istället har befintliga relationer och samarbeten förstärkts och anpassats efter de omständigheter verksamheterna ställts inför. Som exempel på nya samarbeten kan nämnas satsningen på Ale Attitude - i denna verksamhet arbetas förebyggande med ungdomar för att bidra till schysstare jargong och attityd hos deltagarna. Satsningen drivs av föreningar, men där kommunen är en samarbetspart. Ambitionen är att deltagarna i sin tur sprider denna attityd vidare.

Exempel på aktiviteter som genomförts under 2020 kopplat till framgångsfaktorn:

- Sektor samhällsbyggnad har arrangerat kvällsöppna möten tillsammans med kontaktcenter.
- Samverkan med regionen på olika sätt är central

för sektor arbete, trygghet och omsorg och får stor påverkan på verksamheterna i sektorn. Under perioden har exempelvis arbetet med att utveckla in- och utskrivningsprocessen från slutenvården varit i fokus. I takt med att karenstiden för hemtagning från slutenvården ändrats har arbetet intensifierats för att kommuninvånarna ska kunna skrivas hem så fort som möjligt och betalningsansvar till regionen kunna undvikas.

- Tillsammans med föreningar och samfund initierade individ- och familjeomsorgen under året ett språkcafé som nu drivs i kyrkans regi i samarbete med kommunen. Utifrån det rådande läget med pandemin har verksamheten deltagit på det sätt som omständigheterna medgett.
- Samarbeten med flera företag för att utveckla nya produkter som behövdes inom framför allt vård- och omsorgsverksamheter.

Framgångsfaktorer: Utredda vad som främjar psykisk hälsa och satsa på insatser som styr i den riktningen

Överlag så drivs arbetet i enlighet med den planering för 2020 som finns även om pandemin påverkar den psykiska hälsan hos befolkningen.

Området psykisk hälsa är ett omfattande område där flera aktiviteter och faktorer påverkar utvecklingen. Framgångsfaktorn har framför allt adresserats av sektor arbete, trygghet och omsorg. Inom sektorn kan flera verksamheter notera en ökning av anmälningar gällande psykisk ohälsa bland unga. På barn- och ungdomsenheten finns flera ärenden aktuella utifrån psykisk ohälsa i kombination med till exempel bristande skolgång eller narkotikaanvändning. Enhetens ansvarsområde är att ha ett nära samarbete med BUP kring dessa barn. Även arbetsmarknads- och försörjningsstödsenheten ser en ökning av psykisk ohälsa bland dem som ansöker om försörjningsstöd.

Det övergripande arbetet med de bakomliggande orsakerna till psykisk ohälsa har sin utgångspunkt i samverkansforumet Tidigt Samordnade Insatser (TSI) där sektor utbildning, arbete trygghet och omsorg, kultur och fritid samt kommunstyrelsen ingår och skapar gemensamma aktiviteter. Att arbeta för att främja psykisk hälsa är ett av forumets fokus. Arbetet med tidigt samordnade insatser i kommunen har blivit väl etablerat och ger synliga resultat. Under lång tid har arbetet handlat mycket om att skapa gemensamma strukturer men har nu börjat handla mer om de gemensamma processerna med barn och elev i centrum. Arbetet med TSI knyter samman flera målsättningar samtidigt och beskrivs mer under mål 4 - god utbildning för alla.

För att bidra till den övergripande målsättningen arbetar

individ- och familjeomsorgen med uppdraget att bland annat skapa en livsstilsmottagning för unga i enlighet med det inriktningsdokument som både regionen och nämnden antagit. Målgruppen har oftast en beroende-problematik av något slag och är upp till 25 år gamla. Tanken är att alla ingående kommuner i SIMBA ska arbeta utifrån samma modell vilket skulle underlätta samarbetet mellan kommunerna och regionen. Regionen meddelade under hösten att mottagningar planeras att organiseras likt ungdomsmottagningarna. Ale är redo att starta igång men då regionen saknar finansiering har detta inte kommit igång som tänkt. Dialog pågår och förhoppningen är att mottagningarna kan bli verklighet under 2021. Verksamheten arbetar dock på med målgruppen inom ramen för befintlig verksamhet vid vuxenheten och ungdomshuset.

God utbildning för alla (målbild 4)

Agenda 2030

4 God utbildning för alla

Kommentar

Den samlade bedömningen av målet är att kommunen är i fas med det som budget och verksamhetsplan förutsatt för 2020.

För att nå målet om en god utbildning för alla är samverkan mellan kommunens verksamheter och förmåga att optimera resurser central. Att bli behörig till gymnasiet är för varje individ ett avgörande steg för framtiden och kommunens olika verksamheter bidrar på flera sätt till att förbättra förutsättningarna för Ales elever. År 2020 var starkt präglat av Covid-19-pandemin och utbildningsverksamheterna har klarat att hålla öppet i enlighet med det samhällsviktiga uppdraget. Endast ett fåtal barn/elever och vårdnadshavare har påverkats av stängning/distansundervisning på grund av smittspridning och även det har fungerat väl. Sektor service har haft en viktig funktion i att kunna upprätthålla funktioner som kost, städ och vaktmästeri.

Gemensamma insatser som Älvängenskolans, Fotosyntes och Närvaroteam NÄTA görs i samarbete mellan skola och socialtjänst. Antalet anmälningar/ansökningar om att en elev är i behov av skolsocial insats har under året ökat vilket generat en kö till insatserna då platserna är begränsade. Den här typen av insatser kommer att bli än viktigare under 2021 på grund av pandemins konsekvenser för familjer i Ale.

Med stöd av IT-enheten har utbildningsverksamheterna kunnat ta nya steg i digitaliseringsarbetet, såväl i arbetet avseende administrativa stödprocesser som pedagogiska verktyg för till exempel distansundervisning. Komvux

Socialpsykiatri har öppnat upp en ny verksamhet under 2020, Träffpunkten. Träffpunkten är en öppen verksamhet för alla inom verksamhetsområde funktionshinder som har någon form av psykisk ohälsa. Syftet är att bryta isolering och erbjuda socialt umgänge.

Under året har socialsekreterare utvecklat arbetet med ärendeuppföljningar och att på ett bättre sätt planera för utslussning från placeringar vilket resulterat i långsiktiga och hållbara lösningar på hemmaplan. Det förebyggande arbetet underlättas av regelbunden samverkan med den lokala öppenpsykiatriska mottagningen.

Kommunen arbetar också med att skapa förutsättningar för att minska risken för konkurser och öka möjligheten för tillväxt hos företag som ett sätt att främja psykisk hälsa då egen försörjning är en skyddsfaktor för ohälsa.

och Ale gymnasium har bedrivit stora delar av undervisningen på distans vilket har fungerat väl. Inom kulturskolan har under pandemin ett antal nya metoder prövats och utvecklats. Under ett antal veckor har kulturskolans undervisning skett helt eller delvis via digitala hjälpmedel. Detta har inneburit att kulturskolan fått pröva och utveckla nya pedagogiska metoder.

Samverkan mellan kultur- och fritidsverksamheter och utbildning som till exempel skapande skola och kulturgarantin har också gett barn och unga möjlighet till kulturupplevelser. Under 2020 har omfattningen av dessa verksamheter minskat på grund av pandemin. Ett arbete med att ta fram en ny barnkulturplan i kommunen har startats under året, arbetet har bland annat synliggjort behovet av att se över budget för kulturgarantin. Summan har inte räknats upp över tid och elevantalet har ökat avsevärt sedan 2014. Enligt överenskommelsen från 2014 finansieras Kulturgarantin av Ale kommun och arrangörstöd för VG-regionen. Från Ale kommun ska kulturverksamheten bidra med 25 kr/elev och sektor utbildning med 25 kr/elev.

Simundervisningen och simskoleverksamhet är en viktig faktor för elevers måluppfyllelse. Undervisning genom simskola har pågått hela året och är uppskattad och eftertraktad. I många verksamheter har pandemin satt begränsningar men för simskolan har året gett möjlighet till att utveckla undervisningen och öka tillgängligheten för de som står i kö. Simundervisningen i skolan har genomförts under större delen av året, men vissa perioder har begränsats av pandemin.

Betygsresultaten för Ales avgångselever i årskurs 9 med examen 2020 har fortsatt att öka och är i nivå med genomsnittet för riket avseende andel elever som är godkända i alla ämnen, 76 procent. Meritvärdet är nära rikets

genomsnitt och har inte varit så högt i Ale den senaste tioårsperioden. Andel elever behöriga till nationellt program på gymnasiet var 86 procent efter vårterminens slut och 87 procent efter sommarskolan vilket är samma nivå som förra året och något högre än rikets 85,6 procent.

Höstterminsbetygen för nuvarande årskurs 9 ligger på liknande nivå jämfört med hösten 2019. Inga stora förändringar i varken meritvärde, godkännandegrad eller yrkesbehörighet kan skönjas även om det förekommer relativt stora skillnader mellan enheter och inom enheter (klassnivå) vilket är ett uttryck för bristande likvärdighet.

Det finns skäl att belysa flera framgångsfaktorer utifrån ökade resultat över tid. Sektor utbildning har ett systematiskt kvalitetsarbete på alla nivåer av god kvalitet. Skolinspektionens senaste kvalitetsgranskning påvisar detta. Genomgående syns ett aktivt arbete med att utveckla undervisningens kvalitet för att lyfta resultaten. Detta kopplat till litteraturstudier och ett utvecklat pedagogiskt skolledarskap. Det finns även utmaningar att hantera som utgår från flera olika faktorer som exempelvis, låg lärartäthet, hög omsättning av personal som påverkar kontinuiteten, strukturella faktorer påverkade av styrning och ledning, frånvaro, samverkan med stödfunktioner såväl externa som interna, socioekonomiska och psykosociala faktorer som påverkar lärandet. De två senare faktorerna är svåra att mäta utifrån deras olika samvarians. Det finns ett samband mellan hög frånvaro och psykosocialt mående. Detta är viktigt att tidigt uppmärksamma och följa upp genom hela skoltiden och kräver fortsatt uppmärksamhet.

Utbildning för vuxna har utvecklats under 2020. InVux Ale arbetar med övergångar för unga individer 16-24 år med risk att hamna i utanförskap. Detta innebär att när en deltagare ska göra en förändring i sin situation är InVux med och samordnar samt underlättar denna övergång. Förutsättningen för att lyckas med detta är att hitta enkla och effektiva former för samarbete över sektorer och enheter. Projektet har pågått drygt ett år och har utvecklats både organisatoriskt och i arbetet men nya yrkesutgångar under perioden. Projektet har övergått från fasen att hitta arbetsformer, rutiner och organisation till att bedriva operativt arbete med deltagare och att vara ett reellt nätverk där samarbete sker. InVux har per den 31/12 13 aktiva deltagare. Under våren 2021 kommer cirka 30 individer att ta del av olika insatser inom InVux.

Framgångsfaktorer: Lika möjligheter till framgångsrikt lärande

Ett mått för att se om utbildningen i Ale lyckas med att skapa lika möjligheter till framgångsrikt lärande är att minska betygsskillnaden mellan elevgrupper med olika bakgrund. Föräldrars utbildningsnivå spelar stor roll för elevernas betygsresultat. Beträffande andel elever i årskurs 9 som blev behöriga till gymnasiet efter vårterminen 2020 var skillnaden 13 procentenheter mellan elever som

har föräldrar med eftergymnasial utbildning eller gymnasial utbildning. I Ale har skillnaden mellan dessa grupper varit mindre än i riket som helhet, men statistik för 2019 och 2020 visade något ökade skillnader. I flera årskurser har skillnaderna mellan skolorna minskat över tid, men det finns fortfarande stora skillnader mellan klasserna, även inom samma skola. Sektor utbildning har därför stort fokus på arbetet med en mer gynnsam elevsammansättning i grupper och klasser både i förskola och skola.

Lika tillgång till utbildning innefattar i sin grund rätten till skolgång genom exempelvis geografisk närhet, där tillgången till utbildning i grundskolan i Sverige och i Ale är god och väl kontrollerad. Tillgång till utbildning i förskola och fritidshem innebär att andelen inskrivna barn ska följas. En genomgång av inskrivningstalen i förskola och fritidshem har gjorts i mars 2020. Genomgången visade att de allra flesta barn tar del av förskoleverksamhet innan de börjar den obligatoriska förskoleklassen och att det inte finns några stora skillnader mellan orterna i kommunen.

I alla lärmiljöer, det vill säga mellan och inom varje förskola och skola, ska kvaliteten på utbildningen som ges ge lika goda möjligheter till framgångsrikt lärande. Det innebär att utbildningen kan och ska bedrivas delvis olika men med lika kvalitetsnivåer och lika goda förutsättningar att nå målen. Att skapa förutsättningar för att skolledare får mer tid för pedagogiskt ledarskap är en viktig del i att förbättra och skapa lika kvalitet. Det syns nu på flera sätt att rektorerna fått ökat utrymme för det pedagogiska ledarskapet.

Höstens tillitsdialoger genomfördes med temat *Lika möjligheter till framgångsrikt lärande*. I samtalen behandlades de olika nivåernas bidrag i arbetet mot målområdet. Samtalen visar på en ökad medvetenhet om strukturella utmaningar och relevanta åtgärder jämfört med första tillfället på samma tema.

Uppföljning av den socioekonomiska fördelningen i grundskolan har gjorts för läsåret 2019/20 och presenterades i utbildningsnämnden i mars 2020.

Framgångsfaktorer: Förändrade samhällsstrukturer i Ale Kommun

Bostadssegregation och skolsegregation är nära sammankopplade, därav är samhällsstrukturerna avgörande för möjligheterna att skapa förutsättningar för god utbildning för alla.

Den översyn av skolutpagningsområden som påbörjades under förra året har haft en bred sammansättning i arbetet och ett brett fokus på långsiktiga hållbarhetsfrågor. Under hösten har förslagen varit föremål för dialog i politiskt forum (Ale småstäder), fått en fördjupad utredning med konsekvenser och ska därefter ut på dialog med medborgare/vårdsnadshavare under våren.

Ett nytt arbete med att ta fram vägledande principer för planering av var skolor och förskolor bör placeras genomfördes med representanter från olika sektorer. Syftet är att uppnå god utbildning för alla. Dessa återfinns nu i det ramprogram som antogs av utbildningsnämndens sammanträde i januari. Det har legat till grund för fortsatt planeringsarbete av skol- och förskolebyggnation och utgjort ett stöd i att prioritera och ta ställning.

Revidering av strategier för lokalförsörjning har väckts med fastighetsavdelningen och kommer att lyftas i samband med nästa lokalförsörjningsplan.

Nybyggnation av förskolor pågår där goda förutsättningar finns för att skapa lika möjligheter till framgångsrikt lärande med avseende på enhetens placering och storlek. Svenstorps förskola har startat, Nollbäckens förskola har flyttat in i början av 2021 och Lövängens förskola byggs under 2021 och står färdig 2022. Samtliga bidrar till goda samhällsstrukturer.

Framgångsfaktorer: Tidiga samordnade insatser

Målet med arbetet med Tidiga Samordnade Insatser, TSI är att bygga en arena för samverkan av förvaltningsgemensamma frågor, organiserad efter barn och ungas behov.

Utifrån prioriterade områden, stödjer kommunstyrelsen arbetet med att förstå, synkronisera, förändra, utveckla och driva ett gemensamt verksamhetsförankrat arbete framåt med fokus på frågan/området och därmed också hantera utmaningar som finns i de organisatoriska mellanrummen. Arbetet är långsiktigt och inför den årliga gemensamma planen för gemensam verksamhet mellan Västra hälso- och sjukvårdsnämnden och Ale kommun beslutas vilka område som ska prioriteras utifrån kommunens behov.

Arbetet med tidigt samordnade insatser i kommunen har blivit väl etablerat och ger synliga resultat. Under lång tid har arbetet handlat mycket om att skapa gemensamma strukturer men har nu börjat handla mer om de gemensamma processerna med barn och elev i centrum. På ganska kort tid går det nu att gemensamt skapa en handlingsplan när problem uppstår. Det finns goda exempel på insatser där mellanrummet mellan olika lagstiftningar har kunnat överbryggas, till exempel NÄTA. Bedömningen är att TSI-arbetet och strukturen är en viktig tillgång för att lyckas med god utbildning för alla.

En översyn har gjorts av struktur och effekter och förändringar kommer att initieras under 2021 i syfte att på bästa sätt använda resurser och samverkansinsatser.

Framgångsfaktorer: Tillit och sammanhangsskapande

En väl sammanhållen styrkedja är viktigt för att bygga en

framgångsrik skolorganisation. I syfte att stärka förtroende och tillit i styrkedjan har arbetet mot en tillitsbaserad styrning inom utbildning fortsatt enligt plan:

- Tillitsdialoger på alla enheter med vertikal dialog om utbildningsnämndens mål
- Värdeskapande uppföljning istället för skriftligt rapportering
- Professionellt lärande i syfte att utveckla det professionella kollektiva omdömet och därmed kunna öka tillit och minska kontroll.

Dialoger har nu genomförts på alla enheter inom utbildningsnämndens ansvarsområde en gång per termin på alla enheter sedan våren 2019. Våren 2020 blev delvis uppehåll på grund av pandemin. Under hösten 2020 har dialogerna genomförts digitalt.

Dialogerna innebär att samtliga medarbetare i sektor utbildning, två gånger per år, för samtal om utbildningsnämndens övergripande målsättningar tillsammans med någon från den politiska ledningen eller sektorledningen. Detta har skapat möten och insikt om det gemensamma ansvaret för att skapa bästa möjliga förutsättningar för barn och elever i Ale, samt insikt om det egna ansvaret och vilket ansvar varje nivå i styrkedjan har.

Sektor utbildnings arbete med värdeskapande uppföljning tar utgångspunkt i tillitsdelegationens skrift "uppföljning ur ett tillitsperspektiv" och har under året bedrivits enligt plan. Att minska rapportering till förmån för mer dialog har skapat en större gemensam kunskap i flera viktiga frågor. Dialoger ger en mer värdeskapande uppföljning genom att det finns utrymme att dela kunskap och skapa tid för lärande vid själva uppföljningstillfället. När uppföljningen blir mer relevant och ligger nära enhetens utvecklingsbehov ökar också det interna ansvarstagandet. Dokumentation görs gemensamt i stället för att alla enheter skriver enskild uppföljningstext. Arbetssättet innebär också en bättre och mer effektiv användning av den gemensamma resursen i form av tid. Alla enheter dokumenterar fortfarande ekonomi, arbetsmiljö samt gör en egen skriftlig kvalitetsrapport, kallad pedagogiskt bokslut, efter varje läsår. Denna ligger till grund för dialoger och fortsatt utvecklingsarbete.

Av stor vikt i en organisation byggd på tillit är utrymme för det kollegiala lärandet. Det är en utmaning att stimulera och skapa förutsättningar för utveckling av professionellt lärande gemenskaper i organisationen. Då de organisatoriska förutsättningarna varierar mellan verksamheter har enheterna kommit olika långt i arbetet. Covid-19 har försämrat förutsättningarna för att majoriteten av pedagogerna i slutet av 2020 skulle ingå i professionella lärande gemenskaper.

Framgångsfaktorer: Strategi för hur personaltäthet ska öka

Föreslagen strategi fördelar ansvaret på alla nivåer:

- Kommunfullmäktige fördelar en ram med intention om ökad personaltäthet
- Utbildningsnämnden fördelar resurser i syfte att öka personaltäthet.
- Sektorn söker de statsbidrag som finns för ändamålet samt följer upp förskolans organisering och nyckeltal
- Verksamhet förskola fördelar de tilldelade resurserna i syfte att generellt nå ökad personaltäthet samt tar fram en fokuserad insats för barn och pedagoger.

I förskolan förbättrades personaltätheten till 5,7 barn per årsarbetare i oktober 2020 jämfört med 5,9 i oktober 2019. Förbättringen beror i hög grad på att förskolan kunde omsätta en del av årets överskott från den statliga sjukersättningen i form av vikarier.

Framgångsfaktorer: Hållbar kompetensförsörjning

För att nå god utbildning för alla krävs väl kvalificerade medarbetare. Många av kommunens verksamheter som arbetar mot detta mål står inför stora utmaningar avseende kompetensförsörjning. Det behövs kraftfulla strategier för att behålla, rekrytera och utveckla chefer och medarbetare men även nya arbetsorganisationer och yrkesroller för att möta behovet. En kommungemensam kompetensförsörjningsplan är under arbete.

I syfte att skapa instegsjobb inom förskolan samt en karriärväg för barnskötare har förslag till införandestrategi för förskoleassistent samt specialistbarnskötare arbetats fram och presenterats. Arbetet bedrivs i enlighet med GRs Branschråd förskolas rekommendationer till kommunerna samt i dialog med berörda lokala parter. De nya

yrkeskategorierna beräknas kunna ha anställningsstart hösten 2021.

Att stödja befintliga medarbetare till vidare studier är en väg för kompetensförsörjning till utbildningssektorn. Gemensamma villkor samt ansökningsprocesser för studier inom de centralt prioriterade kategorier förskollärare, lärare fritidshem samt specialistbarnskötare har satts i verket. De barnskötare som saknat adekvat utbildning har erbjudits möjlighet till vidareutbildning inom ramen för sitt arbete. Utbildningen startade i april med 18 deltagare och finansieras till största delen av externa medel.

På utbildningsnämndens sammanträde i september beskrevs arbetet Branschråd grundskola utifrån nuläge med fokus på kompletterande tjänster där också fackliga synpunkter redovisades. Arbetet fortsätter under 2021.

Höstens planerade tillitsdialoger med temat *hållbar kompetensförsörjning* har flyttats fram till våren 2021 på grund av Covid-19. Under hösten 2019 genomfördes de första tillitsdialogerna på temat Hållbar kompetensförsörjning på alla enheter. En del av syftet var att skapa förståelse och (kris)medvetenhet i organisationen inför den stora rekryteringsutmaning som utbildningsområdet står inför. En fortsatt dialog och samverkan mellan och över organisationsnivåer är viktigt för att gemensamt hitta nya lösningar och arbetsorganisationer som pekar in i framtiden.

En viktig del i arbetet med kompetensförsörjning är attraktivitetshöjande åtgärder.

Detta arbete har främst genomförts för skollärdare genom tillsättning av administratörer och verksamhetssamordnare för att frigöra tid till pedagogiskt ledarskap och minskat rapportering/värdeskapande uppföljning. Att alla pedagoger ska ingå i en lärande gemenskap är en attraktivitetshöjande åtgärd som pågår enligt plan.

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (målområde 8)

Agenda 2030

8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Kommentar

Sammantaget bedöms arbetet för måluppfyllelse för anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt följa planering och budget. Arbetet bedöms gå i riktning för att påverka positivt.

Att ha en meningsfull sysselsättning och möjlighet till egenförsörjning ökar förutsättningarna för delaktighet och känsla av sammanhang. Bättre psykisk hälsa och längre liv är positiva effekter på lång sikt och dessa får genomslag såväl för den enskilde som för samhället i stort i form av ökade skatteintäkter och lägre kostnader.

Sammantaget arbetar sektorerna gemensamt för genomslag i mål 8 genom bland annat riktade insatser för våra företagare med syfte att skapa bättre förutsättningar för deras lönsamhet och tillväxt. Företag i tillväxt utvecklar nya arbetstillfällen och genererar en bredare och större lokal arbetsmarknad för Ales invånare.

Överlag går näringslivet bra i Ale kommun vilket bidrar till anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Styrkan är tillväxten i befintliga bolag och lönsamheten i dessa, utöver detta gynnas företagen av att det finns en låg konkursgrad. Det som däremot inte är lika tillfredsställande är de nya företagens förutsättningar. Det har varit få nyetableringar till viss del på grund av avsaknad av verksamhetsmark. Kommunen har ett för lågt nyföretagande per capita vilket på sikt kan påverka den

ekonomiska tillväxten negativt.

Kommunen har under året också arbetat för mål 8 genom utvecklandet av en ny översiktsplan. Översiktsplanens strategier i Ale skall ge möjlighet att skapa goda arbetstillfällen och ge näringslivet goda förutsättningar för tillväxt. I den nya översiktsplanen hanteras bland annat frågan om verksamhetsmark.

Kommunen arbetar med de interna arbetsvillkoren genom att säkerställa att gällande avtal och regler på området följs. Under 2020 har flera utvecklingsprocesser startats upp inom det arbetsrättsliga området för att skapa uppdaterade och informativa rutiner och riktlinjer som ett stöd för chefer och medarbetare. Väl fungerande och tydliga HR-processer ska medföra en resurseffektivare organisation och kan ha en positiv inverkan på ekonomin.

Kommunen ser en ökning av antalet ansökningar vid nyrekryteringar, detta kan vara en signal om att Ale kommun ses som en intressant arbetsgivare. En annan anledning kan vara konsekvenser av Covid-19 och nedgång i tillgängliga arbeten på arbetsmarknaden i övrigt. För att analysera detta vidare följs utvecklingen framgent.

Under augusti genomfördes arbetet med "heltid för alla" inom kostenheten, de medarbetare som önskade heltid gavs den möjligheten. Förändringen följs upp med både individer och arbetsgrupper för att säkerställa att samtliga som påverkats upplever att det fungerar. Genomförandet har gett negativa ekonomiska konsekvenser då det är svårt att hitta kombinationstjänster fullt ut som är effektiva ekonomiskt. Samarbete i frågan om kombinationstjänster sker både inom sektorn och med andra sektorer, främst med sektor utbildning.

Utifrån perspektivet att minska ojämlikhet, öka anställningsbarhet samt skapa anständiga arbetsvillkor för de som finns i marginalen på arbetsmarknaden, de arbetssökande med bland annat arbetsnedsättningar, genomförs olika insatser. Flera av sektorerna har medarbetare med stödanställning. Flera verksamheter har medarbetare med annat ursprung. Mångfalden ses som en resurs och en tillgång för verksamheten. För att möjliggöra för fler att komma i sysselsättning har inte insatser ett uttalat krav på utbildning för medarbetare. Urvalet sker på personlig lämplighet vilket öppnar upp för fler att komma i sysselsättning.

Regeringen beslutade i maj att fördela statligt stöd till kommunerna för att möjliggöra finansiering av feriearbeten i kommunal regi. I samverkan mellan sektorerna skapades snabbt en organisation för att hantera ansökningar och fördela platser. Utöver det statliga stödet skapades en möjlighet för föreningar att erhålla föreningsbidrag för att möjliggöra deras finansiering av feriearbeten.

Framgångsfaktorer: Fortsatt driva Full och produktiv sysselsättning med fokus på människor som står utanför arbetsmarknaden

Arbetsmarknadsenheten har slagits samman med försörjningsstödsenheten för att öka och förbättra möjligheterna till samarbete. Ett krav har införts för motprestation för de personer som får bistånd. Alla som får försörjningsstöd ska också ha en placering på arbetsmarknaden.

Inom äldreomsorgen finns ett pågående och aktivt arbete att ta emot praktikanter och personer som behöver arbetsträning eller står utanför arbetsmarknaden. Verksamheten är positivt inställd till att ta emot personer som kan tänkas arbeta inom äldreomsorg och har olika behov av stöd för att få ett fotfäste på arbetsmarknaden.

Flera av verksamheterna tar emot medarbetare med stödanställningar eller arbetstränar. Det är en resurs samtidigt som det utvecklar förmågan att handleda nya medarbetare. en del har utvecklat sin förmåga och påbörjat utbildningar för att få kompetens.

Den särskilda situationen med pandemin har ställt höga krav på verksamheten för att klara målsättningen. Det har krävt ett annat sätt att arbeta och det har varit svårt att få ut enskilda personer på arbetsmarknaden. Svårigheterna till trots har enskilda fått praktik/arbete eller blivit självförsörjande på annat sätt.

Framgångsfaktorer: Arbeta med innovativ kompetensförsörjning inom de områden där bristyrken identifieras inom den kommunala organisationen

Kommunen arbetar med innovativ kompetensförsörjning genom att bland annat arbeta med de övergripande processerna och riktlinjerna för rekrytering.

Vidare arbetas med att utveckla nya och riktade informationsinsatser och riktad annonsering. Ett utökat samarbete med utbildningsinstitut har också initierats vilken bedöms positivt påverka förutsättningarna för att nå potentiella talanger.

För att behålla, utveckla och attrahera nuvarande och blivande medarbetare har en kompetenskartläggning startat. I detta arbete har ett stödmaterial tagits fram för att underlätta genomförandet som ska:

- baseras på en grundlig analys av kompetensförsörjningssituationen
- identifiera de centrala problemen i kompetensförsörjningen
- definiera vilka arbetstagargrupper som ska prioritera
- identifiera de centrala insatser som behöver göras

Ale kommun har deltagit på Future skills mässan (gymnasiedagarna), som 2020 genomfördes digitalt. Vidare deltar Ale tillsammans med övriga GR-kommuner för att utveckla arbetet att aktivt närvara på andra mässor. Till följd utav Covid-19 har detta område inte kunnat fullföljas under det gångna året.

Verksamheten har också genomfört en kompetensgenomlysning för att skapa struktur och underlag för framtida insatser gällande exempelvis kompetensväxling och annan vidareutveckling av personal. Underlaget ger även grund för hur rekryteringsarbetet kan utvecklas via exempelvis de annonser som går ut men även närvaro på mässor eller liknande.

Sektor service har genomfört en kompetensförsörjningsanalys under hösten som en del i kommunens arbete med att ta fram en gemensam kompetensförsörjningsplan. Planen ska syfta till att säkerställa tillräcklig och rätt kompetens i förhållande till kommunens och sektorernas uppdrag och mål. Sammanställningen av sektorernas behov pågår och kommer under 2021 falla ut i en samlad kompetensförsörjningsplan för kommunen. Sektorns analys visade på att det finns brist av välutbildade kockar och nyckelkompetens som projektledare/byggingenjörer.

För sektor ATO handlar det om samverkan inom regionen och med närliggande kommuner (till exempel inom ramen för vård- och omsorgscollage), att erbjuda praktikplatser för studenter, att fortsätta det påbörjade arbetet med att skapa tydliga karriärvägar för yrkesgrupperna och kompetens förstärka i egen regi där behov finns och det bedöms möjligt, samt ett fortsatt samarbete med de fackliga organisationerna kring frågan.

Sektor kultur och fritid har identifierat kulturskolepedagog som ett bristyrke. Kulturskolans huvudinriktning är regelbunden undervisning i bild, dans, film, musik, musik och teater. Undervisningen riktar sig till barn och unga i åldrarna 0-20 år. Undervisningen sker enskilt eller i grupp på elevernas fria tid. Utmaningen är att attrahera medarbetare där arbetsroll och arbetstider förändras i takt med vad alebor har för behov av sektorns resurser.

Samtliga inriktningar samverkar i olika projekt, publika redovisningar och andra externa aktiviteter under verksamhetsåret. Genom samarbeten med andra verksamheter skapas möjlighet för Kulturskolan att arbeta uppsökande och nå nya målgrupper, vilket är ett av flera utvecklingsområden som uppmärksammats i den

nationella kulturskoleutredningen ”En inkluderande kulturskola på egen grund”.

Framgångsfaktorer: Skapa framtida arbetstillfällen inom den egna organisationen och i samarbete med lokala näringslivet

Kommunen arbetar med att skapa förutsättningar för framtida arbetstillfällen genom bland annat att utveckla formerna för samarbete med de verksamhetsförlagda utbildningarna och erbjuda fler praktikplatser.

Vidare arbetas det med kompetenstrappor där till exempel nya befattningar med lägre utbildningskrav införs. Dessa arbeten bidrar till kompetensförsörjning av organisation och att instegsjobb blir mer tillgängliga för fler medborgare. Det arbetssättet bidrar till hälsa och välbefinnande då egen försörjning och sammanhang har en stark positiv korrelation med hälsa.

Samarbetet med det lokala näringslivet kan utvecklas vidare i syfte att skapa framtida arbetstillfällen. På grund av pandemin försämrades förutsättningarna för detta i relation till det lokala näringslivet som utmanades hårt av förändrad konsumtion och förändrad lagstiftning.

Framgångsfaktorer: Fullfölja Näringslivsstrategin

Årets fokus har varit att minska risk för konkurser och öka möjligheter till tillväxt i befintliga företag som drabbats på olika sätt av Covid-19. Näringslivsstrategin har fem centrala områden med tre huvudmål; Fler nya företag, fler företagsetableringar och ökad tillväxt i befintliga. Fokus på nya företag har avstannat vilket på sikt är en viktig fråga att återuppta då kommunen har ett lågt nyföretagande per capita, framförallt bland unga och kvinnor. Ett lågt nyföretagande per capita, kan på sikt påverka den ekonomiska tillväxten negativt. Tillväxten bland befintliga företag är fortfarande stabil även om industrin påverkats av pandemin. Arbetslösheten i kommunen har ökat, framförallt bland unga utrikes födda, vilket påverkar den hållbara tillväxten. Då fokus förskjutits från strategins övergripande fem områden till enbart två av dem gör kommunen bedömningen att näringslivsstrategin inte genomförts i sin helhet utan i en begränsad del.

Hållbara städer och samhällen (Målbild 11)

Agenda 2030

11 Hållbara städer och samhällen

Kommentar

Bedömningen är att arbetet med hållbara städer och samhällen följer planering och budget och att insatserna påverkar i en positiv riktning för målet.

Arbetet mot det hållbara samhället är tvärssektoriellt och processinriktat. Det innebär att samarbetet mellan och inom förvaltningarnas ansvarsområde är nödvändigt för att få förflyttning inom målet, En rad organisationsförändringar har skett som ska tydliggöra ansvarsområden och ett förslag till ny översiktsplan har tagits fram under året. Allt detta bedöms skapa bättre förutsättningar för att arbeta med området.

Samhällsbyggnadsnämnden arbetar med en genomlysning av inläggande planer med avseende på hållbarhet och genomförbarhet. Arbetet förväntas vara klar första kvartalet 2021. Den kommer att presenteras i en produktionsplan med en planeringshorisont på cirka tio år. För att projekten som är utpekade i produktionsplanen ska gå att genomföra på ett enklare sätt behöver strategiska underlag tas fram. Särskilt tydligt blir det i frågor som rör parkering, trafik, klimatanpassning och dagvatten. Kopplingen mellan detaljplanering och strategisk planering behöver också stärkas. Idag är den strategiska planeringen utspridd på flera håll med bristande samordning.

Mark- och exploatering har under året tillkommit sektor samhällsbyggnad, vilket ger möjlighet till utredning av större mark-inköp inom strategiskt viktiga områden. Sektor samhällsbyggnad ser stora fördelar med kommunen som markägare. Dels har Ale kommun själv rådighet över marken och möjligheten exploatera marken. Vidare kan kommunen erbjuda näringslivet attraktiva möjligheter till etablering för att öka företagsamheten inom kommunen. Allt detta skapar bättre förutsättningar för att nå målet om ett hållbart samhälle.

Sektor samhällsbyggnad vill ta fram en strategi där infrastruktur- och bygglovszoner indelas, vilket genom tydligheten skulle underlätta samt effektivisera handläggning och beslutsfattandet. Utmaningen blir att ta fram underlaget och att få konsensus i gränsdragningarna. Förenklat kan zoner indelas utifrån pendel där kärnan närmast innebär en viss bygg- och infra-strukturnorm. Det är viktigt att också inkludera hanteringen av det stora antalet byorter.

Kommunstyrelsen arbetar stödjande med att skapa bättre förutsättningar för sektorernas arbete. I detta uppdrag har kommunstyrelsen för mål 11 tagit fram en Befolkningsprognos 2020-2031 för att underlätta beslut och prioriteringar.

Sammanfattningsvis beräknas antalet barn i de yngre åldersgrupperna och personer i den äldsta åldersgruppen öka kraftigt. Prognosen som är gjord 2020 beräknar en

mindre tillväxttakt än tidigare prognoser. Det beror framförallt på ett minskat byggande och uppdaterade siffror från Statistiska Centralbyrån. Den globala pandemin skapar större osäkerheter för prognosen än vanligt.

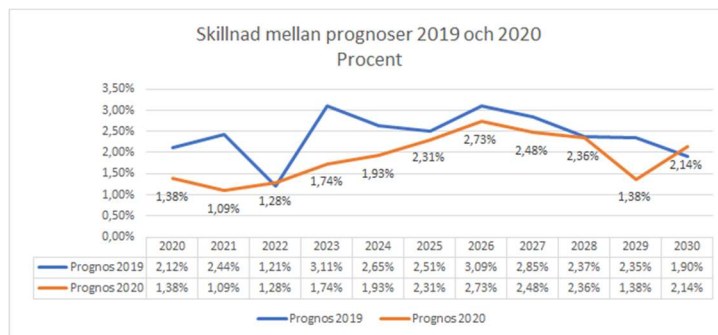

Diagram 1. Procentuell befolkningsökning respektive år för prognosen 2019 och 2020.

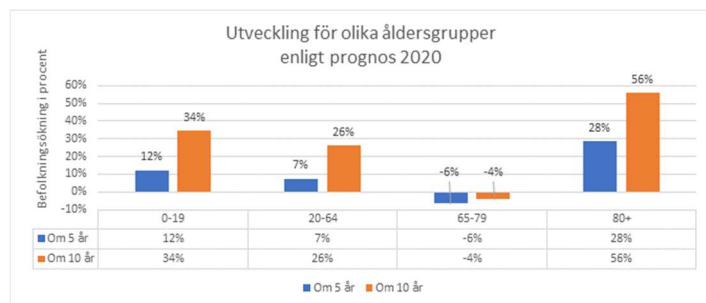

Diagram 2. Procentuell ökning för olika åldersgrupper på 5 och 10 års sikt enligt prognos 2020

Vidare arbetar kommunstyrelsen med att skapa bättre förutsättningar för bland annat Internet of things (IoT), att via digitala lösningar hantera vardagliga ting som maskiner, fordon, hushållsapparater och Öppen Data. Avtal har tecknats med leverantör av LoRaWAN-nät, det vill säga en digital dataöverföringsteknik, som kommer göras tillgängligt under 2021. Möjlighet till insamling av data i syfte att skapa bra planerings- och beslutsunderlag görs möjligt. Visualisering av insamlad data kommer att möjliggöras där samarbete bland annat har etablerats med Västra Götalandsregionen i arbetet med öppna data. Här arbetar också kommunstyrelsen med att säkerställa att det finns rutiner och riktlinjer för dataskyddsförordningen (GDPR) och annan lagstiftning som reglerar området och säkerställer människors integritet.

Kommunstyrelsen arbetar också med att skapa bättre förutsättningar för ett gott företagsklimat. Ett gott klimat påverkar förutsättningarna för företagande och entreprenörskap. Sektor samhällsbyggnad leder detta arbete och kommunstyrelsen bistår med analys och statistik, med företagsrelationer, lotsmöten och andra relationsskapande insatser. Slutligen arbetar kommunstyrelsen med

hållbara städer och samhällen genom arbetet med energi- och klimatrådgivning.

Kultur och fritid erbjuder möjligheter till deltagande i ett rikt kultur och fritidsliv i egen regi samt i nära samarbete med föreningslivets ideella krafter, detta bidrar till ett hållbart samhälle. Sektor Kultur och fritid arbetar med att skapa förutsättningar till mötesplatser för invånare i Ale. Mötesplatser som erbjuder inflytande och delaktighet är en förutsättning för att möta samhällets behov framöver. Genom sektorns enheter ökar invånarnas välbefinnande och trygghet, vilket är ett verktyg för att motverka segregation och utanförskap.

Vatten är, och skall betraktas, som en resurs i den hållbara staden och kan skapa attraktivitet genom grönska och trevnad. Rätt placerade kan grönområde, vegetation och öppna bäckar ta hand om regn och avlasta avloppssystemen. En trevlig och säker stadsmiljö kan skapas parallellt med att översvämningar undviks och vattenkvaliteten förbättras genom mindre utsläpp av dåligt renat avloppsvatten. Skyfallshanteringen och dagvattenfrågan är kritisk och måste lyftas och förankras övergripande i samband med planering och markanvändning i Ale kommun.

Framgångsfaktorer: Förändra samhällsstrukturer i Ale Kommun

Översiktsplanens strategier utgår från att tillväxten de kommande trettio åren i huvudsak ska ske genom utveckling av de pendelnära orterna.

Det är orterna med pendeltåg som ska ha störst befolkningsökning och kommunen som helhet har ett befolkningsmål på en och en halv procent. Genom en planerad mark- och vattenanvändning där olika typer av bebyggelse för människor och verksamheter med olika förutsättningar integreras bidrar kommunstyrelsen till att skapa förutsättningar för förändrade samhällsstrukturer i Ale kommun.

Kommunstyrelsen har också bidragit till att skapa förutsättningar för förändrade samhällsstrukturer genom att bistå sektorerna service, utbildning och samhällsbyggnad i sitt arbete med att ta fram vägledande principer för planering av var skolor och förskolor placeras. Dessa återfinns nu i det av utbildningsnämnden antagna ramprogrammet för nybyggnation.

Samhällsbyggnad arbetar med utgångspunkten "Vi får det samhälle vi bygger". Ale kommun behöver arbeta för en god blandning av olika bostadstyper och service. Vidare

kan en utveckling av gröna stråk för cyklister påverka möjligheter för att förändra samhällsstrukturer positivt.

Framgångsfaktorer: Infrastruktur och lokalförsörjning som möter nuvarande och framtida behov

Sektor service har genom verksamhet fastighet det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning och har med fokus på effektivt lokalutnyttjande, hållbart byggande och strategisk förvaltning av befintliga lokaler. Sektorn har även ansvaret för anskaffning, förvaltning och avveckling av verksamhetslokaler till kommunens alla sektorer.

Ansvaret har uppfyllts genom en årlig uppdaterad sammanställning av sektorernas långsiktiga behov i en fastställd lokalförsörjningsplan samt påbörjat utvecklingen av ett mer strukturerat arbetssätt för att underhålla befintliga lokaler. Sektor service har påbörjat arbetet med att upprätta en långsiktig underhållsplan, där första delmoment är att genomföra en statusinventering av kommunens samtliga lokaler.

Kommunstyrelsen har under 2020 startat upp ett arbete med att kartlägga behovet samt möjligheterna med "smart fastighet" som koncept. Det innebär att nyttja digitala verktyg för tillsyn, energianvändning, ventilation med mera. IT verksamheten kommer framgent att ha en mer och tydlig direkt koppling till detta mål med lokalförsörjningen i och med den nya organisatoriska tillhörigheten till sektor service. Under året har representation från IT varit delaktig vid ny- och ombyggnationer kopplat till behovet av digitala verktyg samt IT-infrastruktur som behövs beroende av vilken verksamhet som skall bedrivas i lokalen.

Kommunstyrelsen har ansvaret för att samordna arbetet med befolkningsprognoser och planerat bostadsbyggande som ligger till grund för sektorernas behovsanalys. Kommunstyrelsen har vidare under 2020 bistått sektor service med process- och projektledning för framtagandet av nytt kommunhus samt genom samarbete i olika processer där sektor samhällsbyggnad driver plan- och utvecklingsfrågor och då bidragit till att lyfta nya perspektiv kring framtida behov.

Samhällsbyggnadsnämnden ser ett behov att införliva lokalförsörjningsfrågorna i samhällsbyggnadsprocessen på ett helt nytt sätt än vad som tidigare gjorts. Tillsammans med sektor service behöver sektorn arbeta för en

hållbar samt långsiktig lokalförsörjningsplan inom ramen för samhällsbyggnadsprocessen.

Framgångsfaktorer: Möjliggöra för andra samhällsaktörer att vara med och lösa samhällsutmaningar

Under pandemin har andra samhällsaktörer klivit in och arbetet har tagit ordentlig fart då kommunen både som organisation och samhälle ställdes inför utmaningar som organisation inte kunde lösa själva.

Flera företag har ställt om sin produktion och hjälpt till att utveckla produkter och idéer inom företrädesvis skyddsmaterialområdet. En utveckling har skett av intra-organisatoriska samarbeten där också föreningslivet varit en spelare tillsammans med förtroendevalda, tjänstepersoner och privat sektor.

Inom Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens områden har nya former av samarbete kommit till stånd under året. Näringslivet, frivilliga, svenska kyrkan med flera har under året bidragit på olika sätt för att lösa utmaningen som pandemin medfört. Det har handlat om allt från anskaffning av skyddsutrustning till inköp åt äldre och andra personer i riskgrupper. Samverkan med regionen har på många sätt intensifierats under året och goda erfarenheter har gjorts.

De sociala och fysiska begränsningar som pandemin har inneburit har utmanat Kultur- och fritidsnämndens verksamhet. Begränsningarna har skapat ett stort behov av grönområden och möjlighet att semestra i sin närhet. Samverkan har skett både regionalt och med övriga sektorer för att säkerställa fler ytor av grönområden för invånare och besökare att ta del av. Under hösten initierades ett kartläggningsuppdrag tillsammans med sektor samhällsbyggnad. Kartläggningen syftar till att inventera de friluftsobjekt som finns i kommunen samt driftsförutsättningar för dessa. Målsättningen är att utredningen ska bidra till att kvalitetssäkra kommunens friluftsutbud.

Samhällsbyggnadsnämnden ser behov av att skapa kanaler för att bjuda in intressenter i sektorns processerna. Samhällsbyggnadsnämnden har påbörjat dialogen och samarbetet med Näringslivsrådet, men Covid-19 har fördröjt processen. Genom arbetet med Ale 360 samlades representanter från olika delar av samhället och definierade och prioriterade samhällsutmaningar och möjliga lösningar.

Framgångsfaktorer: Det långsiktiga hållbara Ale planeras genom arbetet med ny översiktsplan

Ale, lätt att leva och långsiktigt hållbart är målet för den nya översiktsplanen. I strategierna tydliggörs i vilken riktning kommunen ska växa. I fokus är ortsutveckling där boende och näringsliv ges förutsättningar att växa. De allmänna intressena tydliggörs och komplexiteten i olika val mellan dessa tydliggörs i ett nytt digitalt verktyg.

Med anledning av rådande läge har dock arbetsmetoderna behövt justerats. Förtroendevalda och invånare har deltagit i dialoger om orternas framtida potential och olika allmänna intressen. Invånare, förtroendevalda, näringsliv, föreningar och övriga myndigheter erbjuds möjlighet att faktagranska och komma med synpunkter på hela innehållet. Översiktsplanen syftar till en fysisk planering som är långsiktigt hållbar socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Hur utbyggnaden kommer att ske, bedöms och beslutas i varje detaljplan eller bygglov fortlöpande. Intressekonflikter kommer att behöva värderas, resultatet ska hela tiden speglas mot en hållbar utveckling.

Samråd för ny översiktsplan är planerad till februari 2021 och antagande av ny översiktsplan planeras för beslut i Kommunfullmäktige november 2021.

Framgångsfaktorer: Strategi för hur kulturlivet ska växa och göras tillgängligt för fler

Digitalisering är en av våra främsta framgångsfaktorer för att medvetandegöra, locka till- och föra ut vårt utbud. Genom Live-streaming kunde vi nå en stor publik då Kulturskolan hade scenredovisningar i Ale teater. Sammanlagt nitton föreställningar streamades, där vi nådde mellan 320 och 2400 personer per tillfälle. Denna nyvunna kunskap tar vi med oss och utvecklar vidare i vårt digitala scenrum.

Kommunen arbetar vidare med att tillgängliggöra kulturskolan genom att bland annat ett nytt elev- och anmälningssystem för att underlätta och tillgängliggöra.

Kulturskolan har ökat sin närvaro i Skepplanda med celloundervisning en dag i veckan samt barnrytmik 0-4 år. Denna närvaro bidrar till ökad tillgänglighet i denna del av kommunen.

Under hösten har kulturskolan satsat på nya verksamheter får att öka tillgängligheten för nya målgrupper. En

av dessa verksamheter har varit Barnrytmik för barn från 0-4 år, en ny målgrupp för kulturskolan. Ökad tillgänglighet till kultur för barn och unga med funktionsvariation är ett av flera fokusområden. Under 2020 har Ale kulturskola, med stöd av kulturskolebidraget, bedrivit dramaundervisning och processdrama med elever på särskolan.

Den tredje Artscapeväggen uppfördes i Bohus och ökade därmed tillgängligheten för offentlig konst på den orten.

Balkongkonserterna som genomfördes i fyra olika konstellationer (Stina Klintbom och David Carbe, Göteborgs Symfoniker, Skallsjö Sommarorkester samt Ale

Kulturskola) ökade tillgängligheten geografiskt. Vi nådde ut både till nya platser och en nya målgrupper. Sommarkonserter utomhus är ett framgångsrecept på många sätt.

Vi ansökte- och fick del av Kulturmiljonen för projektet Gör plats : Förstudien syftar till att skapa bästa tänkbara förutsättningar för ett nyskapande konstprojekt med kulturarvsperspektiv som sträcker sig över hela GR-regionen. Genom Cultural planning-inspirerat arbete ska kulturhistoriskt intressanta platser tas fram i nära samarbete med nya målgrupper.

Bekämpa klimatförändringarna (Målbild 13)

Agenda 2030

13 Bekämpa klimatförändringen

Kommentar

Bedömningen är att kommunen har ett ambitiöst arbete på flera plan med att bekämpa klimatförändringarna och att arbetet påverkar positivt för måluppfyllelse.

Utsläppen av växthusgaser inom det geografiska området Ale kommun har varit i princip oförändrade under de senaste åren och ingen större förändring kan ses. Under hösten har ett arbetet med att revidera Energi- och klimatstrategin gjorts. Det reviderade förslaget ska upp för beslut under början av 2021.

Följande redovisning utgår från Ales Energi- och klimatstrategi där fyra fokusområden för klimatarbetet presenteras: Hållbara transporter, Klimatsmart och hälsosam mat, Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster samt Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler.

För att nå verklig framgång behöver kommunen arbeta med dessa fyra områden brett inom fyra olika arbetssätt: Föregångare – hur organisationen arbetar internt, Klimatsmart planering – hur den fysiska miljön skapar förutsättningar för invånarna, Attraktiva samhällen – att det ska vara lätt att göra rätt, Innovationer – att tänka nytt, använda nya arbetssätt, tekniker eller metoder.

Fokusområde: Hållbara transporter

Körsträckan med bil per invånare har minskat de senaste två åren som redovisas efter att ha haft en uppgång åren innan. Enligt den senaste siffran från 2019 var körsträckan 722 mil/invånare. Förnybara drivmedel står fortfarande för en liten andel i personbilstrafiken. Elbilar, elhybrider och laddhybrider står för cirka 3,5 % av personbilarna i trafik i kommunen.

Antal mil med privat bil i tjänst har minskat under 2020

med cirka 31 % jämfört med 2019 enligt utbetald milersättning. Antalet möten som sker digitalt har ökat kraftigt under året på grund av pandemin vilket också har bidragit till att minska resandet. Vid nybyggnation har byggnadernas parkeringar utrustats med laddstolpar för elfordon.

En ny fordonsorganisation är under uppbyggnad med bland annat målsättningen att minska växthusgasutsläppen från kommunens fordon. Idag leasar kommunen 130 personbilar och lätta lastbilar varav 33 är rena elbilar.

Under året har olika påverkansprojekt inom transporter som riktar sig till invånarna genomförts. På egna ben är en utmaning för elever i årskurs 4-6 där de under fem veckor ska ta sig till skolan utan att bli skjutsade med bil. Under 2020 deltog 176 elever i Ale och totalt bidrog de till minskade utsläpp på 1100 kg koldioxid.

Samhällsplaneringen påverkar de konsumtionsbaserade utsläppen genom att bostäder och verksamheter lokaliseras på platser där det finns bra kollektivtrafik och goda möjligheter till mobilitetslösningar. En mobilitetsutredning har tagits fram för Nödinge tätort som visar vilka åtgärder som kan minska ohållbart resande.

Ale kommun har gjort ett tillköp av Västtrafik som innebär att fem stycken eldrivna bussar använts i kollektivtrafiken. Elbussarna har främst trafikerat två linjer, 411 i Älvängen och 404 i Nödinge, men även använts på andra linjer när det varit möjligt. Huvudsyftet med dessa två busslinjer är att transportera resenärer till och från pendeltåget. 2020 var det första "hela" året med elbusstrafik.

Fokusområde: Klimatsmart och hälsosam mat

Kostverksamheten har under 2020 fortsatt sitt arbete med att både minska matsvinnet och klimatpåverkan från den mat som serveras. Under året har matsvinnet minskat ytterligare och är nu 54g per ätande (jämfört med 66g 2019). Klimatpåverkan för de två

alternativrätterna ligger nu på 0,9 respektive 0,3 kg CO₂/portion (jämfört med 1,39 respektive 0,69 då mätningen startades 2017). Under hösten arrangerades också en street food-vecka med syfte att bidra till minskad klimatpåverkan men också att servera vegetariska alternativ som eleverna ska bli nyfikna på, våga prova och uppskatta.

För att öka utsorteringen av matavfall bland kommunens invånare har renhållningsenheten deltagit i projektet "Gör det inte svårare" under 2020. Projektet är ett samarbete mellan GR och Skåneregionen där informationsmaterial och tävlingar tagits fram för att öka utsorteringen av matavfall.

Fokusområde: Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster

En utredning pågår för att undersöka förutsättningar för att skapa cirkulära möbelflöden inom kommunen.

Resurssmart äldreboende är ett projekt inom särskilt boende där Klockareängen, Garverivägen och Backavik deltagit med fokus på att minska avfall och matsvinn bland annat genom ett minskat användande av engångsmaterial. Enheterna genomförde åtgärder enligt ett särskilt handlingsprogram med väldigt goda resultat. På Backavik minskade avfallet (både matavfall och restavfall) med drygt 8 ton, på Garverivägen med 7 ton och på Klockareängen med nästan 4 ton. Ambitionen är att permanenta arbetssättet och utöka det till att omfatta samtliga särskilda boenden.

För att underlätta och uppmuntra invånarna till återbruk och återvinning har bland annat bytarcontainrar på ÅVC Sörmosen införts samt fler fraktioner. Syftet är att verka för att avfall som kommer in på anläggningen i första hand ska återbrukas, sedan materialåtervinnas och i sista hand energiåtervinnas.

F/ACT Movement är ett pågående projekt som syftar till att bidra till hållbara val gällande mode och textilier. Projektet riktar sig till invånare såväl som företagare.

Den mobila återvinningscentralen tillgängliggör för människor som av olika anledningar har svårare att ta sig till återvinningscentraler.

Inom IT arbetas det utifrån Grön IT som innebär både minskad miljöpåverkan från själva användandet av IT-hårdvara och minskad miljöpåverkan genom att optimera och även ersätta miljökrävande processer med IT-tjänster.

Biblioteken och Fritidsbanken är två exempel på verksamheter som skapar möjlighet för invånare till delande framför konsumtion.

Fokusområde: Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler

I samtliga byggprojekt har hållbart byggande beaktats genom att bland annat bygga energisnåla passivhus utrustade med solceller. Vid upphandling av nya ramavtal

inom hantverkstjänster har miljökrav beaktats.

Energi- och klimatrådgivning erbjuds kommunens invånare, företag och föreningar. Under året har publika evenemang som föreläsningar fått ställas in på grund av pandemin.

Framgångsfaktorer: Minska de konsumtionsbaserade utsläppen

Energi och klimatstrategin följs och har under hösten 2020 reviderats. Arbetet med klimat- och energirådgivning stödjer också detta mål.

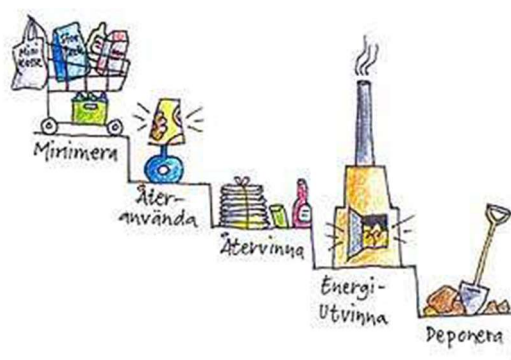
Inom särskilt boende, hemtjänst och LSS bedrivs merparten av verksamheten i den enskildes hem. Här finns möjlighet att påverka och motivera kommuninvånare till kloka val utifrån ett klimatperspektiv. Detta arbete pågår kontinuerligt.

Utifrån pandemin har följsamheten till kommunens mötes- och resepolicy förbättrats då andelen digitala möten ökat markant. En ökad användning av skyddsutrustning har dock skett parallellt vilket varit - och är - nödvändigt men dessvärre inte bidrar i positiv riktning.

Digitaliseringen av timredovisningen till Försäkringskassan via Aiai har drastiskt minskat pappersförbrukningen inom assistansen. Inom individ- och familjeomsorgen arbetar man med att digitalisera utskottshandlingar till individutskottet och att automatisera ekonomiskt bistånd.

Genom att driva aktiviteter som verkar för återvinning och återbruk dvs aktivt arbeta för att putta avfallet upp i avfallstrappan minskas påfrestningen på klimatet.

Inom va-verksamheten innebär lägre mängd ovidkommande vatten (takvatten, dräneringsvatten och inläckande regn- och grundvatten) desto lägre elkostnader samt lägre kemikalieförbrukning vilket innebär mindre utsläpp.

Framgångsfaktorer: Fullfölja energi och klimatstrategin

Arbetet med Energi- och klimatstrategin pågår. Under hösten har ett arbete med att revidera strategin även pågått.

Framgångsfaktorer: Arbetet med klimatsmart upphandling

Arbetet med klimatsmart upphandling pågår kontinuerligt. Under året har bland annat klimatkrav ställts i upphandling av asfalt och hantverkstjänster inom bygg.

Genomförande (Målbild 17)

Agenda 2030

17 Genomförande och globalt partnerskap

Kommentar

Bedömningen är att arbetet med genomförande (mål 17) följer planering och beslutad budget. Insatserna bedöms vara positivt påverkande för måluppfyllelse och bidrar också för genomförande av övriga strategiska mål.

Agenda 2030 målen är globala men arbetet måste ske på alla nivåer, globalt, nationellt, regionalt och lokalt.

Arbetet med att nå framgång i kommunfullmäktiges sex prioriterade mål pågår i verksamhetsövergripande processer där processledare arbetar som stöd för sektorcheferna som är processägare och målansvariga i målarbetet. En kartläggning och nulägesbeskrivning har genomförts för målen och arbetet fortsätter med dialoger om prioriteringar.

Förvaltningen stödjer genomförande och globalt partnerskap genom olika insatser. I arbetet med Ale 360 involveras både invånare, föreningsliv och näringsliv tillsammans med tjänstepersoner och politiker i komplexa frågeställningar kring mellanmänniska möten. I diskussionerna har man tagit del av varandras perspektiv och gemensamt prioriterat det fortsatta arbetet. Att ta fram ett förslag på hur tillitsskapande dialoger kan genomföras har diskuterats av sektorernas verksamhetsutvecklare. Ett förslag har arbetats fram av en mindre arbetsgrupp och testats på några enhetschefer. Lathunden för uppföljande dialoger behöver vidareutvecklas under året.

Kommunen arbetar med prevention av tidiga skolavhopp genom ett globalt partnerskap. På grund av pandemins förutsättningar har arbetet gått över till att vara digitalt vilket har försvårat insatser inom ramen för samarbetet.

Framgångsfaktorer: Strategi för att behålla, rekrytera och utveckla chefer och medarbetare

Kommunen arbetar med olika insatser för att utveckla chefskapet och stärka kommunens ledare. Detta bidrar till en ökad trygghet i personalgrupperna vilket förväntas ge resultat avseende bland annat minskad personalomsättning där omsättningen är hög.

Ett led i detta arbete är kommunens chefsforum som bidrar till att skapa utrymme för dialog i olika frågor och ett kollegialt sammanhang över hela organisationen. Ett utvecklingsarbete för chefsforum har initierats under 2020 och en plan för chefsutveckling är under bearbetning.

Flera sektorer har genomfört en kompetensgenomlysning för att skapa struktur och underlag för framtida insatser gällande exempelvis kompetensväxling och annan vidareutveckling av personal. Underlaget ger även grund för hur rekryteringsarbetet kan utvecklas via exempelvis de annonser som går ut men även närvaro på mässor eller liknande.

Stödmaterial har tagits fram som syftar till att underlätta arbetet med framtagning av planer som bland annat ska baseras på en grundlig analys av kompetensförsörjningssituationen främst vad gäller bristyrken. Kommunen har också intensifierat det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Kommunen arbetar också med att ta fram ett upplägg för ett digitalt och uppdaterat introduktionsprogram för chefer såväl som medarbetare. Ett välutvecklat program för "onboarding" bedöms gynna möjligheter till att dels rekrytera men också behålla kompetens.

Arbetet med kompetensstegar har utvecklats och även satsningar på vidareutbildningar av personal. T.ex. barnskötare som saknar adekvat utbildning.

Framgångsfaktorer: Möjliggöra för nya samarbeten och effektivare resursanvändning

Under den mest intensiva fasen av pandemin i våras arbetade kommunen med att möjliggöra för nya samarbeten kopplat till behovet av skyddsprodukter där flera företag bidrog genom att ställa om produktion och leverera tjänster som i ett kritiskt läge för Ale kommun väsentligt påverkade kommunens möjligheter att säkerställa skyddsmaterial för sina anställda.

En genomlysning av samhällsbyggnadsprocessen har genomförts med syftet att möjliggöra för nya samarbeten men också för att fördjupa befintliga samarbeten och identifiera synergier.

Under 2020 har planeringsarbete avseende Komvux och gymnasiet tagit fart med både samverkan med GR, närliggande kommuner och lokalt näringsliv. För 2021 kommer former och effekter av detta utvecklas.

Utbildningspaket med yrkesutgångar inom bygg, vård och omsorg, barnskötare samt industri har arbetats fram.

Flera omorganiseringar i sektorerna KS, samhällsbyggnad och service har skett under året med syfte att möjliggöra effektiviseringar.

Framgångsfaktorer: Möjliggör medverkan för organisationen och andra aktörer i genomförandet av verksamhetsplan och budget

Det ligger i uppdraget att hitta bra samarbetsformer inom kommunens organisation och att bygga nätverk som levererar verksamhetsnytta. Detta innebär att tänka helhet och samarbeta över avdelningsgränser och sektorsgränser.

Genom arbetet i Ale 360 möjliggörs medverkan för andra aktörer och invånare att medverka till att lösa komplexa samhällsfrågor. Genom samarbete med olika intresseorganisationer och kommunens råd ges också utrymme för externa aktörer att bidra i genomförandet av kommunens budget och verksamhetsplan. Inte minst genom näringslivsstrategin.

Samhällsbyggnadsnämnden har tillsammans med chefer och andra utvalda tjänstepersoner haft verksamhetsdagar för att ta fram underlag till kommande års verksamhetsplan med budget. Genom dialog, där både det politiska och verksamhetsperspektivet synliggjordes, togs ett utkast till plan fram. Arbetssättet upplevdes mycket positivt och transparent. Näringsliv ges möjlighet till påverkan genom den löpande dialogen.

Inom sektor utbildning är ett första område att utveckla avseende medverkan av andra, att utveckla vårdnadshavardialoger mer kopplade till verksamhetsplan och de strategiska frågorna. Under året har vårdnadshavardialoger genomförts avseende planering ny skola Nol/Alafors i syfte att skapa delaktighet i projektet och ytterligare dialoger planeras avseende nya skolområden.

Det finns flera goda exempel där externa aktörer i samarbete med sektor utbildning är med och bidrar. Ett exempel är Invux, ett ESF-projekt som drivs tillsammans med andra GR-kommuner och där externa aktörer och företag kommer att finnas med. Syftet är att få till utbildning och arbete. Målet är att erbjuda fler insatser och att inga ungdomar mellan 16-20 år ska vara utan aktivitet och gärna i utbildning. Utbildningen ska leda till vidare studier, alternativt till arbete och anställning.

Samarbete med lokalt näringsliv har utvecklats kopplat till yrkesutbildning.

Framgångsfaktorer: Digitalisering är en förutsättning för en hållbar utveckling och att kommunen även på sikt skall klara att finansiera sina åtaganden. En utredning ska visa hur detta ska ske på bästa sätt.

Utredningen har ej genomförts under 2020.

Sektorerna har dock i samverkan med kommunstyrelsen arbetat fram lokala e-Strategier för aktivt lokalt digitaliseringsarbete. Kommunstyrelsen deltar i framtagande och utrullning av olika digitaliseringsinitiativ, små som stora, tillsammans med berörd verksamhet. Ett nära och kontinuerligt stöd är viktigt då all digitalisering är teknikdriven och kräver en driftsäker teknikplattform.

Under 2021 rekryterar kommunstyrelsen en digitaliseringsstrateg.

Framgångsfaktorer: Tillit och sammanhangsskapande

En väl sammanhållen styrkedja är viktigt för att bygga en framgångsrik skolorganisation. I syfte att stärka förtroende och tillit i styrkedjan har arbetet mot en tillitsbaserad styrning inom utbildning fortsatt enligt plan:

- Tillitsdialoger på alla enheter med vertikal dialog om utbildningsnämndens mål
- Värdeskapande uppföljning istället för skriftligt rapportering
- Professionellt lärande i syfte att utveckla det professionella kollektiva omdömet och därmed kunna öka tillit och minska kontroll.

Dialoger har nu genomförts på alla enheter inom utbildningsnämndens ansvarsområde en gång per termin på alla enheter sedan våren 2019. Våren 2020 blev delvis uppehåll på grund av pandemin. Under hösten 2020 har dialogerna genomförts digitalt.

Dialogerna innebär att samtliga medarbetare i sektor utbildning, två gånger per år, för samtal om utbildningsnämndens övergripande målsättningar tillsammans med någon från den politiska ledningen eller sektorledningen. Detta har skapat möten och insikt om det gemensamma ansvaret för att skapa bästa möjliga förutsättningar för barn och elever i Ale, samt insikt om det egna ansvaret och vilket ansvar varje nivå i styrkedjan har.

Sektor utbildnings arbete med värdeskapande uppföljning tar utgångspunkt i tillitsdelegationens skrift "uppföljning ur ett tillitsperspektiv" och har under året bedrivits enligt plan. Att minska rapportering till förmån för mer dialog har skapat en större gemensam kunskap i flera viktiga frågor. Dialoger ger en mer värdeskapande uppföljning genom att det finns utrymme att dela kunskap och skapa tid för lärande vid själva uppföljningstillfället. När uppföljningen blir mer relevant och ligger nära enhetens utvecklingsbehov ökar också det interna ansvarstagandet. Dokumentation görs gemensamt i stället för att alla enheter skriver enskild uppföljningstext. Arbetssättet innebär också en bättre och mer effektiv användning av den gemensamma resursen i form av tid. Alla enheter dokumenterar fortfarande ekonomi, arbetsmiljö samt gör en egen skriftlig kvalitetsrapport, kallad pedagogiskt bokslut, efter varje läsår. Denna ligger till grund för dialoger och fortsatt utvecklingsarbete.

Av stor vikt i en organisation byggd på tillit är utrymme för det kollegiala lärandet. Det är en utmaning att stimulera och skapa förutsättningar för utveckling av professionellt lärande gemenskaper i organisationen. Då de organisatoriska förutsättningarna varierar mellan verksamheter har enheterna kommit olika långt i arbetet. Covid-19 har försämrat förutsättningarna för att majoriteten av pedagogerna i slutet av 2020 skulle ingå i professionella lärande gemenskaper.

Framgångsfaktorer: De personliga mötena är viktiga för att organisationen ska bli trygg och delaktig. En större förståelse och en ökad känsla av ansvar för helheten. Bättre organisatoriska och ekonomiska styrmedel för att så sker.

De personliga mötena har fått stå tillbaka under 2020 beroende av pandemin och de restriktioner för just fysiska möten som under året skärpts. Användningen av digitala möten har i stället utvecklats snabbare än vad som annars skulle skett. Digitala möten fungerar bra men kan inte helt ersätta de personliga mötena.

I sektor service har en tydligare struktur för dialog med sektorns kunder beslutats och dialoger har genomförts på alla nivåer. Dialogerna har upplevts positivt och har bidragit till ökad kommunikation inte minst med avseende på att tydliggöra krav och förväntningar som bidragit till ökad förståelse för varandras roller och uppdrag.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild av Ale kommuns verksamhet det gångna året. I denna förvaltningsberättelse lämnar Ale kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och rekommendation 15 från Rådet för kommunal redovisning. (Siffrorna inom parentes avser förhållanden i föregående års bokslut om inget annat anges).

Sammandrag fem år, kommunen

	2016	2017	2018	2019	2020
Allmänt					
Folkmängd 31/12	29 549	30 223	30 926	31 402	31 868
Skattesats, kr	21,87	21,87	21,87	21,87	21,87
Ekonomiskt resultat					
Årets resultat, Mkr	30,3	39,0	40,1	95,0	125,6
Nettokostnadsandel	98,1 %	97,6 %	97,7 %	94,9 %	93,5 %
Nettoinvesteringar, Mkr	216,3	124,0	181,7	294,0	273,2
Tillgångar och skulder					
Anläggningstillgångar, Mkr	1 423,1	1 454,7	1 537,5	1 724,2	1 894,8
Långfristiga låneskulder, Mkr	310,0	310,0	310,0	360,0	345,0
Lån som andel av anläggningstillgångar	22 %	21 %	20 %	21 %	18 %
Eget kapital, Mkr	847,2	886,2	926,3	1 021,3	1 162,3
Soliditet	50,1 %	50,1%	50,4 %	50,8 %	53,7 %
Borgensåtagande, Mkr	423,4	437,3	393,1	417,7	609,8
Pensionsskuld, Mkr *	98,5	107,3	142,9	158,2	178,8
Ansvarsförbindelse, pensioner, Mkr	567,7	557,3	552,2	533,2	522,5
Per invånare					
Anläggningstillgångar, kr	48 161	48 132	49 715	54 907	59 458
Långfristiga låneskulder, kr	10 491	10 257	10 024	11 464	10 826
Borgensåtaganden, kr	14 329	14 469	12 711	13 302	19 135
Pensionsskuld inkl ansvarsförbindelse, kr	22 545	21 990	22 476	22 018	22 006

* Från och med år 1998 redovisas pensionskulden enligt "blandmodellen" och från och med år 2000 redovisas den del, som den anställda själva placera, som kortfristig skuld.

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen redovisade ett resultat på 125,6 Mkr, vilket är 30,6 Mkr bättre än föregående års resultat på 95,0 Mkr och 49,6 Mkr bättre än budgeten på 76,0 Mkr.

Den positiva utvecklingen jämfört med föregående år och budget beror till stor del på de extra statliga bidrag som kommunen erhållit, dels med anledning av Covid-19 och dels för att stärka välfärden. Kommunen har inte haft extra kostnader eller minskade skatteintäkter i motsvarande grad. Kommunen har fått full ersättning för sjuklönekostnader för månaderna april-juli samt del av sjuklönekostnaden för resterande månader, kostnader som delvis hade uppstått även under ett vanligt år. Vidare leder även förändrad redovisningsprincip av gatu-kostnadsersättningar till att årets intäkter ökat.

Kommunens investeringar uppgick till 273,2 Mkr (294,0 Mkr), vilket är ca 69 % av budgeten på 395,0 Mkr. Det lägre utfallet jämfört med budget beror på eftersläpningseffekter, vilket är normalt tillsammans med att budgeten haft en högre ambitionsnivå än vad som varit möjligt att genomföra. Mest omfattande investeringar 2020 utgjordes av ny- och ombyggnad av skolor och förskolor på 94,6 Mkr, VA-sanering och investering på 34,2 Mkr, förvärv av del av fastigheten Högstorp 2:1 i Älvängen på 20 Mkr (där marken överförts till kommunens exploateringsfastighet Häljered 2:6), Jennylunds ridanläggning på 13,9 Mkr samt IT-investeringar på 12,2 Mkr.

Kommunkoncernen redovisade ett resultat på 150,7 Mkr (121,0 Mkr), vilket är en ökning med 29,7 Mkr. Kommunens står för mer än hela ökningen; 30,6 Mkr. Resultatet för Bohus Räddningstjänstförbund har ökat med 2,1 Mkr (Ale kommuns andel), från 0,3 Mkr till 2,4 Mkr. AB Alebyggens resultat har minskat med 1,2 Mkr, från 25,0 Mkr till 23,8 Mkr. Alebyggens dotterbolag Skå-Dal 31:3 AB:s har minskat resultatet med 0,1 Mkr, från - 0,2 Mkr till - 0,3 Mkr. Resultatet för En väg efter rätt Tanke AB har minskat med 0,8 Mkr från 0,0 Mkr till - 0,8 Mkr till följd av rivningskostnader. 2019 uppstod en positiv effekt om + 0,8 Mkr på koncernnivå till följd av minskad latent skatteskuld på grund utav nedskrivning av fastighetsvärde samt lägre bolagsskatt. Motsvarande påverkan finns inte 2020 och leder således till en minskning mellan åren med - 0,8 Mkr. Den slutliga differensen mellan åren uppgår till - 0,1 Mkr och avser utdelning från Alebyggen till kommunen.

Den kommunala koncernen

Kommunkoncernen består av nedanstående aktiebolag samt räddningstjänstförbund.

AB Alebyggen

Bolagets ägs till 100 % av Ale kommun och dess kärnverksamhet är bostadsförvaltning. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer, vilket medför marknadsmässiga avkastningskrav istället för kommunallagens

självkostnadsprincip. Bostadsförvaltningen ska bestå av ett utbud som är attraktivt och varierat och ska tillsammans med verksamheten i övrigt bidra till en sådan positiv utveckling att kommunens totala attraktionskraft ökar. Bolaget ska även engagera sig i kommunens näringslivsutveckling och kan i detta avseende nyttjas som redskap åt kommunen. Centrala beslutsfattare: verkställande direktör Johan Redlund samt styrelseordförande Anders Ekwing.

Skå-dal 31:3 AB

Bolaget ägs till 100 % av AB Alebyggen. Bolagets verksamhet består av att äga och förvalta fastigheten Skå-dal 31:3 (Bohus centrum). Centrala beslutsfattare: styrelseordförande Anders Ekwing.

Ale Utveckling AB

Bolaget ägs till 100 % av Ale kommun och är vilande från och med år 2009. Centrala beslutsfattare: styrelseordförande Mikael Berglund.

En väg efter rätt Tanke AB

Bolaget ägs till 100 % av Ale kommun och förvärvades som ett strategiskt markförvärv. De i bolaget ingående fastigheterna har ett strategiskt läge i norra delen av Ale torg och kommer så småningom att behöva tas i anspråk för utveckling av Nödinge torg. Centrala beslutsfattare: styrelseledamot Ken Gunnesson.

Bohus räddningstjänstförbund (BORF)

Förbundet är ett kommunalförbund med ansvar för räddningstjänsten i Ale och Kungälv's kommuner. Ale kommuns andel av förbundet uppgår till 40 % och Kungälv's kommuns till 60 %. Centrala beslutsfattare: styrelseordförande Anders Ekwing.

Övriga

Ale kommun har ett flertal samägda företag där kommunen saknar betydande inflytande. Dessa ingår inte i den så kallade kommunkoncernen i årsredovisningen utan finns endast med som aktie- eller andelsvärde. Kommunen äger aktier i Renova AB, GRYAB AB, GREFAB, Ale Energi AB, samt smärre aktieposter i Kommentusgruppen AB respektive Inera AB. Kommunen och AB Alebyggen äger andelar i Ale Elförening. Kommunen in-nehår även andelar i Kommuninvest ekonomisk förening.

Privata utförare

Kommunen använder sig av privata utförare i viss omfattning. Nedan redovisas de största utförarna inom varje område.

Grundskolan
Ahlafors fria skola

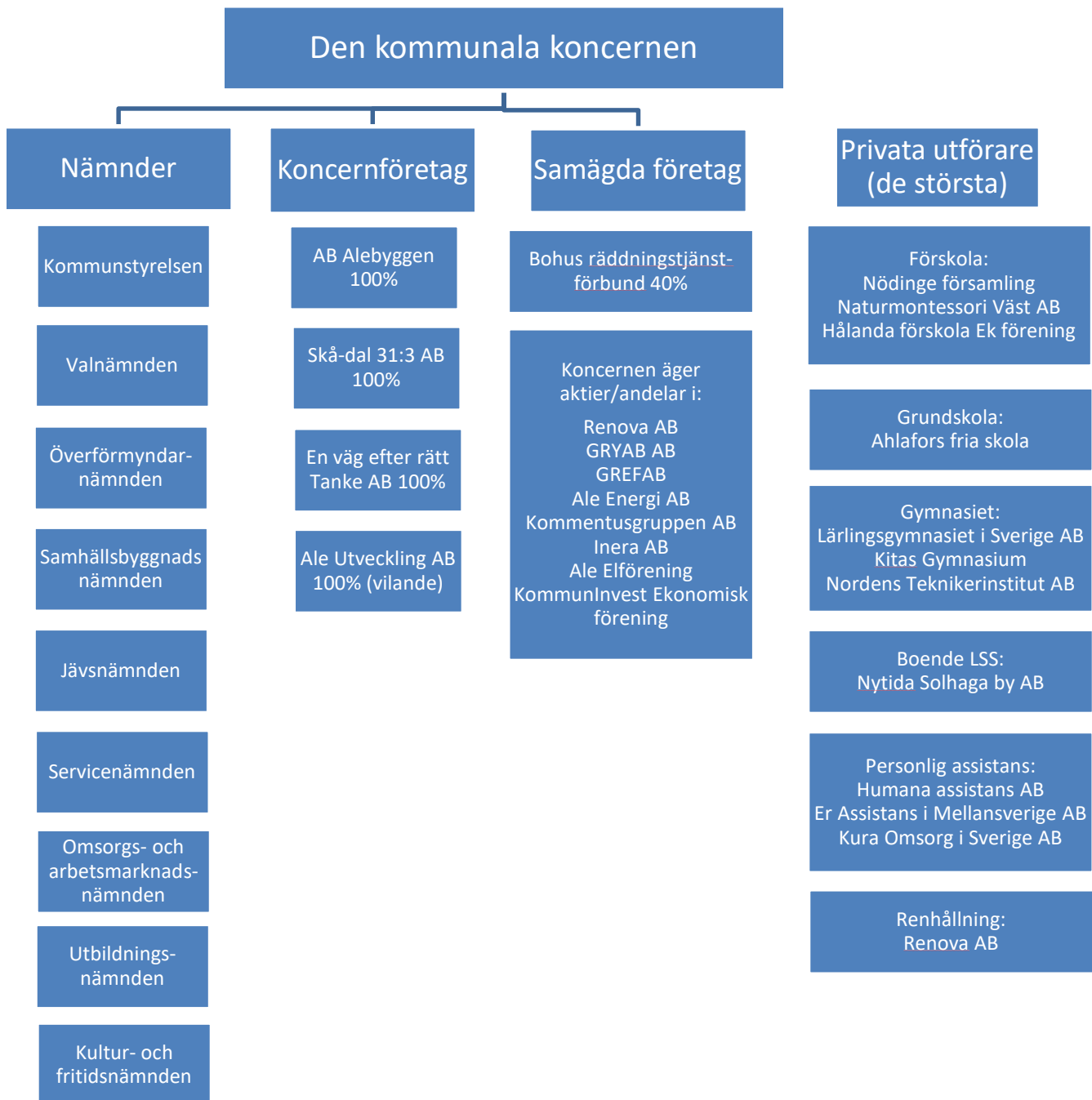
Förskolan
Nödinge församling
Naturmontessori Väst AB
Hälanda förskola Ek förening

Gymnasiet
Läringsgymnasiet i Sverige AB
Kitas Gymnasium
Nordens Teknikerinstitut AB

Boende LSS
Nytda Solhaga by AB

Personlig Assistsans
Humana assistans AB
Er Assistsans i Mellansverige AB
Kura Omsorg i Sverige AB

Renhållning
Renova AB

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkningsutveckling

Ale kommun har under ett flertal år haft en god befolkningsstillväxt, vilket dock ställer krav på ekonomin främst i form av investeringsbehov i förskolor, skolor och infrastruktur.

Under 2020 har antalet Alebor ökat med 466 (476) personer och invånarantalet uppgår vid årsskiftet till 31 868 (31 402). Detta motsvarar en befolkningsökning med 1,48 % (1,54 %).

Under 2020 föddes det 367 barn och 238 personer avled, vilket innebär ett positivt födelseöverskott på 129 (138) personer.

Det flyttade in 2 282 (2 204) personer och flyttade ut 1 955 (1 887) personer, vilket innebär ett positivt flyttningsnetto på 327 (317) personer. Härtill kommer en utjämningsnetto på + 10 personer.

Samtliga GR-kommuner (Göteborgsregionen) ökade sin befolkning under 2020. Kungälv hade den procentuellt största befolkningsökningen tätt följt av Ale och därefter Lilla Edet.

Arbetsmarknad

Näringslivet i Ale består av cirka 1 400 aktiva företag inom tillverknings-, handels- och tjänstesektorn. Ale kommun är den största arbetsgivaren med drygt 2 200 tillsvidareanställda. Kommunen har ett centralt läge i göteborgsregionen med goda pendlingsmöjligheter vilket främjar arbetsmarknaden. Under året har arbetslösheten ökat till följd av Covid-19-pandemin. I december var 950 (673) personer i åldern 18-65 år arbetslösa och sökande i program hos Arbetsförmedlingen i kommunen vilket motsvarar en ökning om 41,2 % från föregående år.

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
Pensionsförpliktelse	2019	2020	2019	2020
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a) Avsättning inkl. särskild löneskatt	158,2	178,8	160,7	181,5
b) Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	533,2	522,5	533,2	522,5
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	27,5	27,0		
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	718,9	728,3		
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	38,0	38,1		
- varav överskottsmedel	0,4	0,7		
Totalt kapital pensionsstiftelse	-	-	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	-	-	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	38,0	38,1		
Finansiering				
Återlånade medel	680,9	690,2		
Konsolideringsgrad	5,3%	5,2%		

I tidigare bokslut har 30,0 Mkr (år 2006), 22,9 Mkr (år 2007), 25,0 Mkr (år 2008), 10,0 Mkr (år 2009), 10,0 Mkr (år 2010) och 10,0 Mkr (år 2011) reserverats i det egna kapitalet för framtida pensionskostnader. Sammantaget har således 107,9 Mkr reserverats. Kommunen har inte gjort några finansiella placeringar avseende pensionsmedel utan använder istället ansatta medel för att minska/hålla nere den externa låneskulden.

Bostadsmarknad

Efterfrågan på bostäder i kommunen är hög. Efterfrågan har ökat sedan utbyggnad av infrastruktur färdigställdes. Bostadspriserna har under året ökat i högre utsträckning än majoriteten av kommunerna i Göteborgsregionen inklusive Göteborg.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Betydande investeringar i bland annat verksamhetslokaler och infrastruktur ska genomföras. Om kommunen som ett resultat av detta ökar låneskulden i alltför stor utsträckning, kan det vid en kommande högkonjunktur med höjda räntor och ökade kostnader för pensionsutbetalningar, ge ekonomiska svårigheter. Den expansion som kommunen fortsatt planerar för ställer krav på kommunens omställningsförmåga. Kommuninvånarnas behov av kommunala tjänster måste tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt så att den kommunala ekonomin inte äventyras. Samtidigt måste medel reserveras för investeringar och stigande pensionskostnader. Det är ytterst viktigt att konsolidera ekonomin för att ha en långsiktig uthållighet. Det är också av vikt att kommunen klarar av att färdigställa detaljplaner och bygglov då det är en förutsättning för fortsatt expansion och byggnation.

Pensionsförpliktelser

Kommunen har ett omfattande pensionsåtagande uppgående till 728,3 Mkr (718,9 Mkr). Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den s.k. blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarförbindelse uppgår till 522,2 Mkr (533,2 Mkr). Kommunen följer rekommendation 10 från Rådet för kommunal redovisning (RKR) gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Ytterligare upplysningar om förpliktelsen finns i not 17.

Händelser av väsentlig betydelse

Ale kommun och Covid-19

Covid-19-pandemin har som för övriga samhället påverkat Ale kommun väsentligt. Det har inneburit att verksamheter har fått pausa aktiviteter helt eller till delar. Efterfrågan på vissa tjänster har minskat bland annat inom hemtjänst samt färdtjänst. Kommunen har fått tänka nytt och vara kreativa för att hitta lösningar så att konsekvenserna för de som verkar och bor i kommunen blir så lindriga som situationen gett möjlighet till. Det har exempelvis skett genom nya tjänster inom biblioteksverksamheten eller hur kommunen kunnat bibehålla den demokratiska verksamheten genom förändrat sätt att genomföra diverse politiska möten. Pandemin har, trots alla svårigheter den medfört för alla i kommunen, visat på att när det blir skarpt läge så kan kommun, invånare, näringsliv, föreningsliv, när man arbetar tillsammans, leverera vilket man visat med all önskvärd tydlighet. Exempel på detta var att kommunen aldrig stått utan skyddsutrustning utan redan tidigt under våren kom igång med införskaffandet av visir, olika typer av munskydd, förkläden, desinfektionsmedel med mera. Fanns det inte att tillgå på marknaden så fick kommunen till exempel igång egen produktion av förkläden med stor hjälp av frivilligsatser från Alebor och föreningsliv. Desinfektionsmedel fick kommunen bland annat hjälp av lokalt företag för produktion. Detta är bara några exempel på aktiviteter som pågått under året. Kommunen har totalt redovisat merkostnader kopplat till Covid-19-pandemin på ca 12,6 Mkr och fått ersättning för 9,4 Mkr. Det innebär att den totala merkostnaden för kommunen är ca - 3,2 Mkr. Att kommunen har en nettokostnad på 3,2 Mkr för merkostnader för Covid-19 beror bland annat på att alla merkostnader inte har varit sökbara men den absolut största orsaken är avhängigt att det inte finns några nationella beslut om kommunen kommer få ersättning för de kostnader som uppstått under framförallt december. Beslut om hur mycket kommunen kommer att få av sökta medel beslutas inte av Socialstyrelsen förrän i mitten av februari 2021 samt att kostnader för december 2020 fortsatt inte finns några nationella beslut kring. De kostnader som kommunen har haft är främst för olika typer av skyddsmaterial såsom ansiktsmasker, munskydd, ansiktsvisir, skyddsförkläde, skyddshandskar men även stora mängder med desinfektionsmedel. Under december fick kommunerna också börja använda sig av så kallade antigenester vilket är snabbtester för att se om någon är smittad av Covid-19. Dessa har använts inom hemtjänst och särskilda boenden.

Statlig ersättningen för sjuklönekostnader p.g.a. Covid-19 har för året utgått med ca 18,5 Mkr. Under 2020 har regeringen även beslutat om extra statsbidrag kopplat till Covid-19 som har tillfallit kommunen med 40,9 Mkr. Det har haft som syfte att framförallt minska konsekvenserna av lägre skatteintäkter samt ökade kostnader eller uteblivna intäkter på grund av Covid-19-pandemin.

Kommunens intäktsbortfall samt ökade kostnader har i efterhand visat sig inte vara så stora som statsbidragen utgått med vilket bland annat är en orsak till kommunens goda resultat.

Större investeringsprojekt

Större investeringar under året utgörs av nya förskolor i Nol (49,2 Mkr), Nödinge (13,2 Mkr) samt Älvängen. Inflyttning på förskolorna i Nol respektive Nödinge förväntas ske under 2021 samt 2022. Inflyttning på Svenstorps förskola i Älvängen ägde rum i mars 2020 och årets investering uppgår till 12,7 Mkr av totalt 78,4 Mkr. Kommunen har förvärvat del av fastighet Högstorp 2:1 i Älvängen på 20 Mkr där marken överförts till kommunens exploateringsfastighet under benämning Häljered 2:6. Ombyggnation av Da Vinci-skolan/Ale kulturrum har färdigställts under året med en total investering på 123,7 Mkr, varav 18,2 Mkr upparbetats under året.

Utrangeringar

Utrangeringar av anläggningsstillgångar i fastighetsbeståndet har gjorts med en total realisationsförlust på 11,7 Mkr. Det avser främst eftersläpande utrangeringar av komponenter som blivit utbytta när lokaler har totalrenoverats.

Sanering av förorenad mark

Efter rivningen av byggnaden på Ale torg som bland annat har inhyst Everts bilverkstad och Grönsakshuset konstaterades att marken behövde saneras från föroreningar. Totalkostnaden är beräknad till 2,6 Mkr där 0,9 Mkr upparbetats under året.

Skredsäkring i Älvängen

Ale kommun har i över tio års tid varit delaktig och drivande i arbetet med att åtgärda den stora skredproblematik som finns i Älvängens västra industriområde. Ett stort problem har varit finansiering av åtgärder men i november 2020 beslutade regeringen att skredsäkring i Göta älv kunde finansieras till 100 % med statliga bidrag. Ale kommun skickade in en bidragsansökan till SGI i december 2020 och fick ett positivt bidragsbeslut några dagar senare. Bidraget är på 31,85 Mkr och avser utläggande av tryckbank i Göta älv som mothåll mot skred. Detta är ett viktigt steg i arbetet med skredsäkring av Älvängens västra industriområde. Redan i december 2020 erhöll Ale kommun 12,3 Mkr av bidraget i förskott.

Exploateringsverksamheten

Det bokförda värdet för exploateringar har ökat från 20,1 Mkr till 26,7 Mkr. De största posterna är Kronogården som har ökat med 3,7 Mkr, Skepplanda verksamhetsområde med 2,4 Mkr (netto), Älvängens norra verksamhetsområde med 1,5 Mkr samt Älvängens stationsområde med 1,0 Mkr.

Inkomster på 2,2 Mkr har erhållits för försäljning av kommunala tomter på Kärrvägen. Beloppet motsvarar i princip upparbetade kostnader varför det inte har genererat någon resultatavräkning.

En kommunal tomt, Östans, har under året sålts för 1,2 Mkr. Efter avdrag för upparbetade kostnader har 1,1 Mkr avräknats som vinst. Även exploateringsprojekt Lärkås/Keillers Damm har vinstavräknats under året, med ett belopp på 0,5 Mkr.

Från exploateringsprojekt Kronogården har 12,5 Mkr flyttats till infra/gata och 9,5 Mkr till VA. Det gäller lika stora belopp för både utgifter och inkomster och avser gatukostnader/gatukostnadsersättningar samt anslutningskostnader/erhållna anslutningsavgifter. Gatukostnadsersättningarna på 12,5 Mkr har resultatförts på 2020 års resultat. Övriga belopp har aktiverats som anläggningstillgångar respektive långfristig skuld avseende erhållna anslutningsavgifter.

Äskekärrens verksamhetsområde har resultatförts med - 5,0 Mkr och "Camping Häljered" med - 0,5 Mkr med anledning av nedlagda kostnader som ej bedöms kunna återhämtas vid eventuell försäljning.

Totalt har exploateringsverksamheten under år 2020 genererat inkomster på 3,9 Mkr och utgifter på 14,3 Mkr. 1,7 Mkr har resultatförts som vinst och - 5,5 Mkr har resultatförts som förlust.

Gatukostnadsersättning

Kommunen har tidigare redovisat gatukostnadsersättning som en skuld för att därefter succesivt intäktsredovisa delar av ersättningen över anläggningens nyttjandeperiod. I enlighet med Rådet för kommunal redovisningsförttydligade i rekommendation 2 ska intäkter, offentliga bidrag och avgifter hänförliga till en investering redovisas som en skuld i kommunens balansräkning samt bidrag från övriga bidragsgivare intäktsredovisas samma period som bidraget erhålls. Gatukostnadsersättning avser ersättningsbelopp hänförligt till investeringsutgift och ska intäktsredovisas när investeringen fullgjorts i enlighet med periodiseringsprincipen. Detta gäller från 2020 och har efterföljts i årsbokslutet där tidigare års ersättningar bokats om från balansen och påverkar resultatet positivt med 12,4 Mkr i ökade intäkter.

Bidrag till statlig infrastruktur

Under året har det avsatts ytterligare 2,3 Mkr för bidrag till statlig infrastruktur avseende gång- och cykelväg Starrkärrsvägen – Prästalund. Tidigare (år 2019) har 0,8 Mkr avsatts och även betalats ut för samma projekt. Byggstart beräknas dock inte ske förrän tidigast år 2021. Avsättningar och utgifter kostnadsförs under en 25-årsperiod.

Organisationsförändringar i kommunen

Flertalet organisationsförändringar ägde rum under 2020. Kommunstyrelsen indelades vid halvårsskiftet i fyra avdelning; HR, Ekonomi, Kansli och säkerhet samt Strategi och uppföljning. Mark och exploatering samt IT övergick under hösten från kommunstyrelsen till sektor Samhällsbyggnad respektive sektor Service samt bemanningsenheten avvecklades vid halvårsskiftet. Ekonomichef

Ken Gunnesson är sedan 1 oktober biträdande kommundirektör.

AB Alebyggen

Efter några år av detaljplanearbete är flera av bolagets nyproduktionsprojekt nu under genomförandefas. Parallellt bereds flera projekt för att kunna vara klara för byggstart kommande år. Under 2020 har ett bostadsområde med 22 lägenheter färdigställts och sju huskroppar med 194 lägenheter är i produktion.

Folketshus- och Mossvägen i Nol, etapp 1, kommande Folketshusvägen 14 a och b, innehållande 58 lägenheter, är i produktion och har inflyttning i april respektive juni 2021. I april 2020 inleddes rivning av Folketshusvägen 10 samt 12, då de p.g.a. sättningsproblem ej motiverade reinvesteringar. Nybyggnation av etapp 2, innehållande två nya hus likt etapp 1, har därefter inletts. Färdigställande sker under våren 2022.

Byggstart av 78 lägenheter längs Änggatan i Älvängen inleddes i slutet av år 2018 och inflyttning planeras till årsskiftet 2021/2022. Inom fastigheten kommer ett trygghetsboende med 27 lägenheter att skapas, vilket möjliggörs med beviljat statligt stöd.

Prästgården, Skepplanda; I maj 2020 skedde inflyttning i 22 nya lägenheter. Intresset för lägenheterna var stort. Prästgården har under året rustats upp utvändigt.

Bohus räddningstjänstförbund

Räddningsinsatser har hanterats på ett tillfredsställande sätt över hela förbundet. Förbundet har varit förskonade från större händelser och händelser utdragna i tid såsom skogsbränder, oljeutsläpp och dylikt.

Under året har det däremot skett många anlagda bränder i återvinningsstationer samt mindre bränder respektive brännmärken på eller i närheten av skolor framför allt i Ale kommun. Det här inträffade mest frekvent under våren, därefter har det skett mer sporadiskt. Som en direkt följd av detta har ett samarbete inletts med Ale kommun och polisen för att förebygga liknande incidenter. Ale kommun var en stor drivkraft i det förebyggande arbetet och vidtog ett flertal åtgärder som troligtvis gav effekt tillsammans med de åtgärder som polis och räddningstjänst genomförde.

Totalt har förbundet hanterat 895 insatser, jämfört med 949 uppdrag 2019. Antalet uppdrag och olyckor har minskat, den positiva trenden påverkas troligen av effekterna av Covid-19.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrmodell

Mellan politik och förvaltning finns en arbetsuppdelning som innebär att politiken står för beslutsfattandet av framför allt övergripande och principiella frågeställningar. Förvaltning och chefer ska stå för verkställighet

och operativt genomförande.

Det finns många styrmodeller som fungerar för en kommun. Ale kommun arbetade tidigare med så kallad balanserad styrning men efter beslut i kommunfullmäktige övergick man 2020 till tillitsbaserad styrning. Tillitsbaserad styrning och ledning är styrning, kultur och arbetssätt med fokus på verksamhetens syfte och brukarens behov, där varje beslutsnivå aktivt verkar för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, bygga tillitsfulla relationer samt säkerställa förmåga, integritet och hjälpvillighet.

Det kan även beskrivas som:

- Större fokus på medborgare – innebär att styrningen ska fokusera på att säkerställa kvaliteten i leverans till medborgare i verksamhetens uppdrag.
- Öka medarbetarens frihet och eget ansvar – styrmodellen ska skapa möjlighet för medarbetare att tänka nytt och ta ansvar för att fatta egna beslut för förbättring.
- Förbättra systemsyn för samverkan – modellen ska öka den sammanhållna styrningen i organisationen genom att titta på helhetsperspektivet för de professioner som behöver samarbeta i tjänsteleverans till kund.

Verksamhetsplanen 2020 som antagits av kommunfullmäktige i juni 2019 är tänkt att vara ett styrdokument som aktivt följs upp genom verksamhetsdialog och en tydlig riktning mot en ökad tillit i organisationen. För att nå ett nytt sätt att styra och leda behöver kommunen skapa förutsättningar att pröva nya arbetsformer. I verksamhetsdialoger tydliggörs prioriteringar och förmågor, lärande och engagemang i hela organisationen tas tillvara. Fokus ska läggas på dialog istället för en mängd skrivna rapporter. Ales vision 2025 samt Agenda 2030 ingår som centrala delar i verksamhetsplan 2020.

Buffert/Utvecklingsreserv

En budget beskriver den verksamhet som i förväg planeras utifrån ett antal antaganden. Det är sällan dessa antaganden till fullo slår in. Det är därför viktigt att i budgeten avsätta utrymme för att kunna hantera avvikelser. Varje sektor ska avsätta minst en procent av den samlade budgeten till en reserv (buffert). Reserven ska placeras på ett sådant sätt att uppkomna kostnader kan hanteras utan att planerad verksamhet behöver strykas. Om verksamheten inte behöver använda bufferten ska i stället verksamhet planeras som kan genomföras under året som är av engångskaraktär och därmed inte långsiktigt kostnadsdrivande (utvecklingsreserv). Målsättningen är att beloppet vid årets slut ska vara använt.

Uppföljning

Verksamhetsplan och budget följs upp i delårsbokslut per 31 mars och 31 augusti samt i den årliga verksamhetsberättelsen per 31 december. Rapporterna innehåller uppföljning av kommunens strategiska målsättningar och nämnders och bolags mål och resultat, framgångsfaktorer, uppdrag, ekonomi och investeringar. Avvikelser mot budget och avvikelser i måluppfyllelsen analyseras och åtgärder till förbättringar presenteras.

Budgetuppföljningar med årsprognoser görs även per sista februari och maj. Övriga månader sker en avstämning mot periodutfall och periodbudget för att se att aktuell prognos fortsatt håller eller om åtgärder är nödvändiga.

Under 2020 prövades en ny metod där planerings- och uppföljningsarbetet kompletterats genom dialoger mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och nämndernas presidier samt på tjänstepersonssidan mellan sektorledningar och delar av förvaltningsledningen. Dialog mellan kommunstyrelsen och nämnderna ägde rum under hösten där respektive nämnds arbetsutskott träffade kommunstyrelsens arbetsutskott. Det senare är också ett led i den uppsynslikt som kommunstyrelsen har gentemot nämnderna. Servicenämndens arbetsutskott träffar även respektive nämnds arbetsutskott för så kallad "kunddialog" en gång per år. Dialogmöten mellan sektorledning och delar av förvaltningsledning sker i anslutning till delårsboksluten och årsbokslutet, totalt tre gånger per år. Dialogkedjan blir således följande: inom respektive nämnd/sektor har verksamhetschefer dialog med enheter och sammanfattar till sektorchef. Detta möjliggör minskat skriftlig rapportering till förmån för handling. Sektorchef har dialog med verksamhetschefer och sammanfattar till nämnd. Nämndernas presidier har dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott. Nämndernas sammanfattande bedömning utifrån indikatorer/mått och dialoger går till delårsbokslut och årsredovisning för kommunfullmäktige. Tvärsektoriella team bestående av tjänstepersoner och som leds av målsättningsansvarig kopplas till varje strategisk målsättning för att säkerställa det horisontella samarbetet och vara en motor i arbetet med målen. I teamen kan även externa parter bjudas in. De tvärsektoriella teamen rapporterar till förvaltningsledningen.

Budgetprocess

Budgetprocessen för år 2020 följde i stort tidsplanen med undantag av att investeringsbudgeten, som vanligtvis fastställs i mars, fastställdes samtidigt som verksamhetsplan och budget. Arbetet påbörjades i mars 2019 med budgetdag där politiker samt förvaltningsledning var inbjudna. Under mars och april sammanställdes och presenterades de ekonomiska förutsättningarna samt skatteprognosen för politiken. Under våren framskred arbetet med verksamhetsplan och budget genom löpande dialog mellan tjänstemän och de politiska konstellationerna. På kommunfullmäktige i juni 2019 fastställdes verksamhetsplan och budget. I samband med detta fastställdes också skattesatsen. Nämnderna tog som brukligt respektive nämnds detaljbudget under hösten.

Ekonomistyrningsprinciper

En god ekonomisk hushållning innebär att de mål och riktlinjer som fastlagts för ekonomi och verksamhet stäms av, följs upp och utvärderas kontinuerligt samt att det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. För att göra ansvar och befogenheter tydliga samt att få en smidig

administrativ hantering har nedanstående regler för styrning av nämnder utarbetats. Nedanstående regler gäller 2020.

- Verksamhetsplanen anger kommunfullmäktiges inriktning, mål, resursfördelning samt investeringsbudget och är det övergripande styrdokumentet riktat till nämnderna. Kommunfullmäktige uppdrar åt nämnd att genomföra den verksamhet som verksamhetsplanen anger inom ramen för de riktlinjer eller andra generella beslut om verksamheten som fullmäktige har fastställt. Nämnderna ansvarar för att beslutade mål uppnås inom ramen för anvisade kommunbidrag och övriga resurser. De totala tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse. Kommunens ekonomi sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.
- Om medelstilledningen visar sig otillräcklig i förhållande till målen ska nämnden i första hand undersöka förutsättningarna att omdisponera tillgängliga resurser inom nämndens samlade budgetram och i andra hand hos kommunstyrelsen aktualisera behovet av att ompröva målen för verksamheterna.
- Nämnd kan öka eller minska sin budgetomslutning så länge nettoramén hålls. Tilläggsanslag under löpande verksamhetsår prövas endast undantagsvis.
- Justeringar av teknisk karaktär inom angiven totalram kan beslutas av kommunstyrelsen. Vid större förändringar kan detta ske under pågående verksamhetsår.
- Nämnderna ska upprätta nämndplaner där verksamhetsplanens inriktning, mål etc. fördjupas. Sektor kommunstyrelsen tar fram anvisningar för nämndplanerna.
- Sektorcheferna ansvarar för att de verksamhetsplaner och andra dokument som krävs för att styra och leda den operativa verksamheten i riktning mot uppställda mål upprättas och kommuniceras.
- Varje nämnd ska årligen besluta om plan för intern kontroll. Uppföljning av internkontrollplanerna ska bifogas budgetuppföljningarna till kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen.
- Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen kan därutöver besluta om särskilda internkontroller av viss verksamhet under löpande verksamhetsår.
- Om nämndernas över- eller underskott ska tas

med till kommande år prövas och beslutas av kommunfullmäktige varvid hänsyn tas till om målen är uppfyllda.

Policydokument

Utöver ovan nämnda styrningsprinciper används i kommunen även olika policydokument och riktlinjer. Till exempel:

- Finanspolicy
- Upphandlingspolicy och upphandlingsbestämmelser
- Personalpolicy
- Mötes- och resepolicy
- Riktlinjer om förtroende skapande verksamhet (mutor och jäv)
- Policy för digitalisering i Ale
- Kommunikationspolicy
- Delegeringsordningar

Kommunkoncernen

De i kommunkoncernen ingående bolagen och förbund styrs av ägardirektiv som beslutas av kommunfullmäktige. Det gäller framför allt bostadsbolaget AB Alebyggen och Bohus räddningstjänstförbund som är de två instanser som har substantiell betydelse för kommunkoncernen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Balanskravet är ett minimikrav och kravet i kommunallagen på god ekonomisk hushållning sträcker sig längre. Det är inte bara det ekonomiska resultatet i resultaträkningen som ska uppfyllas utan värdet på kommunens tillgångar ska bevaras, resursinsatser i förhållande till utförda prestationer ska mätas och kvaliteten på verksamheten värderas.

Ale kommun som helhet lägger i sin vision stor vikt vid en god ekonomisk hushållning. Kommunens snabba tillväxttakt de kommande åren kommer dock att utmana nu gällande finansiella mål.

Helhetsbedömningen är att kommunen lever upp till god ekonomisk hushållning då alla de finansiella målen uppfyllts med god marginal, förutom ett, tillsammans med att flertalet av de verksamhetsknutna målen når upp till uppsatta målvärden eller visar en positiv utveckling gentemot 2019. Det är framförallt den positiva utvecklingen och förflyttningen som är viktig och påvisar att kommunen är på rätt väg. Kommunens snabba tillväxttakt de kommande åren kommer dock att utmana målet för självfinansieringsgrad av investeringar enligt nedan.

Verksamhetsmål

Strategiskt mål	Måluppfyllelse
Hälsa och välbefinnande	Den samlade bedömningen är att arbetet följer budget och planering överlag men att den omfattande pandemin som färgat 2020 har påverkat målpåverkan negativt.
God utbildning för alla	Den samlade bedömningen av målet är att kommunen är i fas med det som budget och verksamhetsplan förutsatt för 2020.
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Sammantaget bedöms arbetet för måluppfyllelse följa vad som avsetts i verksamhetsplan och budget. Arbetet bedöms gå i riktning för att påverka positivt.
Hållbara städer och samhällen	Bedömningen är att arbetet följt verksamhetsplan och budget och att insatserna påverkar i en positiv riktning för målet.
Bekämpa klimatförändringarna	Bedömningen är att arbetet följt verksamhetsplan och budget. Kommunen har ett ambitiöst arbete på flera plan med att bekämpa klimatförändringarna och arbetet påverkar positivt för måluppfyllelse.
Genomförande	Bedömningen är att arbetet följer verksamhetsplan och beslutad budget. Insatserna bedöms vara positivt påverkande för måluppfyllelse och bidrar också för genomförande av övriga strategiska mål.

Bedömningen är att kommunen har god måluppfyllelse på alla de sex strategiska mål som fanns uppsatta i budget 2020.

Finansiella mål 2020:

Från 2020 års budget har kommunen antagit nya finansiella mål som en del i God ekonomisk hushållning.

- **Nettokostnadsandelen** ska vara högst 96 % vilket årets resultat som ger en nettokostnadsandel på 93,5 % understeg. I budgethandlingen uttalas att ”för att säkerställa de finansiella målen ska det redovisade resultatet vara minst 4 % av verksamhetens nettokostnader över tid.” Årets resultat är 6,5 % av nettokostnaderna.
- **Självfinansieringsgraden av investeringar** ska i genomsnitt under en rullande åttaårsperiod med 2016 som startår uppgå till minst 70 %. För bokslut 2020 uppgår kommunens självfinansieringsgrad av investeringar till 86,1 % och för perioden 2016-2020 till 74,0 % vilket visar att kommunen har en solid och god ekonomi i nuläget. För att kunna analysera utfallet enligt målets definition där självfinansieringsgrader ska följas i genomsnitt under en åttaårsperiod med 2016 som startår behöver även prognostiserade investeringar, avskrivningar och resultat för 2021 till och med 2023 tas med i beräkningen. Under den framtida perioden beräknas investeringar inom den skattefinansierade verksamheten göras på nästan 1,4 miljarder vilket drar

ner självfinansieringsgraden rejält och den prognostiseras då hamna på 54,1 % för perioden 2016-2023. För den skattefinansierade verksamheten, där investeringar och avskrivningar för affärsverksamhet exkluderas, uppgår årets självfinansieringsgrad till 93,8 %. Ser man på självfinansieringsgraden för perioden 2016-2020 uppgår den till 79,0 % vilket med god marginal hamnar inom det finansiella målet. Självfinansieringsgraden för perioden 2016-2023 hamnar på 58,4 % det vill säga långt under målvärdet. Det innebär att kommunen inte når upp till det uppsatta finansiella målet utifrån hur det är definierat. De slutsatser man kan göra utifrån ovan nämnda nyckeltal är att kommunen med den höga investeringsnivå som ligger i planerna kommande år inte kommer kunna finansiera dessa med den andel egna medel som är önskvärt. För att nå målet behöver överskotten respektive år vara omkring 11 % eller 230 Mkr istället för nuvarande 4 % vilket inte kan anses rimligt. Den höga investeringsnivån är ett resultat av att Ale kommun befolkningsmässigt växer kraftigt och behovet av förskolor, skolor, LSS-boende med mera är hög. Befolkningsökningen i sig medför också ökade skatteintäkter vilket är bra. Kommunens snabba tillväxttakt de

kommande åren kommer dock att utmana nu gällande finansiella mål.

- **Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen** ska öka med en procent årligen på lång sikt. Fullfundsmodellen visar på en soliditet inklusive ansvarsförbindelse på 29,5 % vilket innebär en ökning med 5,2 procentenheter från förra året då soliditeten uppgick till 24,3 %.
- **Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen** ska på lång sikt öka. Kommunens soliditet ska vara positiv och inte minska fler än två år i rad. Årets soliditet uppgick till 53,7 %, en ökning på 2,9 procentenheter från förra året då soliditeten uppgick till 50,8 %.

Definitioner

Nettokostnadsandel: Nyckeltalet mäter årets nettokostnader i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Målsättningen är att nettokostnaden ska vara 96 procent. Det innebär omvänt uttryckt att summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning ska vara 4 procent högre än kostnaderna. Det finns ett direkt samband mellan kommunens resultat och finansiering av investeringar.

Självfinansieringsgrad av investeringar: Nyckeltalet beskriver hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansieras av egna medel. Det tas fram genom att dividera årets resultat (plus avskrivningar) med nettoinvesteringarna. Den långsiktiga målsättningen bör vara att självfinansieringsgraden ska vara 100 procent. De närmaste åren kommer det inte vara möjligt att uppnå detta mål, p.g.a. den höga investeringsnivån med anledning av att kommunen växer. Målet är därför satt till 70 procent.

Soliditet inklusive ansvarsförbindelsen: Soliditeten är ett finansiellt nyckeltal som anger hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Nyckeltalet mäter kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Målsättningen för kommunen är att förändringen ska vara positiv.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultatutveckling

Ale kommuns årsresultat visar en klar förbättring jämfört med budget såväl som föregående år. Covid-19-pandemin har haft stor påverkan där Ale såväl som övriga kommuner erhållit statligt stöd, samtidigt som verksamheterna inte kunnat bedrivas som vanligt. Sammantaget landade Ale kommuns resultat 49,6 Mkr bättre än budget. Skatteintäkter och generella statsbidrag är netto 14,9 Mkr bättre än budget. Därtill visar alla nämnder, förutom servicenämnden, förhållandevis stora överskott. Bland intäkterna återfinns även 12,4 Mkr avseende gatukostnadsersättningar som lyfts in till följd av förtydligad redovisningsprincip.

Resultatet för den kommunala koncernen har ökat med 29,7 Mkr sedan föregående år och uppgår 2020 till 150,7 Mkr.

Nettokostnader

Med nettokostnader menas samtliga driftkostnader efter avdrag för avgifter och ersättningar samt specialdestinerade statsbidrag. Årets nettokostnader i kommunen, efter justering för interna kapitalkostnader och avskrivningar, uppgår till 1 797,5 Mkr, vilket är en ökning med 48,7 Mkr eller 2,8 %. Motsvarande siffror 2019 var 54,3 Mkr och 3,2 %. Den årliga nettokostnadsökningen de senaste tre åren har understigit 5 %. Årens utveckling visar att kommunen har bra kontroll över kostnadsutvecklingen. Årets utfall kan även spegla minskad aktivitet på grund av Covid-19.

För kommunkoncernen ser utvecklingen liknande ut, där motsvarande procentökning varit 2,8 % i år, 3,4 % 2019 samt 4,8 % 2018.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter i kommunen 2020 uppgår till 405,6 Mkr, vilket är en minskning med 14,2 Mkr från föregående år. Den största skillnaden mellan åren härrör sig från minskat bidrag och ersättning från staten 41,5 Mkr som till största del beror på minskat bidrag för marksanering. Intäkterna från taxor, avgifter och ersättningar har ökat med 19,5 Mkr. Förändrad redovisningsprincip gällande gatukostnadsersättningar bidrar med 12,4 Mkr i ökad intäkt samt konsumtionsavgifter med 9,9 Mkr samtidigt som intäkterna har minskat till följd av förändring av resultatfond för affärsverksamheten. Försäljning av verksamhet och konsulttjänster har ökat med 5,3 Mkr. Ökningen avser försäljning av vård- och boendeplatser till annan kommun samt interkommunal ersättning. Exploateringsintäkter och realisationsvinster uppgår till 8,5 Mkr vilket är 3,3 Mkr mer än år 2019. Försäljningsintäkter samt övriga bidrag har minskat med 0,3 Mkr respektive 0,5 Mkr.

Verksamhetens intäkter för den kommunala koncernen uppgår till 572,1 Mkr, en minskning med 16,9 Mkr från 2019.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader i kommunen exklusive av- och nedskrivningar uppgår till 2 093,5 Mkr vilket är en ökning med 1,1 % i förhållande till föregående år. Motsvarande ökning 2019 var 3,9 %.

Personalkostnaderna totalt har under året ökat med 2,8 % jämfört med en ökning på 1,5 % 2019. Inom personalkostnader redovisas även kostnader för pensionsutbetalningar och pensionsskuldökning, dock ej de finansiella kostnaderna för pensionsskulden. Den låga ökningen 2019 föregicks av en stor ökning kopplat till pensionsskulden året innan. 2020 års ökning ligger på en låg nivå. Covid-19-pandemin har troligen påverkat den låga kostnadsutvecklingen avseende personal där det exempelvis

varit svårare att bemanna vakanser. Löner och arvoden ligger på en låg nivå med en ökning med 2,2 % jämfört med 3,9 % 2019. Pensionskostnader och löneskatt har däremot ökat med 9,4 %, efter att 2019 minskat med 18,8 %. Ökningen beror bland annat på korrigering i rapportering av förtroendevalda.

Köp av verksamhet, entreprenader och konsulttjänster har minskat med 40,7 Mkr i förhållande till föregående år. Sanering av förorenad mark samt sanering vid Jennylunds ridhus har minskat med 47,3 respektive 13,9 Mkr. Vidare har kostnaderna ökat till följd av interkommunal ersättning med 2,5 Mkr, byte av entreprenör av slamsug med 2 Mkr samt framförallt köp av verksamhet från övriga företag med 12,2 Mkr.

Övriga verksamhetskostnader har ökat med 7,9 Mkr i förhållande till föregående år. Ökningen utgörs till stor del av de inköp av sjukvårdsartiklar samt skyddsmaterial som kommunen gjort kopplat till Covid-19, där stor del av kostnaderna ersätts från staten. Nämnas bör även att telefonkostnaderna har minskat till följd av bättre avtal samt färre abonnemang efter genomgång kopplat till ny upphandling där kommunen nu sparar drygt 1 Mkr årligen.

Verksamhetens kostnader i den kommunala koncernen ökade med 0,5 % i förhållande till föregående år, där övriga verksamhetskostnader i de kommunala bolagen har minskat.

Avskrivningar

Kommunens avskrivningar har ökat med 11,0 Mkr jämfört med föregående år och uppgår till 109,6 Mkr som följd av fler färdigställda anläggningar. I den kommunala koncernen uppgår avskrivningarna till 140,7 Mkr och är en ökning med 20,9 Mkr sedan föregående år. Ökningskillnaden i koncernen är framförallt avhängt återföring av tidigare nedskrivning som gjordes 2019 med 11 Mkr i AB Alebyggen avseende Byvägen och Källarliden.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkterna i bokslutet baseras på SKL:s prognos 20:57. Den kommunala fastighetsavgiften har baserats på slutligt utfall av 2019 års kommunala fastighetsavgift och prognosen för 2020 i SKL:s cirkulär 20:60.

Under 2020 har Ale kommun erhållit 4,6 Mkr (7,1 Mkr) i ersättning för ökade kostnader för flyktingsituationen. Dessa intäkter redovisas under generella statsbidrag. Ingen verksamhet har kompenserats särskilt för dessa statsbidrag utan de får ses som ett generellt stöd för ökade kostnader.

Skatteintäkter och generella statsbidrag inklusive fastighetsavgiften och extra statsbidrag för flyktingsituationen, uppgår till 1 926,2 Mkr vilket är 14,9 Mkr bättre än vad som beräknades i budget 2020. I förhållande till föregående år är det en ökning med 75,2 Mkr (116,6 Mkr), vilket motsvarar 4,1 % (6,7 %).

De kommunala bolagen erhåller inte skatteintäkter eller generella statsbidrag.

Finansiella kostnader och intäkter

Den långfristiga låneskulden i kommunen har minskat med 15 Mkr under 2020 och uppgår till 345 Mkr. Investeringsvolymen har blivit något lägre än planerat och medfört ett minskat behov av upplåning. Samtliga lån är tagna hos Kommuninvest i Sverige AB. 75 Mkr är så kallade Gröna lån. Gröna lån är särskilt utvald utlåning avsedd att finansiera projekt hos Kommuninvests medlemskommuner och -regioner som huvudsakligen främjar omställningen till koldioxidsnål och klimattålig tillväxt. Hela kommunens låneskuld har bunden ränta. Den genomsnittliga räntekostnaden har under året varit 0,35 % (0,42 %).

Årets finansiella kostnader, räntekostnader på upptagna lån och ränta på pensionsskulden uppgår till 5,8 Mkr (10,4 Mkr). Räntekostnad på de externa lånen är 1,3 Mkr (1,5 Mkr), vilket är förhållandevis lågt till följd av bunden låg ränta.

Räntan på pensionsskulden 2020 uppgick till 4,4 Mkr (4,7 Mkr).

De finansiella intäkterna uppgick till 3,1 Mkr (3,2 Mkr). De finansiella intäkterna består av ränta, borgensprovision och utdelningar.

Kommuninvest har till kommunen lämnat 0,9 Mkr (1,7 Mkr) i överskottsutdelning. Detta belopp ingår i årets resultat då Ale kommun har en medlemsinsats på 25,6 Mkr, vilket motsvarar den nivå som Kommuninvest önskar från sina medlemmar. Förlagslånet på 3,4 Mkr har lösts av Kommuninvest under 2020, 47 tkr i ränta erhöles för året dessförinnan.

AB Alebyggen har till Ale kommun lämnat utdelning med 31 tkr och betalt borgensprovision på 1,5 Mkr. Bohus räddningstjänstförbund har erlagt 28 tkr i ränta under året.

Finansiella kostnader i den kommunala koncernen har minskat med 4,7 Mkr och uppgår till 7,8 Mkr (12,5 Mkr). 2019 utgjorde 4,2 Mkr nedskrivningspost av aktier i En väg efter rätt Tanke AB. De finansiella intäkterna i den kommunala koncernen har tillika minskat med 2 Mkr från 3,1 Mkr till 1,1 Mkr. 2019 avsåg 1,1 Mkr vinst vid AB Alebyggens försäljning av aktier i bolaget Bredband 2. Utdelning mellan åren har sjunkit med 1 Mkr i koncernen.

Nettokostnadsandel

Förhållandet mellan nettokostnaderna inklusive finansnettot och skatteintäkter/generella statsbidrag visar hur stor del av skatteintäkter/generella statsbidrag som åtgår för att täcka den löpande driften. Årets nettokostnadsandel blev 93,5 %, vilket är betydligt bättre än budget (96,0 %) och föregående år (94,9 %).

Budgetföljsamhet

Nämnderna visar i allmänhet en god budgetföljsamhet. Utfallet inom kultur- och fritidsnämnden hamnar på budget (+ 0,1 Mkr). Resterande nämnder, med undantag av sektor service som gör ett underskott med - 10,1 Mkr, visar ett starkt positivt resultat; utbildningsnämnden + 7,9 Mkr, omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden + 17,0 Mkr, kommunstyrelsen + 11,7 Mkr och samhällsbyggnadsnämnden + 6,2 Mkr.

Utbildningsnämndens överskott på 7,9 Mkr har till stor del kopplingar till Covid-19-pandemin, med ökade sjuklöneintäkter men även minskade personalkostnader till följd där man anpassat bemanningen efter närvarande barnantal samt aktivt valt att i möjligaste mån undvika vikariat tillsättning. Inryms i överskottet gör även ökade kostnader för transporter i form av skolskjuts, taxiresor samt persontransporter inom särskolan.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens överskott uppgår till 17,0 Mkr och 6 Mkr av dessa är medel avsatta för driftsättning av LSS-boendet i Skepplanda. Resterande överskott är ett resultat av icke nyttjad buffert samt intäkter för sjuklöner samt personalkostnadsminskningar relaterade till Covid-19.

Kommunstyrelsens överskott på 11,7 Mkr förklaras till stor del av påverkan relaterat till Covid-19 med minskade kostnader för färdtjänst och fritidskort, lägre mötesfrekvens och deltagande i förtroendeverksamheten, framskjutna och justerade insatser för Ale 360 samt icke tillsatta vakanser och lägre konsultkostnader till följd. Därutöver har avsatta medel för övriga strategiska mål nyttjats i mycket låg grad.

Servicekommitténs utfall understeg budget med - 10,1 Mkr då man inte lyckas nå budgeterade sparbetning. Delar av beslutade sparåtgärder ger full kostnadsminskning först 2021, tomställda lokaler påverkar till viss del och sedan har Covid-19 orsakat problem vid genomförande av vissa delar, men verksamheten har ett arbete kvar för att nå budget i balans framgent.

Samhällsbyggnadsnämndens överskott uppgår till 6,2 Mkr och är ett resultat av framförallt lägre personalkostnader än budgeterat på grund av vakanser samt frånvaro. Till följd av detta är även kapitalkostnaderna lägre då samtliga planerade investeringar inte kunnat fullföljas.

Affärsverksamheterna VA och Renhållning visar ett överskott på 3,6 Mkr till följd av återbetalning från Renova AB i det direkttilldelade insamlingsuppdraget, högre intäkter för sålt vatten, lägre personalkostnader kopplat till vakanser och frånvaro samt uppskrivning av VA-lagret.

AB Alebyggen visar ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt på 24,9 Mkr, vilket är 7,7 Mkr sämre än föregående år och 0,9 Mkr lägre än budget. Det förklaras främst av ökade direktavskrivna renoveringskostnader. Här ingår även positiva budgetavvikelse i form av ökade

intäkter för ej budgeterad uthyrning av nyproduktion, lägre räntekostnader samt lägre personalkostnader till följd av reduktioner av arbetsgivaravgifter kopplat till Covid-19.

Skådal 31:3 AB visar för året ett negativt resultat på - 0,3 Mkr, vilket är 0,1 Mkr sämre än föregående år men 0,2 Mkr bättre än budget.

Bohus räddningstjänst visar för år 2020 ett positivt resultat på 6,1 Mkr. Kommunens andel utgör 40 % och resultatet i koncernen uppgår således till 2,4 Mkr. Budgetens nettoresultat uppgår till noll. Följande siffror beskriver hela omslutningen för Bohus räddningstjänst. Föregående års resultat var + 0,8 Mkr. Intäkterna överstiger budget med 1,6 Mkr, vilket beror på automatiska larm, fler insatser i Göteborgsregionen, intäkter vid försäljning av fordon samt statlig ersättning för sjuklönekostnad till följd av Covid-19. Verksamhetens kostnader understiger budget med 4,6 Mkr där största orsaken är relaterad till pågående Covid-19-pandemi där rekrytering försvårats, utbildningar och övningar inte kunnat genomföras samt återbetalning av arbetsgivaravgifter skett. Påverkar gör även lägre pensionsavsättning än förväntat.

För En väg efter rätt Tanke AB samt kommunkoncernen som helhet har det inte gjorts någon budget varför det inte heller sker någon övergripande uppföljning av dessa.

Investeringar

Årets beviljade investeringsvolym i kommunen, inklusive ombudgeteringar från 2019 var 395,0 Mkr. Nettoinvesteringarna under året uppgick till 273,2 Mkr, vilket är ca 69 % av budget.

Årets största investeringar avser nya förskolor i Nol, Nödinge samt Älvängen, VA-sanering och investering, förvärv av del av fastigheten Högstorp 2:1 i Älvängen, ombyggnad av Ale kulturrum/Da Vinci-skolan, Jennylunds ridanläggning samt IT-investeringar.

Avskrivningarna och årets resultat ger en självfinansieringsgrad på 86,1 % (65,8 %) för kommunens investeringar. För enbart den skattefinansierade verksamheten är självfinansieringsgraden 93,8 % (73,2 %).

Kommunfullmäktige beslutar inte om investeringsbudget för kommunkoncernen eller för de i kommunkoncernen ingående bolag och förbund.

Pensionsskuldens utveckling

Pensionsutbetalningarna ökar nu för varje år och består till största delen av utbetalningar som finns i ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998. Framöver ökar emellertid utbetalningarna även från tiden efter 1998 och även den avgiftsbestämda ålderspensionen.

Pensionskuldbräkningarna har baserats på uppgifter från KPA enligt pensionsavtalet KAP-KL. Beräkningarna har gjorts enligt den rekommenderade modellen RIPS med antaganden om livslängd och ränta.

Avsättningen för pensionsskulden, intjänad efter 1998, har i kommunen ökat med 20,6 Mkr år 2020 och uppgår nu till 178,8 Mkr. För kommunkoncernen som inkluderar räddningstjänstförbundet har pensionsskulden ökat med 20,8 Mkr och uppgår till 181,5 Mkr. I pensionskuldberäkning ingår även förtroendevalda. Årets avsättningar inklusive löneskatt framgår av noterna till balansräkningen och kan jämföras med föregående år.

Ansvarsförbindelsen för pensionsförmåner intjänade före 1998 uppgår till 522,5 Mkr och har därmed minskat med 10,7 Mkr sedan föregående år. Pensionsutbetalningarna från de förmåner som finns i ansvarsförbindelsen förväntas fortsatt sakta krympa. Ansvarsförbindelsen har ej resultatförts, vilket är i enlighet med gällande redovisningsprinciper.

Avsättning till deponi

Från år 2003 har det i boksluten successivt gjorts avsättningar för avslutningsarbeten vid Sörmossens avfallsupplag. Sammanlagt har 32,0 Mkr avsatts för avslutningskostnader för Sörmossens avfallsupplag, varvid 27,0 Mkr har förbrukats. Under 2013 har sluttäckning av Sörmossens avfallsupplag slutförts och en omedelbar effekt är minskad mängd lakvatten. 2020 års kostnader på 0,2 Mkr (0,2 Mkr) hänför sig till skötselkostnad. Fonden ska användas för revidering av kontrollprogram och drift och underhåll av deponin. I bokslutet 2020 uppgår återstående reserverade medel till 5,0 Mkr.

Kassalikviditet och soliditet

Kommunens likvida medel på koncernkontot med flera uppgick vid årsskiftet till 148,1 Mkr, vilket är 5,4 Mkr lägre än föregående år. Av likviditeten avsåg 43,1 Mkr kommunens bolag. Kommunen och dess bolag har en checkräkningslimit på 30 Mkr vilken ej behövt nyttjas. I den kommunala koncernen uppgick likvida medel vid årets slut till 149,5 Mkr, vilket är 5,3 Mkr mindre än föregående år.

Kommunens kassalikviditet; omsättningstillgångar, exklusive exploateringsfastigheter, i relation till korta skulder, uppgick till 61,8 % och är lägre än föregående år (67,1 %). I kommunkoncernen uppgick kassalikviditeten till 59,6 % (64,1 %).

Soliditeten, som mäts genom att ställa eget kapital i relation till totala tillgångar, uppgick vid årets slut i kommunen till 53,7 % vilket är högre än föregående år (50,8 %). Om hänsyn tas till ansvarsförbindelsen för pensioner är kommunens soliditet 29,5 % vilket är en klar förbättring i förhållande till föregående år (24,3 %) tack vare att ansvarsförbindelsen för pensioner stadigt minskar i takt med pensionsutbetalningarna. Soliditeten i den kommunala koncernen uppgick till 49,0 %, vilket är en försämring med 4,7 procentenheter mot föregående år.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Det ekonomiska resultatet för Ale kommun 2020 är

historiskt högt vilket är ett resultat av att kommunen budgeterat med ett överskott på 4 % tillsammans med att nämnderna sammantaget lyckats hålla sig inom avsatta ramar samtidigt som staten tillhandahållit överkompenenserade bidrag avseende Covid-19. Covid-19-pandemins fortsatta påverkan är osäker men bortsett från den förväntas goda förutsättningar för det ansträngda läget kommunsverige väntas gå in i kommande år med detta som grund. Låneskulden är låg vilket är positivt men det finns fortsatt ett stort investeringsbehov vilket kommer fresta på kommunens finanser i form av behov av ökad upplåning.

Kommunens resultat utgör drygt 80 % av den kommunala koncernens som även det landar på en hög nivå.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Ale kommun har sedan införandet år 2000, uppfyllt balanskravet. Det finns således inte något underskott att återställa. Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 125,2Mkr.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått.

Mkr	2018	2019	2020
Balanskravsutredning			
Årets resultat enligt resultaträkningen	40,1	95,0	125,6
- Samtliga realisationsvinster	-0,4	-0,9	-0,4
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/- Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	39,7	94,1	125,2
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat	39,7	94,1	125,2

Kommunfullmäktige beslutade 2013-12-16 att Ale kommun ska ha en resultatutjämningsreserv (RUR) och att det för Ale kommun maximala beloppet på 93,5 Mkr för retroaktiv avsättning 2010–2012 skulle reserveras inom det egna kapitalet. I 2013 års bokslut avsattes sedan ytterligare 6,5 Mkr. Därmed uppgår resultatutjämningsreserven till 100 Mkr, vilket är det maximala belopp som Ale kommuns RUR ska få uppgå till enligt kommunfullmäktiges beslut. Medel från resultatutjämningsreserven får endast ianspråkta för att täcka ett kommuntotalt underskott som uppstår/uppstått till följd av att skatteintäkter och generella stats- och utjämningsbidrag understiger en ökning på 2,5 % det aktuella året. Det är således inte aktuellt att ianspråkta någon del av resultatutjämningsreserven eftersom kommunen totalt visar ett positivt resultat. Även om kommunen hade haft ett negativt resultat skulle ökningen av skatteintäkter och generella

stats- och utjämningsbidrag som för 2020 uppgår till 4,1 % inte medgivit att RUR hade fått ianspråkats.

Väsentliga personalförhållanden

Den kommunala verksamheten är personalintensiv. Därför är medarbetarna och kommunens arbete med personalfrågor kritiska framgångsfaktorer för att nå hög kvalitet i den kommunala servicen. Förväntningarna på den kommunala verksamheten från kommuninvånarna avseende tillgänglighet, tekniska lösningar och individanpassade lösningar ökar. Detta ställer krav såväl på arbetsmiljö och rekrytering som möjligheter till vidareutbildning.

Antal medarbetare och anställningsformer

Medelantalet medarbetare (årsarbetare) i kommunen uppgick år 2020 till 2 567 (2 536). Det är en ökning med 31 sedan föregående år. Antalet månadsanställda årsarbetare var 2 439 (2 408), en ökning med 31 och antalet timanställda årsarbetare var 128 (128), oförändrat.

Antal anställda i kommunen per 2020-12-31 var 2 255 (2 189), en ökning med 66 personer jämfört med samma tidpunkt föregående år. Av dessa var 81,6 % kvinnor och 18,4 % män. Antal heltidsanställda var 2 092 (1 977) och antal deltidsanställda var 163 (212). Antalet tidsbegränsat anställda var 244 (304).

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i kommunen framgår av nedan tabell. Övergripande är sjuktalen högre än 2019, främst med anledning av Covid-19-pandemin. Den totala sjukfrånvaron har ökat med 1,5 %. Den stora ökningen ligger främst på korttidsfrånvaron som ökat från 3,2 % till 4,4 %, samt sjukfrånvaron i ålderskategorierna 50 + som stigit från 7,6 % till 9,6 %.

Sjukfrånvaro i procent	2020-12-31	2019-12-31	Skillnad
Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	9,0	7,5	1,5
Sjukfrånvaro, kvinnor	9,7	8,2	1,5
Sjukfrånvaro, män	5,9	4,4	1,5
Ålder - 29 år	7,5	6,6	0,9
Ålder 30 - 49 år	8,9	7,6	1,3
Ålder 50 -	9,6	7,6	2,0
Korttidssjukfrånvaro 1-14 dagar	4,4	3,2	1,2
Sjukfrånvaro 15-59 dagar	1,3	1,1	0,2
Långtidssjukfrånvaro 60 dagar eller mer	3,3	3,2	0,1

Personalförsörjning och kompetensutveckling

Covid-19 har under året haft stor inverkan på medarbetare och chefer. Beroende på hur pandemin har utvecklats har det haft påverkan i form av omfattande

personalförändringar och anpassningar gällande nya arbetsmetoder och nya riktlinjer. Arbetsfördelning och arbetsbelastning har stundtals varit mycket hög inom stora delar av kommunens verksamheter.

Ale kommun har tidigare haft en centralt placerad bemanningsenhet, som legat under sektor Service. Under året har den avvecklats och vikarieanskaffningen har decentraliserats och hanteras i sektorerna.

Hösten 2020 genomförde kommunen åter arbetsmiljöutbildning, för chefer och skyddsombud, i partsgemensam egen regi. Detta ökar kompetensen, gemenskapen och medvetenheten kring hur arbetsmiljöarbetet ska fungera såväl enligt lag, som hos Ale kommun som arbetsgivare.

AB Alebyggen

I kommunens helägda bostadsbolag AB Alebyggen var år 2020 medelantalet anställda 38 (38) varav 16 (17) kvinnor och 22 (21) män.

Bohus räddningstjänstförbund

Ale kommuns andel av räddningstjänstförbundet är 40 % men nedan redovisas personalförhållandena för hela förbundet (100 %).

Förbundet har 42 (44) hel- och deltidsanställda samt 93 (96) räddningstjänstpersonal i beredskap. Personalen är fördelad på förbundets fem brandstationer. Av förbundets 13 kvinnliga medarbetare arbetar 11 i uttryckande tjänst.

Sjukfrånvaron i förbundet var år 2020 totalt 5,3 % (4,2 %). För kvinnor var den 7,4 % (10,6 %) och för männen 5,1 % (3,1 %). Fördelningen bland åldersgrupperna var: 29 år och yngre 10,7 % (5,8 %)

30-49 år 1,9 % (1,4 %)

50 år och äldre 7,0 % (7,7 %)

Sjukfrånvaron 60 dagar och mer i förhållande till total sjukfrånvaro var 20,2 % (49,7 %).

Med anledning av Covid-19 har medarbetarna tagit sitt ansvar och stannat hemma även vid lindriga symptom. Det har förekommit någon enstaka längre sjukskrivning under året på grund av planerad operation, resterande är frånvaro av kortare karaktär.

Kommunkoncernen

Övriga bolag i den redovisade kommunkoncernen i årsredovisningen har ej haft några anställda under året.

Förväntad utveckling

Första skatteprognosen för 2021 visar på en positiv avvikelse mot fastlagd budget på ca 36,6 Mkr. Skatteprognoserna är fortsatt mycket osäkra på grund av rådande Covid-19-pandemi. Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, har det senaste året mer pratat om senarior snarare än prognoser på grund av den stora osäkerheten. SKR gör bedömningen att konjunkturen stärks i Sverige 2021. En endast svag återhämtning beräknas ske i början av 2021, likt den svaga utveckling som präglade

avslutningen av 2020. Såväl BNP som sysselsättning antas dock få bättre fart under andra halvan av 2021. Avgörande för utvecklingen blir naturligtvis Covid-19-pandemin, hur smittspridning, vaccinationsprogram och restriktioner fortlöper världen över. Prognososäkerheten bedöms ännu vara högre än normalt, även om det värsta av pandemin torde ligga bakom oss.

När det gäller kommunens kostnadsutveckling finns det även här en rad fortsatta osäkerheter. De ökade försörjningsstödskostnaderna är en, en annan är att kommunen under andra halvåret 2020 sett en ökning av placeringskostnader inom Individ och familjeomsorgen. Kommunen har fortsatt också en hög investeringsnivå som är ett led i att kommunen växer. Investeringarna består både i förskolor och skolor men nivån på investeringar är också betydande inom VA de närmsta åren. Skatteintäkterna ser dock ut att öka väl utifrån senaste skatteprognos för 2022 medan det i dagsläget ser ut att bli lägre för 2023. Det innebär att kommunen måste fortsätta arbeta med att hitta smarta lösningar, arbeta med digitalisering samt fortsätta prioritera inom nuvarande verksamheter.

När det gäller koncernen Ale kommun som nästan till uteslutande del består av primärkommunen samt det helägda bolaget Alebyggen är den förväntade utvecklingen att koncernen som helhet även fortsatt kommer ha en stabil ekonomi men med sina utmaningar. Ale kommun är i en fortsatt expansiv fas och för att även framgent kunna vara det så behövs bland annat ett bostadsutbud som fortsatt är attraktivt, varierat och med en konkurrenskraftig hyressättning. Det som ett led att bland annat få än fler att vilja bosättas sig i Ale kommun och därigenom bidra till befolkningstillväxten. Fortsatt befolkningstillväxt är en viktig parameter för att kommunen som helhet ska kunna ha en god ekonomi med bland annat bra serviceutbud till dess invånare och de som verkar i kommunen. En väntad lågkonjunktur tillsammans med de ökande försörjningsstödskostnaderna som visat sig de senaste åren innebär att kommunen och dess bolag tillsammans fortsatt ska ta ett socialt ansvar och verka för trygghet, inkludering och social sammanhållning samt verka för bostadsförsörjning för personer som står utanför ordinarie bostadsmarknad.

Ekonomisk sammanställning

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2019	2020	2019	2020
Verksamhetens intäkter	2	419,8	405,6	589,0	572,1
Verksamhetens kostnader	3	-2 070,0	-2 093,5	-2 189,8	-2 200,2
Avskrivningar	4	-98,6	-109,6	-119,8	-140,7
Verksamhetens nettokostnader		-1 748,8	-1 797,5	-1 720,6	-1 768,8
Skatteintäkter	5	1 501,3	1 524,6	1 501,3	1 524,6
Generella statsbidrag och utjämning	6	349,7	401,6	349,7	401,6
Verksamhetens resultat		102,2	128,7	130,4	157,4
Finansiella intäkter	7	3,2	2,6	3,1	1,1
Finansiella kostnader	8	-10,4	-5,8	-12,5	-7,8
Resultat efter finansiella poster		95,0	125,6	121,0	150,7
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		95,0	125,6	121,0	150,7
Nettokostnadsandel inkl finansnetto		94,9 %	93,5 %		

Kassaflödesanalys

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2020	2019	2020
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	95,0	125,6	121,0	150,7
Justering för av- och nedskrivningar	98,6	109,6	119,8	140,7
Justering för gjorda avsättningar	18,7	22,5	21,7	26,3
Justering för realisationsvinster/förluster	5,6	16,6	-1,6	16,6
Justering för övr ej likv påverkande poster	-3,9	2,9	-3,9	2,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	214,0	277,1	257,0	337,2
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	17,7	12,4	16,9	4,7
Ökn/minskn av förråd, varulager, pågående arbeten	9,8	-6,5	9,8	-6,5
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	4,0	6,4	6,5	15,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten	245,5	289,5	290,2	351,3
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-	-268,9	-370,1	-522,6
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	2,6	0,8	11,6	0,8
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	-
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	-	-	1,2	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-291,4	-272,4	-361,6	-526,1
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	80,0	60,0	113,0	252,8
Amortering av lån	-30,0	-75,0	-45,9	-77,0
Ökning/minskning av långfristiga skulder	3,2	-9,0	13,3	-7,0
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	0,9	3,7	0,5	2,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	54,1	-20,3	80,9	171,7
Bidrag till infrastruktur				
Bidrag till statlig infrastruktur	-0,8	-2,2	-0,8	-2,2
Periodens kassaflöde	7,4	-5,4	8,7	-5,3
Likvida medel vid årets början	146,1	153,5	146,1	154,8
Likvida medel vid periodens slut	153,5	148,1	154,8	149,5
Förändring likvida medel	7,4	-5,4	8,7	-5,3

Balansräkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	10,1	10,2	10,1	10,2
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	1 559,7	1 729,2	2 339,6	2 568,5
- Maskiner, fordon och inventarier	10	106,0	108,5	123,9	127,0
- Pågående ny- och ombyggnader		-	-	104,0	266,4
Finansiella anläggningstillgångar	11	47,6	43,9	26,7	23,8
Bidrag till infrastruktur	12	0,8	3,0	0,8	3,0
Summa anläggningstillgångar		1 724,2	1 894,8	2 605,1	2 998,9
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	13	29,3	30,6	29,3	30,6
Varulager VA		0,9	2,3	0,9	2,3
Övriga kortfristiga fordringar	14	101,7	89,3	104,0	99,3
Likvida medel	15	153,5	148,1	154,8	149,5
Summa omsättningstillgångar		285,4	270,2	289,0	281,7
Summa tillgångar		2 009,6	2 165,0	2 894,1	3 280,6
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat	16	95,0	125,6	121,0	150,7
Resultatutjämningsreserv		100,0	100,0	100,0	100,0
Justerat eget kapital *		-	15,4	-	15,4
Övrigt eget kapital		826,3	921,3	1 221,5	1 342,4
Summa eget kapital		1 021,3	1 162,3	1 442,5	1 608,5
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	17	158,2	178,8	160,7	181,5
Avsättning för återställande av deponi		5,2	5,0	5,2	5,0
Avsättning för bidrag statlig infrastruktur	18	2,5	4,6	2,5	4,6
Investeringsfond VA	19	20,7	20,6	20,7	20,6
Uppskjuten skatt		-	-	11,2	14,8
Summa avsättningar		186,6	209,1	200,3	226,6
Skulder					
Långfristiga skulder	20	420,3	405,8	846,3	1024,6
Kortfristiga skulder	21	381,4	387,8	405,0	420,9
Summa skulder		801,7	793,7	1 251,3	1 445,6
S:a eget kapital, avsättningar o skulder		2 009,6	2 165,0	2 894,1	3 280,6
Ställda panter (fastighetsinteckningar)					
Ansvars- och borgensförbindelser	22	417,7	609,8	3,7	5,1
Pensionsförpliktelser som ej tagits upp bland skulderna eller avsättningarna (inkl löneskatt)	23	533,2	522,5	533,2	522,5
Soliditet		50,8 %	53,7 %	49,8 %	49,0 %

* Tidigare inkomster från gatukostnadsersättningar.

Notförteckning

Not 1

Kommunens redovisning

Redovisningen är anpassad till bestämmelserna i Lagen (218:597) om kommunal bokföring och redovisning. Enligt den kommunala redovisningslagen ska kommunerna redovisa i enlighet med god redovisningssed. Kommunen tillämpar i möjligaste mån de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Se dock undantag under exploateringsstillgångar nedan.

Anläggningstillgångar och kapitalkostnader

Värdering av anläggningstillgångar sker till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. Anskaffningsvärdet innefattar investeringsutgiften minskat med eventuella investeringsbidrag. Avskrivningarna beräknas på anskaffningsvärdet. Linjär avskrivning tillämpas och görs efter en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod.

Ale kommun tillämpar komponentavskrivning och en beloppsgräns på 25 tkr (50 tkr t.o.m. år 2010) för aktivering av anläggningstillgångar.

Kapitalkostnader, dvs. avskrivningar och internränta beräknas enligt nominell metod. Internräntan för 2020 uppgick till 1,5 %.

Exploateringsstillgångar

Exploateringsstillgångar redovisas som omsättningstillgångar. Årlig avskrivning sker inte och nedskrivningar sker om det verkliga värdet är lägre än anskaffningsvärdet. Enligt Rådet för kommunal redovisning bör resultatavräkning ske i takt med försäljning av tomter/områden. Ale kommun tillämpar dock försiktighetsprincipen och resultatavräkning sker vid inkomster där motsvarande förväntade utgifter kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Detta är oftast möjligt först i slutskedet av exploateringsprojektet.

2013-05-14 antog kommunstyrelsen dokumentet "Exploateringsprocessen i Ale kommun" som beskriver Ale kommuns rutiner för exploateringsprocessen. Som en följd därav beräknas och belastas aktiva exploateringsprojekt fr.o.m. 2013-07-01 i förekommande fall med intern kostnadsränta (0,0 % år 2020).

Likvida medel

Koncernens tillgångar placerade på koncernkonto redovisas som likvida medel i kommunen. De kommunala bolagens andel av koncernkontot redovisas som kortfristig skuld i kommunen.

Pensionsskuld

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Pensionsförmåner intjänade före år 1998, förutom garanti- och visstidspensioner, redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Utbetalning av sådana förmåner redovisas bland verksamhetens

kostnader.

Intjänade pensionsförmåner fr.o.m. räkenskapsåret 1998 redovisas dels som en kortfristig skuld (avgiftsbestämd ålderspension) och dels som en avsättning (förmånsbestämd ålderspension och visstidspensioner) i balansräkningen och ingår i verksamhetens kostnader i resultaträkningen. I såväl den kortfristiga skulden som avsättningsbeloppet ingår löneskatt. Räntan redovisas som en finansiell kostnad.

De årliga premier som inbetalats till KPA (tidigare SPP) för de anställda som har en särskild försäkringslösning för den kompletterande ålderspensionen ingår i verksamhetens kostnader. I och med den premiebetalningen ingår inte de anställdas pensionsskuld för kompletterande ålderspension i skulden hos KPA utan är den anställdes relation till försäkringsbolaget. Beräkningen av pensionsskulden har gjorts enligt avtalet KAP-KL och är framräknad enligt den rekommenderade modellen RIPS.

Periodisering

Fördelningen av kostnader och intäkter på korrekt redovisningsperiod sker i allt väsentligt.

Inkomster avseende anslutningsavgifter för VA har från och med år 2014 skuldförts. Anslutningsavgifterna intäktsförs i samma takt som avskrivningstiden för de utgifter som anslutningsavgifterna är avsedda att täcka.

Inkomster avseende gatukostnadsersättningar har från och med år 2015 skuldförts. Enligt nya direktiv från Rådet för kommunal redovisning ska gatukostnadsersättningar intäktsföras när gatuaneläggningen har färdigställts och inte som förut i takt med gatuaneläggningens avskrivningar. Gatukostnadsersättningarna kommer alltså fortsättningsvis att intäktsföras vid färdigställandet. De ersättningar som är skuldförda från tidigare år har justerats genom en ökning av eget kapital.

Skatteintäkter

Årets redovisade skatteintäkter består av tre delar:

Preliminära månatliga skattebetalningar

Prognos över redovisningsårets slutavräkning

Differens mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt för föregående redovisningsår.

Den preliminära slutavräkningen för 2020 har gjorts i enlighet med rekommendation 2 från Rådet för kommunal redovisning, vilket innebär att det är SKL:s decemberprognos, cirkulär 20:57 som använts.

Kommunal fastighetsavgift

Den kommunala fastighetsavgiften har tagits upp till det rekommenderade beloppet i SKL:s cirkulär 20:60.

Leasingavtal

Ale kommun leasar personbilar och datorer med en

löptid på högst tre år. Kommunernas samtliga leasingavtal klassificeras som operationella och har inte tagits upp i balansräkningen utan redovisas som hyresavtal.

Kommunkoncernen

Koncernens jämförelsetal för år 2019 har ändrats i resultat- och balansräkning samt noter på grund av sen ändring av Alebyggens och Skå-dals bokslut för år 2019.

Ändringarna kom därför inte med i den sammanställda redovisningen i Ale kommuns årsredovisning för 2019.

Redovisningen av kommunkoncernen omfattar kommunen som moderbolag och företag i vilka kommunen direkt eller indirekt innehar en röstandel av minst 20 %.

De bolag som inte i väsentlig omfattning påverkar den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning har inte konsoliderats. I kommunkoncernen ingår även räddningstjänstens verksamhet som fr.o.m. år 2013 har flyttats från kommunal verksamhet till ett kommunalförbund, Bohus Räddningstjänstförbund (BORF), som delas med Kungälv kommun.

Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värden på aktier i

dotterbolagen eliminerats mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Proportionell konsolidering innebär att endast den ägda andelen av dotterföretagens tillgångs- och skuldposter respektive intäkts- och kostnadsposter har tagits med. Interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats. Redovisningsprinciperna är inte helt enhetliga mellan kommunen och dotterbolagen. I den mån det varit möjligt har kommunens principer styrts. Någon anpassning av avskrivningsprinciperna har t.ex. inte gjorts.

Affärsverksamheter

Enligt "Lagen om allmänna vattentjänster" som trädde i kraft 2007-01-01 ska den ekonomiska redovisningen för VA-verksamheten särredovisas. Syftet är att tillgodose behovet av information till VA-kollektivet att de avgifter som tas ut är riktiga. Den del av affärsverksamheternas resultat som avser taxekollektivet redovisas som förutbetalda intäkter i kommunens balansräkning.

Ale kommun redovisar en separat resultat- och balansräkning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten som en bilaga till kommunens årsredovisning. Bilagan finns att tillgå i Ale kommuns diarium.

Not 2

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019	2020	2019	2020
Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	15,5	15,2	15,5	15,2
Taxor, avgifter och ersättning *	142,7	162,2	134,0	152,2
Hyror och arrenden	38,7	38,7	213,4	218,2
Bidrag och ersättningar från staten **	175,5	134,0	175,5	134,0
Övriga bidrag	4,4	3,9	4,4	3,9
Försäljning av verksamheter och konsulttjänster	37,8	43,1	34,9	40,0
Exploateringsintäkter	4,3	8,2	4,3	8,2
Realisationsvinster	0,9	0,4	7,0	0,4
	419,8	405,6	589,0	572,1

* År 2020 ingår intäkter för gatukostnadsersättningar med 13,5 Mkr jämfört med 1,1 Mkr föregående år (jämförelsestörande).

** År 2019 har Ale kommun erhållit bidrag från staten för sanering av förorenad mark i Nol och Älvängen med 50,2 Mkr. Motsvarande belopp år 2020 är 1,4 Mkr (jämförelsestörande). År 2020 har ersättning från staten, med anledning av Covid -19, erhållits med 28 Mkr. Motsvarande belopp fanns inte år 2019 (jämförelsestörande).

Not 3

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019	2020	2019	2020
Verksamhetens kostnader				
Inköp anlägg.-/underhållsmat.	5,3	6,4	14,4	15,8
Inköp vatten/el för distribution	7,9	9,2	7,9	9,2
Bidrag och transfereringar	55,9	54,9	55,9	54,9
Köp av verksamheter och entrepr. *	437,7	397,0	409,6	367,7
Personalkostnader **	1 287,7	1 323,2	1 335,3	1 368,8
Lokal- och fastighetskostnader	116,1	114,5	110,5	108,6
Försäkringar, skatter och avg.	23,8	26,2	35,9	39,1
Övriga verksamhetskostnader	129,0	136,9	207,5	210,0
Kostnad för sålda exploateringar	-	11,9	-	11,9
Realisationsförluster	6,6	13,2	9,0	13,2
Skattkostnad	-	-	4,6	1,0
	2 070,0	2 093,5	2 190,6	2 200,2

* År 2019 ingår kostnader för sanering av förorenad mark i Nol och Älvängen med 50,4 Mkr. Beloppet år 2020 är 3,1 Mkr (jämförelsestörande). Motsvarande belopp har intäktsförts som bidrag från staten m fl. År 2019 ingår kostnader för sanering av förorenad mark i Jennylund med 15 Mkr. Motsvarande kostnad finns ej år 2020.

Personalkostnader

** Personalkostnader	2019	2020	
Löner och arvoden	904,3	924,6	(+2,2 %)
Sociala avgifter	279,9	286,9	(+2,5 %)
Pensionskostnader och löneskatt	99,4	108,7	(+9,4 %)
Övriga personalkostnader	4,1	3,0	(-26,9 %)
	1 287,7	1 323,2	(+2,8 %)

Not 4

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019	2020	2019	2020
Avskrivningar				
Byggnader och tekn. anlägg.	71,7	81,7	97,4	108,7
Maskiner, fordon och inventarier	22,5	23,7	26,5	27,8
Immateriella anlägg tillgångar	4,4	4,2	4,4	4,2
Nedskrivningar	-	-	2,4	-
Återföring av tidigare nedskrivning	-	-	-11,0	-
	98,6	109,6	119,8	140,7

Not 5

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019	2020	2019	2020
Skatteintäkter				
Prel. skatteinbet. under året	1 513,9	1 554,5	1 513,9	1 554,5
Prognos slutavräkning	-13,3	-22,4	-13,3	-22,4
Differens slutlig taxering och redov skatteintäkt för föreg år	0,7	-7,5	0,7	-7,5
	1 501,3	1 524,6	1 501,3	1 524,6

Not 6

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019	2020	2019	2020
Generella statsbidrag/ utjämnings-bidrag				
Inkomstutjämning	242,3	243,6	242,3	243,6
Kostnadsutjämning	11,6	-10,6	11,6	-10,6
Regleringsavgift/bidrag	21,6	32,0	21,6	32,0
Bidrag för LSS-utjämning	11,4	1,4	11,4	1,4
Införandebidrag	-	13,9	-	13,9
Stöd p.g.a. flyktingsituationen	7,1	4,6	7,1	4,6
Stöd för att stärka välfärden	-	15,9	-	15,9
Stöd med anledning av Covid -19	-	40,9	-	40,9
Stöd för periodiseringsfond	-	1,9	-	1,9
Fastighetsavgift	55,7	57,9	55,7	57,9
	349,7	401,6	349,7	401,6

Not 7

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019	2020	2019	2020
Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	0,2	0,1	0,1	0,2
Borgensprovisioner	1,2	1,5	-	-
Utdelning	1,8	0,9	1,9	0,9
Övriga finansiella intäkter *	-	-	1,1	-
	3,2	2,6	3,1	1,1

* Övriga finansiella intäkter år 2019 avser vinst vid AB Alebyggens försäljning av aktier i bolaget Bredband 2.

Not 8

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019	2020	2019	2020
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-1,5	-1,3	-3,6	-3,3
Ränta på pensionsskuld	-4,7	-4,4	-4,7	-4,5
Övriga finansiella kostnader *	-4,2	-	-4,2	-
	-10,4	-5,8	-12,5	-7,8

* Övriga finansiella kostnader år 2019 avser nedskrivning av aktier i En väg efter rätt Tanke AB p.g.a. nedsett värde av fastighet.

Not 9

Mark, byggnader och tekniska anläggningar, Mkr	Mark-reserv	Verksamhetsfastigheter	Fastigheter för affärsverksamhet	Publika fastigheter	Fastigheter för annan verksamhet	Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	
						2020	2019
Kommunen							
Anskaffningsvärde							
Ing ack anskaffningsvärde	137,0	1 711,9	272,6	350,5	1,3	2 473,3	2 221,6
Årets investering	25,7	153,6	32,8	29,1	-	241,2	256,6
Försäljning/utrangering	-	-27,3	-0,2	-0,2	-	-27,7	-4,9
Omklassificering *	-	-	9,5	12,5	-	22,0	0,0
Utg ack anskaffningsvärde	162,7	1 838,2	314,7	391,9	1,3	2 708,8	2 473,3
Avskrivningar							
Ing ack avskrivningar	0,0	-685,3	-94,4	-133,7	-0,2	-913,6	-844,0
Årets avskrivningar	-	-60,3	-6,7	-14,6	0,0	-81,7	-71,7
Försäljning/utrangering	-	15,7	0,0	0,0	-	15,7	2,1
Utg ack avskrivningar	0,0	-729,9	-101,1	-148,3	-0,3	-979,6	-913,6
Ing planenligt restvärde	137,0	1 026,6	178,2	216,8	1,1	1 559,7	1 377,6
Utg planenligt restvärde	162,7	1 108,3	213,6	243,6	1,0	1 729,2	1 559,7
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2020	-	24,6 år	33,8 år	22,1 år	20,0 år	24,9 år	
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2019	-	25,9 år	33,4 år	21,7 år	20,0 år		25,7 år
Kommunkoncernen							
Anskaffningsvärde							
Ing ack anskaffningsvärde **	196,1	1 713,0	1 508,4	350,5	1,3	3 769,3	3 496,6
Årets investering	25,7	153,6	34,6	29,1	-	243,0	266,4
Försäljning/utrangering	-	-27,3	-0,2	-0,2	-	-27,7	-8,9
Omklassificering *	-	-	94,2	12,5	-	106,8	15,2
Utg ack anskaffningsvärde	221,8	1 839,3	1 637,0	391,9	1,3	4 091,3	3 769,3
Avskrivningar							
Ing ack avskrivningar **	-	-685,6	-610,2	-133,7	-0,2	-1 429,7	-1 339,9
Årets avskrivningar	-	-60,4	-33,7	-14,6	0,0	-108,7	-97,4
Försäljning/utrangering	-	15,7	-	0,0	-	15,7	3,2
Nedskrivningar***	-	-	-	-	-	-	-6,6
Återföring av nedskrivningar	-	-	-	-	-	-	11,0
Utg ack avskrivningar	-	-730,3	-643,9	-148,3	-0,3	-1 522,8	-1 429,7
Ing planenligt restvärde	196,1	1 027,4	898,2	216,8	1,1	2 339,6	2 156,7
Utg planenligt restvärde	221,8	1 109,0	993,1	243,6	1,0	2 568,5	2 339,6
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2020						29,9 år	
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2019							31,1 år

* I kommunen avses överföring av VA-anläggningar respektive gatuanläggningar från exploateringsverksamheten. I koncernen tillkommer omföring från pågående ny- och ombyggnader.

** Ingående värden i koncernen har justerats p.g.a. sen ändring av Alebyggens bokslut för 2019.

*** Föregående års nedskrivningar har justerats med - 2,4 Mkr p.g.a. sen ändring av Alebyggens bokslut för 2019. Resterade - 4,2 Mkr avser nedskrivning av fastighetsvärdet i En väg efter rätt Tanke AB och har bokförts bland övriga finansiella kostnader som nedskrivning av aktier.

Not 10

Maskiner, fordon, och inventarier, Mkr	Maskiner	Fordon	Inventarier och byggnadsinventarier	Summa maskiner, fordon och inventarier		Immateriella anläggningstillgångar	
				2020	2019	2020	2019
Kommunen							
Anskaffningsvärde							
Ing ack anskaffningsvärde	4,0	26,3	204,0	234,3	238,5	29,0	24,7
Årets investering	1,5	1,2	25,0	27,7	33,1	4,3	4,3
Försäljning/utrangering	-0,1	-4,3	-21,9	-26,3	-37,3	-	-
Omklassificering	-	-	-	0,0	0,0	-	-
Utg ack anskaffningsvärde	5,4	23,2	207,2	235,8	234,3	33,3	29,0
Avskrivningar							
Ing ack avskrivningar	-2,2	-16,9	-109,2	-128,3	-141,5	-18,9	-14,5
Årets avskrivningar	-0,5	-2,2	-21,0	-23,7	-22,5	-4,2	-4,4
Försäljning/utrangering	0,1	3,8	20,9	24,9	35,6	-	-
Omklassificering	-	-	-	-	-	-	-
Utg ack avskrivningar	-2,5	-15,4	-109,3	-127,2	-128,3	-23,1	-18,9
Ing planenligt restvärde	1,8	9,4	94,8	106,0	96,9	10,1	10,2
Utg planenligt restvärde	2,9	7,8	97,9	108,5	106,0	10,2	10,1
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2020	5,4 år	5,6 år	7,5 år	7,3 år		4,7 år*	
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2019	5,6 år	5,5 år	7,3 år		7,1 år		4,6 år*
Kommunkoncernen							
Anskaffningsvärde							
Ing ack anskaffningsvärde	4,7	41,5	228,9	275,1	278,8	29,0	24,7
Årets investering	1,5	6,0	24,9	32,4	34,9	4,3	4,3
Försäljning/utrangering	-0,1	-4,3	-22,3	-26,7	-38,6	-	-
Omklassificering	-	-	-	-	-	-	-
Utg ack anskaffningsvärde	6,1	43,2	231,4	280,7	275,1	33,3	29,0
Avskrivningar							
Ing ack avskrivningar	-2,7	-22,7	-125,8	-151,2	-161,6	-18,9	-14,5
Årets avskrivningar	-0,5	-4,0	-23,3	-27,8	-26,5	-4,2	-4,4
Försäljning/utrangering	0,1	3,8	21,3	25,2	36,9	-	-
Utg ack avskrivningar	-3,0	-22,9	-127,8	-153,7	-151,2	-23,1	-18,9
Ing planenligt restvärde	2,0	18,8	103,1	123,9	117,2	10,1	10,2
Utg planenligt restvärde	3,1	20,3	103,6	127,0	123,9	10,2	10,1
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2020				7,8 år		4,7 år*	
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2019					7,4 år		4,6 år*

* Avser främst IT-licenser med avskrivningstid på 3-5 år. Ett undantag är fastighetssystemet med en avskrivningstid på 10 år, vilket är den beräknade livslängden.

Not 11

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier	22,3	22,3	0,9	0,9
Andelar *	15,9	15,9	17,3	17,3
Långfristiga fordringar **	8,2	4,5	7,4	4,3
Bostadsrätter	1,2	1,2	1,2	1,2
	47,6	43,9	26,8	23,8

* Andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening ingår dels med 0,7 Mkr som avser inbetalt andelskapital år 1994 och dels med 13,8 Mkr som avser inbetalt andelskapital år 2015. Kommuninvest ekonomisk förening har dessutom beslutat om insats-emmissioner om sammanlagt 11,1 Mkr för Ale kommun, vilket ej finns med i balansräkningen. Ale kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2020-12-31 till 25 580 700 kr. ** Förlagslån på 3,4 Mkr har löst av Kommuninvest under år 2020.

Not 12

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Bidrag till infrastruktur				
Medfinansiering statlig infrastruktur - Trafikverket	0,8	3,0	0,8	3,0
GC-väg Starrkärrsvägen - Prästalund				
	0,8	3,0	0,8	3,0

Not 13

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Exploateringsfastigheter				
Bostadsområden	9,5	11,3	9,5	11,3
Verksamhetsområden	19,8	19,4	19,8	19,4
	29,3	30,6	29,3	30,6

Projekt med negativa saldon redovisas som förutbetalda intäkter under "Kortfristiga skulder".

Not 14

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Övriga kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	21,4	31,8	19,9	31,2
Övriga fordringar	1,0	0,7	1,4	1,4
Skattefordringar	-	-	0,1	8,5
Skattekonto	0,4	5,3	3,4	6,6
Fordran mervärdeskatt	13,0	8,6	13,2	8,8
Upplupna skatteintäkter	20,7	0,0	20,7	0,0
Förutbet kostn/upplupna int	45,2	42,8	45,3	42,8
	101,7	89,3	104,0	99,3

Not 15

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Likvida medel				
Bank *	153,5	148,1	154,8	149,5
Plusgiro	-	-	-	-
	153,5	148,1	154,8	149,5
* - varav förmedlade medel	0,0	0,0	0,0	0,0

Beviljad checkkredit för koncernkontot är 30 Mkr. Koncernkontots saldo uppgår 2020-12-31 till 147,9 Mkr. Kommunens behållning av koncernkontot är 104,8 Mkr. AB Alebyggen har en behållning på 41,0 Mkr. Skå-dal 31:3 AB har en behållning på 1,9 Mkr. Ale Utveckling AB (vilande) har en behållning på 0,2 Mkr. En väg efter rätt Tanke AB har en behållning på 0,0 Mkr. Kreditinstitut är Swedbank AB.

Not 16

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Eget kapital				
Ingående balans	926,3 *	1 021,3 *	1 321,5	1 442,4
Justerad ingående balans **	-	15,4	-	15,4
Årets resultat	95,0	125,6	121,0	150,7
Utgående eget kapital	1 021,3	1 162,3	1 442,5 ***	1 608,5

* Varav 107,9 Mkr är reserverade för framtida pensionskostnader, 7,6 Mkr är avsatta till utvecklingsfond och 100 Mkr är avsatta till resultatutjämningsreserv (RUR).
 ** Justerad ingående balans avser inkomster från gatu-kostnadsersättningar från tidigare år.
 *** Utgående eget kapital för koncernen har justerats sedan föregående års årsredovisning p.g.a. sena ändringar i 2019 års bokslut för Alebyggen och Skå-dal. Differensen på 0,1 Mkr jämfört med ingående balans år 2020 beror på utdelning från Alebyggen till kommunen.

Not 17

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Avsättning för pensioner				
Förmånsbestämd ålderspension	119,5	132,7	121,5	134,9
Avsatt till visstidspensioner	0,0	0,0	0,0	0,0
Beräkning ålderspension för förtroendevalda	7,4	10,3	7,4	10,3
Omställningsstöd enl OPF-KL	0,3	0,8	0,3	0,8
Löneskatt alt social avgift	31,0	35,0	31,5	35,5
	158,2	178,8	160,7	181,5

Avser pensioner intjänade efter 1998, visstidspensioner samt AGF-KL och OPF-KL vid omställningserbjudande. Pensioner intjänade före 1998 redovisas under ansvarsförbindelser, se not 21. Pensionsskulden har beräknats enligt KAP-KL och RIPS. Aktualiseringsgraden är 97 %. Överskottsfondens värde är 0,7 Mkr enligt värdebesked från KPA. Pensionsmedlen används i verksamheten, s k återlåning.

Not 18

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Avsättning för bidrag till statlig infrastruktur				
Bidrag för E20 år 2020-2022	2,5	2,3	2,5	2,3
Bidrag för GC-väg vid Alingsåsvägen	-	2,3	-	2,3
Utgående balans	2,5	4,6	2,5	4,6

Not 19

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Investeringsfond VA				
Ingående balans	19,5	20,7	19,5	20,7
Avsättning för investering	1,3	0,0	1,3	0,0
Avskrivning av investering	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Utgående balans	20,7	20,6	20,7	20,6

2019 års avsättning på 1,3 Mkr, liksom 2017 och 2018 års avsättning på sammanlagt 16 Mkr, avser framtida investeringsprojekt "Älvängens reningsverk - överföringsledning Älvängen-Nödinge". Tidigare avsättning, på från början 4,2 Mkr, avser "Dimensionshöjning av avloppsledningsnätet från Nödinge till avloppstunnel Stora Viken". Fonden upplöses i takt med avskrivning av investeringarna.

Förmånsbestämd ålderspension och visstidspensioner	Belopp i tkr exkl. löneskatt	Belopp i tkr inkl. löneskatt
Avsatt till pensioner per 2019-12-31	119 504	148 496
Ränteuppräknig	1 261	1 567
Basbeloppsuppräknig	2 056	2 555
Nya utbetalningar	-3 663	-4 553
Intjänad PA-KL	2 331	2 897
Nyintjänad förmånsbestämd ålderspension	11 235	13 961
Nya efterlevandepensioner	118	146
Övrigt	-129	-159
Avsatt till pensioner per 2020-12-31	132 714	164 910

Ålderspension förtroendevalda	Belopp i tkr exkl. löneskatt	Belopp i tkr inkl. löneskatt
Avsatt till pensioner per 2019-12-31	7 427	9 229
Ränteuppräknig	133	165
Basbeloppsuppräknig	126	157
Nyintjänade PBF/PRF	2 540	3 156
Nyintjänad OPF-KL	33	41
Avsatt till pensioner per 2020-12-31	10 259	12 748

Not 20

Mkr	Kommunen		Kommun-koncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Långfristiga skulder				
Lån	360,0	345,0	771,7	949,5
Skuld anslutningsavgifter VA	43,9	60,8	43,9	60,8
Skuld gatukostnadsersättning *	16,4	-	16,4	-
Övriga långfristiga skulder	-	-	14,3	14,3
	420,3	405,8	846,3	1024,6

* Skuld för gatukostnadsersättning har tagits bort efter förtydligande i rekommendation från Rådet för kommunal redovisning. Gatukostnadsersättningar intäktsförs istället direkt vid gatanläggningens färdigställande. Tidigare års skuldförda ersättningar har justerats genom ökning av eget kapital.

Kommunen			
Låneportföljens sammansättning 2020-12-31	Belopp Mkr	Aterbetalningsdag	Ränta
Kommuninvest i Sverige AB	30,0	2021-04-22	0,32 %
Kommuninvest i Sverige AB	100,0	2021-11-16	0,40 %
Kommuninvest i Sverige AB	50,0*	2022-01-24	0,88 %
Kommuninvest i Sverige AB	60,0	2022-05-16	0,18 %
Kommuninvest i Sverige AB	25,0*	2022-09-15	-0,04 %
Kommuninvest i Sverige AB	80,0	2023-02-22	0,30 %
Summa	345,0		

Lån på sammanlagt 75 Mkr är s.k. gröna lån. Genomsnittlig låneränta under året = 0,35 %. Återstående lånetid > 6 mån = 315 Mkr.

Ale kommun aktiverar fr o m 2013-07-01 lånekostnader för aktiva exploateringsprojekt då extern upplåning har skett. Under år 2020 har inga lånekostnader aktiverats.

Kommunens bolag och förbund	Mkr
AB Alebyggen har långfristiga skulder på	618,8
Låneportföljens sammansättning 2020-12-31:	
Lån med rörlig ränta alt. återstående räntebindningstid inom 1 år:	202,3
Lån med räntebindningstid inom 2 år:	160,0
Lån med räntebindningstid inom 3 år:	82,5
Lån med räntebindningstid med 4 år eller fler:	160,2
Räntefri skuld till ek. för. Kooperativ hyresrätt:	13,3
Övrig långfristig skuld:	1,0
Amortering inom 1 år uppgår till	-0,5
AB Alebyggens dotterbolag Skå-dal 31:3 AB har långfristiga skulder till AB Alebyggen på 13,4 Mkr, vilka har eliminerats p.g.a. koncerninterna poster.	
Bohus räddningstjänstförbund (BORF) har långfristiga skulder på 3,9 Mkr. Ale kommuns andel (40 %) är 1,6 Mkr, vilka har eliminerats p.g.a. koncerninterna poster.	
Kommunkoncernens övriga bolag har inga långfristiga skulder per 2020-12-31.	

Not 21

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	87,0	66,1	117,0	101,8
Personalens skatter	19,1	22,8	19,8	23,5
Uppl pens kostn ind del	49,7	50,4	50,4	51,2
Semester- o ö-tidsskuld	74,0	78,6	76,0	80,8
Upplupna löner	14,3	13,3	15,4	14,4
Upplupna arbetsgivaravg	23,4	26,7	25,0	28,4
Förutbet int fr VA	0,0	1,2	0,0	1,2
Förutbet int fr Renhålln	0,2	2,6	0,2	2,6
Saldo koncernkonto				
- AB Alebyggen	34,9	41,0	-	-
- Skå-dal 31:3	1,1	1,9	-	-
- Ale Utveckling AB	0,2	0,2	-	-
- En väg efter rätt Tanke AB	0,8	0,0	-	-
Skuld mervärdeskatt	-	-	0,1	0,3
Skatteskulder	-	-	1,5	4,6
Förutbetalda skatteintäkter	-	4,2	0,1	4,3
Förutbet intäkter Expl fast	9,2	4,0	9,2	4,0
Uppl kostn/förutbet int	65,3	72,4	82,3	93,7
Övriga kortfristiga skulder	2,2	2,4	8,0	10,1
	381,4	387,8	405,0	420,9

Ansvarsförbindelse enligt särskild beräkning KPA för förtroendevalda		
Ansvarsförbindelse per 2019-12-31	5 268	6 546
Ränteuppräknings	84	104
Basbeloppsuppräknings	90	112
Nyintjänade	550	684
Ansvarsförbindelse per 2020-12-31	5 992	7 446
TOTALT	420 511	522 527

Not 22

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Ansvars- och borgensförbindelser				
AB Alebyggen	414,3	605,0	-	-
Renova AB	1,0	0,9	1,0	0,9
GRYAAB	0,0	0,0	0,0	0,0
Föreningar med flera	2,3	2,3	2,3	2,3
Förlustansvar egna hem	0,1	0,1	0,1	0,1
Leader längs Göta älv	-	1,5	-	1,5
FASTIGO	-	-	0,3	0,3
	417,7	609,8	3,7	5,1

Ale kommun har i april 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner och landsting/regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ale kommuns ansvar enligt ovan nämnda

Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar	Belopp i tkr exkl. löneskatt	Belopp i tkr inkl. löneskatt
Ansvarsförbindelse enligt ordinarie beräkning KPA per 2019-12-31	423 843	526 668
Ränteuppräknings	2 475	3 076
Basbeloppsuppräknings	10 774	13 388
Gamla utbetalningar	-24 598	-30 565
Övrigt	2 024	2 515
Ansvarsförbindelse enligt ordinarie beräkning KPA per 2020-12-31	414 519	515 081

Not 24

Revisionskostnader

Kostnaden för revisorernas granskning av räkenskaperna uppgår till 179 tkr (föregående år 193 tkr).

Driftredovisning, kommunen

Driftredovisningens intäkter och kostnader speglar respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftsredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen

är dels personalomkostnader i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt, dels kapitalkostnader i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är t ex hyreskostnader, IT-kostnader, kost, städ, vaktmästeri. All kommunintern fakturering sker normalt utan vinstpåslag.

Verksamhetsplan med budget antogs av kommunfullmäktige 2019-06-17.

Tkr	Brutto-kostnader 2019	Intäkter 2019	Bokslut netto 2019	Brutto-kostnader 2020	Intäkter 2020	Bokslut netto 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse 2020
Verksamhet								
Utbildningsnämnd	1 200 760	333 104	867 656	1 252 711	352 374	900 337	908 207	7 870
Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnd	773 705	215 590	558 115	778 506	207 337	571 168	588 187	17 019
Kommunstyrelsen	247 172	85 987	161 185	166 592	19 469	147 123	158 802	11 679
Serviceämnd	344 602	340 478	4 124	389 684	367 215	22 469	12 409	-10 060
Kultur- och fritidsnämnd	85 409	5 787	79 622	88 170	4 182	83 988	84 052	64
Samhällsbyggnadsnämnd, skatte- o internfinansierat	73 089	21 855	51 234	90 253	32 201	58 052	64 286	6 234
Samhällsbyggnadsnämnd affärsverksamhet	91 365	91 365	0	92 639	92 639	0	0	0
Överförmyndarnämnd	2 838	51	2 787	2 776	19	2 757	2 756	-1
Valnämnd	1 289	664	625	16	0	16	0	-16
Revisorer	925	-	925	878	1	877	1 200	323
Jävsnämnd/fastighetsnämnd	7	-	7	-	-	-	-	-
Pensionsutbet m m *	27 265	-	27 265	29 201	-	29 201	29 000	-201
Övriga kostnader/intäkter **	24 137	6 402	17 735	26 967	22 276	4 691	0	-4 691
Verksamhetens kostnader	2 872 563	1 101 283	1 771 279	2 918 392	1 097 713	1 820 679	1 848 900	28 220

Resultaträkning

Tkr	Brutto-kostnader 2019	Intäkter 2019	Bokslut netto 2019	Brutto-kostnader 2020	Intäkter 2020	Bokslut netto 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse 2020
Verksamhetens kostnader	2 872 563	1 101 283	1 771 279	2 918 392	1 097 713	1 820 679	1 848 900	28 220
Avgår kapitalkostnader	-121 042	-	-121 042	-132 781	-	-132 781	-139 200	-6 419
Tillkommer avskrivningar	98 601	-	98 601	109 573	-	109 573	116 600	7 027
Verksamhetens nettokostnader	2 850 122	1 101 283	1 748 838	2 895 184	1 097 713	1 797 471	1 826 300	28 828
Skatteintäkter/GSB			1 851 027			1 926 246	1 911 300	14 946
Finansiella intäkter			3 174			2 586	3 000	-414
Finansiella kostnader ***			-10 344			-5 784	-12 000	6 216
Årets resultat			95 019			125 577	76 000	49 577
Nettokostnadsandel (inkl finansnetto)			94,9%			93,5%		

* Pensionskostnader samt differens mellan uttaget personalomkostnadspålägg och verkliga kostnader samt förändring av upplupna lönekostnader.

** Kostnaderna år 2020 avser främst kostnader för sålda exploateringsfastigheter (11,9 Mkr), utrangering av anläggningstillgångar (10,8 Mkr), sanering vid f.d. Grön-sakshuset (2,5 Mkr) samt åtgärder vid Jennylunds ridhus

(1,1 Mkr). Intäkterna år 2020 avser främst gatukostnadsersättningar (12,4 Mkr), försäljning av exploateringsfastigheter (8,1 Mkr) samt ersättning för urtaget berg (1,5 Mkr).

*** Under finansiella kostnader ingår år 2019 nedskrivning av aktier i En väg efter rätt Tanke AB med 4,2 Mkr.

Exploateringsredovisning, kommunen

Tkr	Netto tom 2019-12-31	Inkomster tom 2020	Utgifter tom 2020	Resultat 2020	Netto 2020-12-31
Bostadsområden					
Östans	69	-1 215	20	1 126	0
Lärkås/Keillers Damm	-1 027	429	54	544	0
Kronogården	-5 496		3 745		-1 751
Kronogården, omklassificering av VA- och gatanläggningar		22 027	-22 027		0
Älvängen Svenstorp	-859		218		-641
Älvängens stationsområde	2 313		1 045		3 358
Gustavas plats, Älvängen	4 094				4 094
Surte fd brandstation	531				531
Kärrvägen	-330	-2 239	2 396		-173
Nödinge detaljplan 1	2 376	-377	951		2 950
Älvängen Paradiset/Emmylundsområde	-248				-248
Övriga exploateringsområden för bostäder	5		148		153
Summa bostadsområden	1 428	18 626	-13 450	1 670	8 274
Verksamhetsområden					
Stora Vikens verksamhetsområde	6 170				6 170
Älvängens norra verksamhetsområde	677		1 545		2 222
Skepplanda verksamhetsområde	4 437	-535	2 985		6 887
Osbackens verksamhetsområde	2 530		971		3 501
Äskekärrens verksamhetsområde	5 371		119	-5 000	490
Camping Häljered	541			-500	41
Övriga exploateringsområden för verksamhet	51		18		69
Summa verksamhetsområden	19 777	-535	5 637	-5 500	19 379
Vägprojekt Bana Väg i Väst	-1 106		106		-1 000
TOTALT	20 099	18 091	-7 707	-3 830	26 653

Negativa belopp bokförs i balansräkningen som förutbetalda intäkter under "Övriga skulder" = - 3 991 tkr.

Positiva belopp bokförs i balansräkningen under "Exploateringsfastigheter" = 30 644 tkr.

Investeringsplanering, kommunen

Investeringsredovisning, kommunen	Utgifter sedan projektets start			Varav: Årets investeringar		
	Ack. utfall	Beslutad totalutgift	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Färdigställda projekt, tkr						
Datorer, inventarier och dylikt						
It-investeringar	12 172	11 800	-372	12 172	11 800	-372
Utbildningsnämnden	7 632	15 713	8 081	7 632	15 713	8 081
Kommunstyrelsen	1 172	3 000	1 828	1 172	3 000	1 828
Samhällsbyggnadsnämnden	1 162	2 200	1 038	1 162	2 200	1 038
Omsorgs- och arb markn nämnden	3 715	4 530	815	3 715	4 530	815
Servicenämnden *	305	1 000	695	305	1 000	695
Kultur- och Fritidsnämnden	882	1 500	618	882	1 500	618
Skolor och förskolor						
Ale kulturrum - Da Vinciskolan	123 719	123 059	-660	18 179	18 925	746
Svenstorps förskola	78 386	78 800	414	12 664	12 301	-363
Mindre anpassningar	1 467	3 000	1 533	1 467	3 000	1 533
Ombyggnad ventilation	1 131	1 800	669	1 131	1 800	669
Upprustning skolgårdar	1 070	1 180	110	1 070	1 180	110
Övrigt	1 360	1 800	440	1 360	1 800	440
Idrottsanläggningar						
Ismaskin	1 194	1 500	306	1 194	1 500	306
Upprustning idrottsanläggningar	541	600	59	541	600	59
Park, gator, vägar och dylikt						
Utbyggnad busshållplatser	2 787	2 276	-511	2 787	2 276	-511
Just toppbeläggning gator GC	2 170	3 000	830	2 170	3 000	830
Lekplats Nödinge	1 805	2 000	195	1 805	2 000	195
Fordonsbyte parkenheten	1 246	1 700	454	1 246	1 700	454
Åtgärder p.g.a. ej utbyggda planer	827	715	-112	827	715	-112
VA och Renhållning						
VA sanering, re-invest, rat-invest	34 205	28 800	-5 405	34 205	28 800	-5 405
Överföringsledn Grönnäs-Älvängen	3 436	3 669	233	287	520	233
Älvängens reningsverk ombyggn	806	778	-28	806	778	-28
Renhållning nämndanslag	0	200	200	0	200	200
Markreserv						
Häljered 2:6	25 375	25 375	0	25 375	25 375	0
Övriga	335	225	-110	335	225	-110
Övriga investeringsobjekt						
Fastighetsunderhåll - årsanslag	9 840	10 000	160	9 840	10 000	160
Internservice - Köksutrustning m m	2 059	3 500	1 441	2 059	3 500	1 441
Säkerhetsförebyggande åtgärder	6 740	6 366	-374	6 740	6 366	-374
Ombyggnad Hargesjö *	867	0	-867	867	0	-867
Övrigt	4	0	-4	4	0	-4
Summa färdigställda projekt	328 410	340 086	11 676	153 999	166 304	12 305

Pågående projekt	Ack. utfall	Beslutad totalutgift	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Skolor och förskolor						
Nolbäckens förskola	72 368	81 000	8 632	49 170	58 567	9 397
Lövängens förskola	17 888	86 000	68 112	13 228	23 340	10 112
Nya projekt - förskolor och skolor	1 330	12 568	11 238	1 330	12 568	11 238
Idrottsanläggningar						
Jennylunds ridanläggning	37 693	39 921	2 228	13 937	17 877	3 940
Park, gator, vägar och dylikt						
Infrastruktur vid exploatering	9 820	20 000	10 180	9 820	20 000	10 180
Cirk pl GC-väg N Kilandavägen	0	20 000	20 000	0	20 000	20 000
Utbyte gatubelysning	8 878	13 856	4 978	8 878	13 856	4 978
Armatyrbyte till LED	0	6 000	6 000	0	6 000	6 000
Ändr huv man skap ensk allm plats	0	5 000	5 000	0	5 000	5 000
Utbyggnad av GC-nät	1 617	4 800	3 183	1 617	4 800	3 183
Utbyggnad enligt K2020	627	4 600	3 973	627	4 600	3 973
GC-väg Alingsåsvägen	0	4 150	4 150	0	4 150	4 150
Infrastruktur för koll trafik	-388	3 000	3 388	-388	3 000	3 388
VA och Renhållning						
Överföringsledn Älvängen-Nödinge	1 463	109 000	107 537	582	2 000	1 418
Skalskydd ÅVC Sörmossen	64	1 300	1 236	64	1 300	1 236
Övriga investeringsobjekt						
Nytt boende funktionsnedsättning	21 066	49 000	27 934	11 946	15 700	3 754
Pigegårdsvägen 1	5 714	6 260	546	5 714	6 260	546
Reduceringsfiske Vimmersjön	585	3 607	3 022	453	3 475	3 022
ATO Diverse	0	2 150	2 150	0	2 150	2 150
LSS Gruppbostad Surte	1 803	43 000	41 197	1 803	0	-1 803
LSS Gruppbostad Nol	258	44 500	44 242	258	0	-258
6 lägenheter i gruppbostad	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Mätbil + garage	0	700	700	0	700	700
Övrigt	202	1 695	1 493	202	2 195	1 993
Summa pågående projekt	180 988	563 607	382 619	119 241	229 038	109 797
Summa investeringsprojekt	509 398	903 693	394 295	273 240	395 342	122 102

* Avseende ombyggnad Hargesjö har Servicenämndens årsanslag tagits i anspråk. Total budgetavvikelse blir då - 172 tkr.

Ursprunglig investeringsbudget för 2020 antogs av kommunfullmäktige 2019-06-16 på 345 789 tkr. Överföring från 2019 på 108 085 tkr samt revidering på - 90 665 tkr togs på kommunfullmäktige 2020-04-06. Därutöver har följande tilläggsäskanden tillkommit:

På kommunfullmäktige 2019-12-16 beslutades om en

utökning av budget med 760 tkr för Villa Nödinge, med 11 000 tkr för Ale kulturrum/Da Vinciskolan samt med 2 000 tkr för Svenstorps förskola. På kommunfullmäktige 2020-03-02 beslutades om en utökning av budget med 7 273 tkr för Jennylunds ridanläggning. På kommunfullmäktige 2020-05-11 beslutades om en utökning av budget med 5 600 tkr för förvärv av fastigheten Högstorp 2:1. På kommunfullmäktige 2020-10-19 beslutades om en utökning av budget med 5 500 tkr för förvärv av fastigheten Skönningared 7:4.

Pensionsredovisning enligt fullfundsmodell

Enligt lagen om kommunal redovisning ska pensioner redovisas enligt blandmodellen. Det innebär att huvuddelen av kommunens pensionsförpliktelser inte ingår i de ordinarie finansiella rapporterna. Som en kompletterande information redovisas här en mer rättvisande bild av resultat och ställning.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning anger ett tydligt undantag i form av att förpliktelsen att betala ut pensionsförmåner som intjänats före 1998 inte ska tas upp som skuld eller avsättning utan redovisas först vid utbetalningen. Kommunerna har idag kostnader för pensioner för såväl tidigare som nuvarande anställda.

Den redovisade bild som lämnas enligt blandmodellen blir svårtolkad. I bedömningen av hur storleken på resultatnivån påverkar utvecklingen måste andra faktorer beaktas än vad som framgår av ordinarie nyckeltal. Det är idag ett pedagogiskt problem att den ekonomiska ställningen ser bättre ut än vad den är.

Under 2010 och de närmast följande åren rådde ovanliga förhållanden avseende pensionsskulden. Bakgrunden är en negativ basbeloppsutveckling samt samordningen med det allmänna pensionssystemet. 2011 och 2013 sänktes även diskonteringsräntan, vilket kraftigt påverkade skulden. Dessa faktorer innebar att skulden utvecklades mycket ryckigt. I övrigt antas nu ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998 sedan några år ha nått sin kulmen.

Nedan finns en jämförelse mellan blandmodellen och fullfundsmodellen. I och med att ansvarsförbindelsen nu nått sin kulmen och börjat minska ger fullfundsmodellen en positiv resultatpåverkan med 10,6 Mkr. På balansräkningen syns den stora skillnaden mellan modellerna på soliditeten. Soliditeten i blandmodellen uppgår till 53,7 % medan soliditeten i fullfundsmodellen endast är 29,5 %.

Resultaträkning

Mkr	Not	Blandmodell kommunen		Fullfundsmodell kommunen	
		2019	2020	2019	2020
Verksamhetens intäkter	2	419,8	405,6	419,8	405,6
Verksamhetens kostnader	3	-2 070,0	-2 093,5	-2 033,7	-2 066,1
Avskrivningar	4	-98,6	-109,6	-98,6	-109,6
Verksamhetens nettokostnader		-1 748,8	-1 797,5	-1 712,5	-1 770,1
Skatteintäkter	5	1 501,3	1 524,6	1 501,3	1 524,6
Generella statsbidrag o utjämning	6	349,7	401,6	349,7	401,6
Verksamhetens resultat		102,2	128,7	138,5	156,1
Finansiella intäkter	7	3,2	2,6	3,2	2,6
Finansiella kostnader	8	-10,4	-5,8	-27,7	-22,5
Resultat efter finansiella poster		95,0	125,6	114,0	136,3
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		95,0	125,6	114,0	136,3
Nettokostnadsandel inkl finansnetto		94,9%	93,5%	93,8%	92,9%

Balansräkning

Mkr	Not	Blandmodell kommunen		Fullfundsmodellen kommunen	
		2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	10,1	10,2	10,1	10,2
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	1 559,7	1 729,2	1 559,7	1 729,2
- Maskiner, fordon och inventarier	10	106,0	108,5	106,0	108,5
- Pågående ny- och ombyggnader		-	-	-	-
Finansiella anläggningstillgångar	11	47,6	43,9	47,6	43,9
Bidrag till infrastruktur	12	0,8	3,0	0,8	3,0
Summa anläggningstillgångar		1 724,2	1 894,8	1 724,2	1 894,8
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	13	29,3	30,6	29,3	30,6
Varulager VA		0,9	2,3	0,9	2,3
Övriga kortfristiga fordringar	14	101,7	89,3	101,7	89,3
Likvida medel	15	153,5	148,1	153,5	148,1
Summa omsättningstillgångar		285,4	270,2	285,4	270,2
Summa tillgångar		2 009,6	2 165,0	2 009,6	2 165,0
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat	16	95,0	125,6	114,0	136,3
Resultatutjämningsreserv		100,0	100,0	-	-
Justerat eget kapital, ingående balans		-	15,4	-	15,4
Övrigt eget kapital		826,3	921,3	374,1	488,1
Summa eget kapital		1 021,3	1 162,3	488,1	639,8
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	17	158,2	178,8	158,2	178,8
Avsättningar för pensioner intjänade före 1998 m m		-	-	533,2	522,5
Avsättning för återställande av deponi		5,2	5,0	5,2	5,0
Avsättning för bidrag statlig infrastruktur	18	2,5	4,6	2,5	4,6
Investeringsfond VA	19	20,7	20,6	20,7	20,6
Uppskjuten skatt		-	-	-	-
Summa avsättningar		186,6	209,1	719,8	731,6
Skulder					
Långfristiga skulder	20	420,3	405,8	420,3	405,8
Kortfristiga skulder	21	381,4	387,8	381,4	387,8
Summa skulder		801,7	793,7	801,7	793,7
S:a eget kapital, avsättningar o skulder		2 009,6	2 165,0	2 009,6	2 165,0
Ställda panter (fastighetsinteckningar)		-	-	-	-
Ansvars- och borgensförbindelser	22	417,7	609,8	417,7	609,8
Pensionsförpliktelser som ej tagits upp bland skulder eller avsättningar (inklusive löneskatt)	23	533,2	522,5	-	-
Soliditet		50,8%	53,7%	24,3%	29,5%

Personalanalys

Sammanfattning

I Ale skapar vi förutsättningar för de som arbetar här, invånare och näringsliv.

Vi vill att alla ska vara medskapande i att utforma ALE - lätt att leva. De som arbetar i Ale, invånare och näringsliv ska alltid känna sig välkomna, sedda och korrekt bemötta i kontakt med kommunen. I Ale har du alltid kommit rätt.

Ale kommun är en arbetsgivare som har ett förhållnings-sätt som präglas av stolthet omtanke och lust där vi eftersträvar att kommunikation och vårt bemötande är en-hetligt.

Ale kommun har 2255 tillsvidareanställda, i december 2020, vilket är en ökning om 66 medarbetare från föregående år. Fördelningen är 81,55 % kvinnor och 18,45 % män. Kommunen har 244 tidsbegränsat anställda (månadsanställda), i december 2020, vilket är en minskning med 60 personer sedan föregående år.

Sedan mars månad har kommunen varit i stabsläge då Covid-19-pandemin pågår. Detta har inneburit att stora delar av organisationen fått ställa om och förändra sitt arbetssätt. Sektor Arbete, trygghet och omsorg, som redan innan Covid-19, arbetar med utsatta riskgrupper, har aktivt arbetat med hög chefsnärvaro i arbetsgrupperna, stötning/utbildning kring skyddskläder och andra hygienrutiner. Sektor Utbildning har arbetat aktivt med digitala lösningar för att kunna säkerställa elevers utbildning även på distans. Kultur och Fritid har genomfört aktiviteter och andra evenemang på öppna ytor, underhållit på Särskilda boenden och lyckats ställa om Kulturskolans uppvisningar till digitala evenemang.

Covid-19 har under året haft stor inverkan på medarbetare och chefer. Beroende på hur pandemin har utvecklats har det haft påverkan i form av omfattande personalfrånvaro och anpassningar gällande nya arbetsmetoder och nya riktlinjer. Arbetsfördelning och arbetsbelastning har stundtals varit mycket hög inom stora delar av kommunens verksamheter. Arbetsgivaren följer utvecklingen dagligen.

Till följd av omfattande personalfrånvaro (Covid-19) sköt arbetsgivaren på löneöversynen. Den har under hösten genomförts med samtliga arbetstagarorganisationer.

Sektor Kommunstyrelsen har genomfört en organisationsförändring vilket inneburit att sektorn numer består av fyra avdelningar: Ekonomiavdelning, HR-avdelning, Kansli- och säkerhetsavdelning och Strategi- och uppföljningsavdelning. MEX tillhör numer sektor Samhällsbyggnad och IT sektor Service.

Sektor Samhällsbyggnad har gjort en omorganisation inom verksamhet Teknik, bildat verksamhet Plan- och myndighet och startat upp en enhet som heter stöd- och utvecklingsstab.

Sektor Service har bildat tre verksamheter i stället för två; verksamhet fastighet, verksamhet sektorstab service och kostverksamheten.

Ale kommun har tidigare haft en centralt placerad bemanningsenhet, som legat under sektor Service. Under året har den avvecklats och vikarieanskaffningen har decentraliserats och hanteras i sektorerna.

Arbetet med "Ale i 360 grader" pågår och syftar till att minska distansen mellan Alebor, tjänstepersoner och politiker. Detta sker genom dialog i syfte att hitta nya möjligheter att mötas, skapa någonting nytt och ett försök till att hantera svåra frågor tillsammans.

Ett av kommunens fokusområden har under året varit att bygga upp processer, strukturer, skapa en transparens och en tillgänglighet för såväl interna verksamheter som medborgare och näringsliv. Detta för att säkerställa att arbetet med offentlig verksamhet utförs på ett optimalt sätt och skapar mesta nytta för invånarna.

Hösten 2020 genomför kommunen åter arbetsmiljöutbildning, för chefer och skyddsombud, i partsgemensam egen regi. Detta ökar kompetensen, gemenskapen och medvetenheten kring hur arbetsmiljöarbetet ska fungera såväl enligt lag, som hos Ale kommun som arbetsgivare.

Kommunens anställda

Antal anställda

Antal anställda	2020-12-31	2019-12-31	Skillnad
Antal tillsvidareanställda,	2 255	2 189	66
-varav kvinnor i %	81,55	81,17	0,38
-varav män i %	18,45	18,83	-0,38
Antal heltidsanställda	2 092	1 977	115
Antal deltidanställda	163	212	-49
Antalet tidsbegränsat anställda (månadsanställda vikarier)	244	304	-60
Antal arbetade timmar (timanställda)	254 392	252 310	2 082
-varav kvinnor	197 520	193 918	3 602
-varav män	56 972	58 392	-1 420
Årsarbetare			
-månadsavlönade	2 438,97	2 408,07	30,90
-timavlönade	128,48	128,08	0,40
Totalt	2 567,45	2 536,15	31,30

Kön- och åldersfördelning

Kön- och åldersförändring	2018	2019	2020
Andelen kvinnor/män i % av månadsanställda			
-andel kvinnor i %	80,3	80,4	80,4
-andel män i %	19,7	19,6	19,6
Genomsnittlig ålder månadsanställda	43,67	44,53	45,06
-enbart kvinnor	43,69	43,71	45,29
-enbart män	42,79	42,75	44,09
Åldersfördelning månadsavlönade			
29 år och yngre	371 (15%)	353 (14%)	301 (12%)
30-49 år	1230 (50%)	1282 (52%)	1285 (53%)
50 år och äldre	854 (35%)	833 (34%)	852 (35%)

Personalförändringar

Personalförändringar 2020				
Årsarbetare per sektor	Månadsavlönade	Timavlönade	Summa	Förändring
Kommunstyrelsen	130	1	131	1
Servicenämnd	228	31	259	-77
Samhällsbyggnad	110	3	113	8
Omsorgs- o arbetsmarknadsnämnd	813	59	872	45
Utbildningsnämnden	1 088	34	1 122	51
Kultur- och fritidsnämnden	69	1	70	4
Summa	2439	128	2567	32

Sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgrad	2020-12-31	2019-12-31	Skillnad
Tillsvidareanställda	98,3	97,8	0,5
-varav kvinnor	98,2	97,6	0,6
-varav män	98,9	98,6	0,3

Antal chefer i förvaltningen

Volymtal	Utfall	Utfall föregående period
Antal chefer i förvaltningen	122	120
Antal nyanställda chefer i förvaltningen	8	15

Personalomsättning

Personalomsättning*	jan-dec 2020	jan-dec 2019
Personalomsättning i %	10,8	17,1
Expansion i %	2,34	0,93
Avveckling i %		

Sjukfrånvaro

Övergripande är sjuktalen är högre än 2019. Den totala sjukfrånvaron har ökat med 1,5 %. Den stora ökningen ligger främst på korttidsfrånvaron som ökat med 1,2% till 4,4%, samt sjukfrånvaron i ålderskategorierna 50 + som stigit med 2,0% till 9,6%.

Då Covid-19-pandemin pågår finns det fortfarande en ökad risk för sjukfrånvaro på arbetsplatserna. Arbetsgivaren ser i dagsläget att det finns enheter som har en ökad sjukfrånvaro.

Avgörande för framgångsrika och friska verksamheter är det gemensamma arbetet med arbetsmiljö och uppföljning av ohälsa på såväl grupp- och organisations som individnivå. Att arbetsgivaren systematiskt arbetar med arbetsmiljö och rehabilitering ger direkta effekter på medarbetarens sjuktal. Hög chefsomsättning minskar stabilitet och kontinuitet i rehabiliteringsprocesser vilket leder till längre sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaro i procent

Volymtal	2020-12-31	2019-12-31	Skillnad
Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	9,0	7,5	1,5
Sjukfrånvaro, kvinnor	9,7	8,2	1,5
Sjukfrånvaro, män	5,9	4,4	1,5
Ålder - 29 år	7,5	6,6	0,9
Ålder 30 - 49 år	8,9	7,6	1,3
Ålder 50 -	9,6	7,6	2,0
Korttidssjukfrånvaro 1-14 dagar	4,4	3,2	1,2
Sjukfrånvaro 15-59 dagar	1,3	1,1	0,2
Långtidssjukfrånvaro 60 dagar eller mer	3,3	3,2	0,1

Uppdrag från 2019

Utveckla arbetet med motprestation vid försörjningsstöd

Status

✓ Avslutad

Kommentar

Arbetsmarknadscoacher och socialsekreterare som handlägger försörjningsstöd arbetar från första februari 2020 vid samma enhet (arbetsmarknads- och försörjningsstödsenheten) vilket förväntas leda till att personer som har försörjningsstöd får ett snabbare och mer sammanhållet stöd i att komma vidare, eller tillbaka, till egen försörjning genom arbete och/eller studier. Dock har tekniska problem i verksamhetssystemen gjort att det tagit orimligt lång tid för ett ärende att få från mottagningsgrupp till försörjningsstöd. Detta ses nu över liksom en rutin för ärendeflödet. Som en effekt av pandemin noteras i dagsläget en ökning av antalet personer som ansöker om försörjningsstöd. Det ökade trycket på verksamheten kan få en påverkan på hur snabbt den enskilde kan få stöd i att återgå till arbete och/eller studier.

En annan utmaning har under året varit samverkan med vården/Försäkringskassan kring personer som är sjukskrivna. För dessa finns förvisso ett motprestationskrav men samverkan mellan inblandade parter behöver intensifieras.

SMS tjänst ska införas, där fastighetsägaren får ett SMS dagen innan ett kärll ska tömmas

Status

🟡 Pågående med avvikelser

Kommentar

Kunderna kommer via e-tjänst kunna beställa tjänsten och koppling görs till aktuellt verksamhetssystem som uppdateras med rätt telefonnummer och kunden blir fakturerad för tjänsten. Tyvärr har tjänsten inte kunnat driftsättas på grund av resursbrist inom It. Förhoppningen är att tjänsten lanseras under tidigt vår.

Taxa för tjänsten finns för 2021.

Fler säkra cykelvägar, en alternativ standard ska beaktas. Prioritera väg

Ale kommun årsredovisning 2020

1978

Status

✓ Avslutad

Kommentar

Sektorn har gjort en kostnads- och kvalitetsjämförelse vad det gäller utbyggnad av gång- och cykelväg längs 1978. Rapporten har presenterats för nämnden under 2020.

Innovativa grepp för att minska barngrupperna i förskolan

Status

✓ Avslutad

Kommentar

Arbetet med minskade barngrupper har med statsbidragets hjälp inneburit att 17 av 25 enheter under läsåret 2019 - 2020 aktivt arbetat med att skapa mindre sammanhang för barnen. 14 enheter har arbetat med sina strukturer och organisation och snittet låg läsåret 19/20 på ca 12 barn per grupp där grupper för yngre varit något färre och de äldre något fler i grupperna är snittet. På några enheter har en mindre ombyggnation behövts för att kunna genomföra uppdelningen och få lokaler att motsvara verksamhetens behov. Ofta används utemiljön för uppdelning av grupperna. De minskade grupperna har till stor del genomförts genom organisatoriska förändringar och inte medverkat till någon större ökning av personaltätthet. Tre enheter med statsbidrag har använt bidraget till att minska befintliga grupper med bibehållen personalstyrka. Detta har endast varit möjligt när inte tryck från kö att placera varit stort. När trycket från kön varit stort har ändå fler barn behövt tas emot och utemiljön har istället använts.

Fortsatt kommer verksamhet med eldrivna lådcyklar prövas i mindre skala i Skepplanda 2021. Cyklar är inköpta och levereras under våren. Detta får ses som ett innovativt grepp att trots lokalbegränsningar ge fler barn möjlighet att finnas i ett mindre sammanhang. Syftet är att skapa mindre sammanhang och dela på barngrupper men kommer endast ge en liten påverkan för helheten om ca 1800 barn i förskolan.

Uppdraget innovativa grepp för minskade barngrupper ses som avslutad då arbetet med nya arbetsorganisationer är initierat och till stor del implementerat samt att ny verksamhet med eldrivna lådcyklar kommer att starta under 2021. Arbetet med att följa utvecklingen antal barn per grupp kommer lyftas in i ordinarie kvalitetsarbete.

Möjligheten att införa Smart

Bildelning, eller liknande system, ska utredas

Status

🟡 Pågående med avvikelser

Kommentar

Organisering av gemensam fordonshantering har pågått under hösten och verksamheten sätter igång i början av 2021. I den organiseringen hanteras också kravprofil för att handla upp ett system för smart bildelning.

Mark för företagsetableringar ska färdigställas

Status

✅ Avslutad

Kommentar

Detaljplan för Osbackens verksamhetsområde är klar för antagande. Gator och va ska byggas under 2021. Detaljplan för verksamheter i Åskekärr pågår och är i sitt slutskede.

Även i pågående detaljplanearbete för Nödinge centrum och Älvängens centrum kommer byggrätter för olika typer av centrumanknutna verksamheter typ butiker, kontor etc, att skapas.

Positivt planbesked finns för detaljplaner för verksamheter i Häljered, mitt emot Vikingagården, och för Alvhem stationsområde. Detaljplanearbete har ännu inte startats. På lång sikt, 2027 och framåt, blir Alekrossens område i Stora Viken tillgängligt som ett verksamhetsområde. Det är ca 25-30 ha stort.

Öka fokus på barns psykiska hälsa - utredning

Status

✅ Avslutad

Kommentar

Den första delen av utredningen redovisades för den tvärpolitiska gruppen barn och unga/TSI i december 2019, samt i delårsrapportering 2 2019.

Utredningen om de bakomliggande orsakerna till psykisk ohälsa i Ale har slutförts. Utredningen har lagt störst vikt vid att inhämta synpunkter och erfarenheter från ett antal aktörer och verksamheter vars arbete handlar om barn och unga och berör frågor om psykisk ohälsa. Detta har inkluderat kommunala och regionala verksamheter. Av det insamlade materialet, dialoger och intervjuer

återkommer flertalet övergripande områden, i behov att hanteras och förstås för att bidra till ungas psykiska hälsa i Ale:

- Föräldrar och föräldrahälsa
- Verktyg för att möta livet
- Brist på tid
- Ett samhälle i förändring påverkar måendet
- Tillgängligt stöd
- Vikten av helhetssyn
- Ojämliga livsvillkor påverkar
- Fysisk aktivitet, stress och sömn, goda relationer och någon som bryr sig

Utredningen belyser även att många olika system samspelar för att påverka hur någon mår och förutsättningarna för människor att må bra. Men det kräver att samtliga delar finns med för att nå en förändring inom området: individen och dess situation, samhället, samt organisationen.

Att fokusera på att främja psykisk hälsa hos barn och ungdomar kommer att vara ett fortsatt fokus för TSI för 2021.

Titta på ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av att ändra kraven vid byggnation till att motsvara Breeam och/eller Leed

Status

🟡 Pågående med avvikelser

Kommentar

Uppdraget är ej påbörjat men utvärdering avseende byggstandard-nivå samt ekonomiska konsekvenser av olika nivåer pågår. Idag bygger kommunen dessutom enligt "passiv hus"-standard samt standarden "miljöbyggnad silver".

Fler verksamheter ska drivas med intraprenad som driftsform

Status

🟡 Pågående med avvikelser

Kommentar

Sedan årsskiftet drivs två av sektorn ATO:s boenden i form av intraprenad varav ett har haft denna driftsform sedan 2018. Erfarenheterna har överlag varit mycket positiva och planeringen för ytterligare intraprenad drift inom sektorns verksamheter fortskrider enligt plan.

Under 2020 ska sektor kultur och fritid genom omvärldsbevakning undersöka om andra kommuner har

verksamhet eller försöksverksamhet med intraprenad inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde. Syftet är att se möjligheter att införa intraprenad i kommunala verksamheter i Ale kommun.

I syfte att grunda verksamheten vetenskapligt ska utbildningsnämnden ta del av forskning på två sammanträden under hösten 2020. En fördröjning har gjort att en sista genomgång sker på utbildningsnämndens sammanträde i januari genom inbjuden forskare Julia Carlsson (Högskolan i Borås). Därefter kommer UBN att ta ställning till det fortsatta arbetet.

En belysningsstrategi ska tas fram

Status

✓ Avslutad

Kommentar

Belysningsstrategin är framtagen och har presenterats för samhällsbyggnadsnämnden i december.

En trygghetsstrategi ska tas fram

Status

⏸ Pågående med avvikelse

Kommentar

Ett slutligt förslag på ett Program för trygghet och säkerhet finns och det har presenterats vid kommunstyrelsesammanträdet den 21-01-12. Förslaget ska upp till kommunfullmäktige för beslut i februari.

En översyn av och samordning av styrande riktlinjer, och styrdokument antagna på kommunal nivå, behöver ske

Status

✓ Avslutad

Kommentar

Kommunstyrelsen har påbörjat ett stort arbete med att kvalitetssäkra befintliga administrativa processer och utveckla nya processer. Mycket återstår att göra, men arbetet har mottagits positivt av kollegor och förtroendevalda. Bland annat har nya styrdokument utarbetats såsom riktlinje för styrdokument, nytt arkivreglemente, reglemente för krisledningsnämnden m.m. Arbetet med att upphandla ett nytt ärendehanteringssystem har påbörjats, vilket kommer innebära mycket arbete för avdelningen men de potentiella vinsterna är stora för organisationen.

De stora brister som identifierats vad gäller administrativa processer, bland annat inom posthantering och diari eföring, åtgärdas efter hand med fokus på de processer där det finns stora risker. Utvecklingsarbetet är dock av en sådan omfattning att en hel del risker inte kan hanteras så snart som vore önskvärt.

Ett landsbygdsprogram ska tas fram

Status

⏸ Pågående med avvikelse

Kommentar

Landsbygdsprogrammet har lämnats in för politisk beredning och återremitterades.

Arbete med Klimatanpassningsplan ska fortsätta

Status

⏸ Pågående med avvikelse

Kommentar

Det pågår mycket arbete med att planera och åtgärda så samhället står robust inför klimatförändringar. En sammanhållande plan för arbetet har påbörjats med.

Kommunstyrelsen

Ordförande och resultat

Ordförande:	Mikael Berglund (m)
Årets resultat:	+ 11 679 tkr
Nettokostnad:	147 123 tkr

Nämndens uppdrag

I kommunstyrelsens reglemente framgår kommunstyrelsens arbetsuppgifter. De viktigaste uppgifterna finns i §§ 4 - 5

4 § Kommunstyrelsen är kommunens ledande förvaltningsorgan.

Av kommunallagen framgår kommunstyrelsens ansvar för ledning och samordning av kommunens angelägenheter samt skyldighet att ha uppsikt över verksamhet som bedrivs av nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund vilka kommunen är medlem i.

5 § Kommunstyrelsen ska vid utövandet av sin ledningsfunktion särskilt

1. leda utvecklingen av den kommunala demokratin och medborgarinflytandet,
2. leda arbetet med och samordna utformningen av nämndövergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar till kommunfullmäktige i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd,
3. övervaka att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för den kommunala verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt,
4. tillse att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten och den ekonomiska ställningen under budgetåret utvecklas,
5. ansvara för samordningsträffar med företrädare för kommunens nämnder och bolag,
6. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men även i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
7. leda utvecklingen av informationssystem och kommunikation,
8. leda utvecklingen av regionala, nationella och internationella samarbeten,
9. samordna nämndövergripande verksamhet i den mån samordningen inte ankommer på annan nämnd,
10. ansvara för att överlämna kommunförvaltningens förslag gällande årsredovisningen till revisorerna senast 2 veckor innan kommunstyrelsen sammanträder för att lämna ett beslutsförslag till kommunfullmäktige i ärendet, samt
11. ansvara för att överlämna kommunförvaltningens förslag till delårsrapport till revisorerna senast 2 veckor innan kommunstyrelsen sammanträder för att lämna ett beslutsförslag till kommunfullmäktige i ärendet.

Sammanfattning

2020 har Coronapandemin präglat Ale kommun som lokalsamhälle och organisation. Årets två första månader fungerade som vanligt men mars inleddes med övergång i stabsläge som varade fram till sommaren och som därefter inburit koordinering av extraordinära insatser samt beredskap vid förändringar. Kommunstyrelsen har sedan i mars och under resten av 2020 ansvar för centralförråd rörande skyddsutrustning inklusive inköp, leverans till verksamheterna och hantering av egentester.

Från halvårsskiftet har kommunstyrelsen en ny organisation. Verksamheten är indelad i fyra avdelningar, HR, Ekonomi, Kansli och säkerhet samt Strategi och uppföljning. Enheterna Mark och exploatering samt IT har

under hösten lämnat kommunstyrelsen för att övergå till sektor samhällsbyggnad respektive sektor service.

Den nya säkerhetsorganisationen är på plats sedan halvårsskiftet. Verksamheten har under året främst arbetat med konsekvenser av pandemin både utifrån smittskydd och social oro. Dessutom har utvecklingsarbete avseende struktur och rutiner för arbetet kring krisledning, säkerhet och trygghet kommit igång.

Som helhet, arbetar kommunstyrelse, utifrån uppsiktsplikt med de uppdrag som åvilar utifrån lag och reglemente. Det handlar om styrning av vissa processer som nämndadministration, dokumenthantering, budget och

personalfrågor. Inom ramen för personalområdet har kommunstyrelsen fokuserat dels på en kommungemensam arbetsmiljöprocess och dels ett arbete med en kommungemensam kompetensförsörjningsplan. Inom ramen för detta arbete pågår också utveckling av rutiner och riktlinjer för att främja likvärdighet.

Kommunens ekonomin är i balans. Under 2020 har kommunstyrelsens förvaltning fortsatt utvecklingen av nytt budget och analysverktyg Insikt samt implementerat inköpshandboken som syftar till att öka kommunens ekonomiska hushållning och skapa bättre förutsättningar för ordnade och konkurrensutsatta inköp.

Sektor kommunstyrelsens styrprocesser utvecklas i första delen genom översyn av nuvarande styrdokument där flera har tappat sin aktualitet och behöver skrivas om, ersättas eller tas bort. Utvecklingen av stöd och samordning pågår i form av utveckling av tjänsteleveransbeskrivningar samt avdelningsuppdrag och uppföljningen sker i dialogform med sektorerna.

Överförmyndarverksamheten fortsätter prestera med relevant kvalitet och med effektiv bemanning. Ett uppgraderat ärendehanteringssystem för överförmyndarverksamheten har implementerats.

Utvärderingar av arbetet med Coronapandemin och TFÖ (totalförsvarsövning) ska genomföras.

Arbetet med fullmäktiges mål pågår i verksamhetsövergripande processer där processledare arbetar som stöd för sektorcheferna i målarbetet.

Översiktsplanarbetet har fått en viss förändrad tidsplan för samrådsfasen, vilken dock inte bedöms påverka tidsplan för antagande.

Exploateringsverksamheten är inne i en snabb fas. Flera detaljplaner har antagits eller närmar sig antagande, bl a Gustavas plats i Älvängen, Nödinge 5:134 och Osbackens verksamhetsområde. Inom Älvängens västra industriområde har ansökan om statligt bidrag till sanering givits in. Beslut i ärendet förväntas under första halvåret 2021. Ansökan om miljödom lämnades i februari in till mark- och miljödomstolen.

Under året har utvecklingen av e-tjänster fortsatt, företrädesvis inom omsorgsverksamheterna. Digitalisering och teknisk utveckling möjliggör ett nyttjande av resurser

på nya sätt. Att automatisera rutinartade uppgifter som fakturabetalningar, avgifter, ansökningar och vanliga frågor kan spara arbetstid och effektivisera de interna och externa verksamhetsprocesserna.

Vid uppföljning av servicemål för kommunstyrelsen som följs upp genom kontaktcenters arbete, kan vi se följande utveckling

- Andelen besvarade samtal 93 procent (mål 90 procent).
- Andelen avslutade ärenden i telefon, när alborna inte behöver göra mer i ärendet, 79 procent (mål 70 procent)
- Helhetsupplevelse av kundservicen i kontaktcenter 4,2 (mål 4,0)

Investeringar

Investeringsnivån inom KS är på totalen mycket lägre än tidigare år då investeringar som IT respektive Mark och Exploatering står för har flyttats över till servicenämnden respektive Samhällsbyggnad. Av den totala investeringsnivån på 5 850 tkr så nyttjades inte 5 260 tkr av dessa. Budgetposten avseende i Infrastruktur för kollektivtrafik som är pågående kommer ett äskande om att föra över medel till 2021 i det årliga ärendet avseende överföringar investeringsbudget.

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Årsavvikelse
E-arkiv	0,0	500,0	500,0
INSIKT	940,0	1 200,0	260,0
Ärende- o dokumenthanteringssystem	0,0	150,0	150,0
Årsanlag/reinvesteringar	38,4	1 000,0	961,6
Infrastruktur för kollektivtrafik	-388,0	3 000,0	3 388,0
Totalt:	590,4	5 850,0	5 259,6

Att det står ett minusbelopp på utfall för kollektivtrafik innebär att utbetalning av investeringsbidrag har inkommit. Byggnationen av två hållplatser kommer dock att ske 2021 och medlen kommer att följa med över till 2021.

Sociala investeringar

Sociala investeringsfonden			
Tkr	Budget	Utfall	Avvikelse
NÄTA	-2 828	-3 100	-272

Ekonomisk översikt

Resultaträkning nämnd

	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget
3 intäkter	5 882	19 469	13 587
4 Material/Bidrag/Köpt vht	-41 995	-40 175	1 820
5 personalkostnader	-77 235	-74 539	2 696
6 övr. verksamhetskostnader	-45 453	-51 878	-6 425
Netto	-158 802	-147 123	11 679

Besluts/ verksamhetsområden	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Avvikelse 2019
Tkr				
Räddningstjänst	-31 087	-31 120	-33	-24
Sektorövergripande exkl politisk verksamhet	-20 292	-16 694	3 598	5 400
Politisk verksamhet	-14 850	-13 111	1 739	-1 256
Ekonomiavdelningen	-17 981	-17 025	956	2 870
Personalavdelningen	-21 467	-21 348	119	-895
Kansli och säkerhetsavdelningen	-18 787	-18 529	258	2 433
Strategi och uppföljning	-34 338	-29 296	5 042	1 699
Nettokostnader	-158 802	-147 123	11 679	10 227

Analys och förslag för framtiden

Sektor Kommunstyrelse redovisar ett samlat positivt resultat för 2020 med 11 700 tkr där samtliga verksamhetsområden visar ett överskott mot budget.

Kostnader och ersättningar Covid-19 för Kommunstyrelsen

Statlig ersättningen för sjuklönekostnader p.g.a. Covid-19 har för året utgått med 445 tkr. Nettokostnaden för merkostnader Covid-19 som kommunen kunnat söka statlig ersättning för hos Socialstyrelsen uppgår till ca 1 600 tkr. De totala kostnaderna för KS uppgick 2020 till 9 765 tkr varav 8 140 tkr har återsökts och 6 900 tkr av dessa är utbetalda. Resterande 1 240 tkr har kommunen bokat upp som fordran mot staten. Att kommunen har en nettokostnad på 1 600 tkr för merkostnader för Covid-19 beror bland annat på att allt merkostnader inte har varit sökbara men den absolut största orsaken är avhängigt att det inte finns några nationella beslut om man kommer få ersättning för de kostnader som uppstått under framförallt december. Kommunen har gjort en rad stora inköp av både ansiktsmasker och antigenester i december.

Kommunen har totalt redovisat merkostnader för Coronapandemin på ca 12 200 tkr och fått ersättning för 9 440 tkr. Det innebär att den totala merkostnaden för kommunen är ca - 2 760 tkr varav 1 600 tkr finns som beskrivs ovan inom Kommunstyrelsen. Resterande del finns ute i nämnderna, framförallt inom Omsorg- och

arbetsmarknadsnämnden.

Verksamheternas ekonomi

Sektorsövergripande verksamhet visar en positiv avvikelse på 3 600 tkr där 200 tkr utgörs av att sektorns buffert på 3 000 tkr inte är nyttjad fullt ut. 2 000 tkr av bufferten har gått till beslutet om att ge en extra julgåva som uppskattning till alla kommunens medarbetare för ansträngningar under pandemin och 800 tkr avser ersättning till servicenämnden för kommunens samlade posthantering. 4 700 tkr av de avsatta 5 000 tkr för personal och chefsutveckling har nyttjats genom framförallt insatser inom sektor Utbildning samt sektor Omsorg och arbetsmarknad. 1 800 tkr av avsatta 2 000 tkr avseende digital agenda har inte nyttjats och är väl främst ett resultat av att ansökningsförfarandet för sektorerna inte arbetats fram. Av avsatta medel 3 500 tkr för övriga strategiska mål så är bara cirka 500 tkr nyttjade och avser LONA projektet (naturvårdsprogram). Till sist så är underskottet på 1 600 tkr som nämns ovan avseende merkostnader konsekvenser av pandemin belastade sektorsövergripande.

Förtroendeverksamheten visar ett positivt resultat på nästan 1 750 tkr och det utgörs nästan uteslutande av lägre arvoden vilket är en konsekvens av lägre frekvens och deltagande på möten på grund av pågående pandemi. Alla nämnder visar ett positivt överskott förutom

Samhällsbyggnadsnämnden som har ett litet underskott på ca - 30 tkr. Hälften av det totala överskottet finns inom Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen som tillsammans visar ett positivt resultat på ca 900 tkr.

Ekonomiavdelningen utför sitt uppdrag inom tilldelad ekonomisk ram och redovisar ett överskott på 950 tkr. Överskottet beror på att det finns medarbetare som varit långtidssjukskrivna under perioder av året tillsammans med att några gått ner i tjänstgöringsgrad temporärt. Medel finns också över avseende konsultinsatser då dessa inte beräknas nyttjas till fullo. IT-licenser samt kapitalkostnader för det nya budgetverktyget Insikt har varit lägre under året då dessa inte utgått på helår utan främst under hösten. Covid-19 läget gör också att det finns medel över när det gäller kurser och konferenser. Intäktsidan har också genererat ett överskott vilket beror på sjuklöneersättningar från staten samt utförda arbetstimmar mot Evert AB.

Personalavdelningens resultat för året är 120 tkr. Kostnaden för företagshälsovården och friskvård ökar och visar ett samlat underskott på ca - 600 tkr. Att personalavdelningen ändå visar överskott beror främst på att man under delar av året haft vakanta tjänster och lånat ut medarbetare till central pandemihantering samt mindre överskott inom andra delar av sin verksamhet.

Kansli och säkerhetsavdelningens överskott på

ca 250 tkr beror främst på att det funnits vakanser och tjänsteledigheter som medfört lägre personalkostnader under året. Det har dock till stora delar förbrukats genom att hyreskostnaderna varit högre än budget vilket till del beror på ombyggnation i Nödingekontoret och justering av ventilation och värme/kyla i huset.

Avdelningen Strategi och uppföljning visar ett större överskott på 5 000 tkr. Överskotten visar sig främst inom utvecklingsenheten som har avdelningens största budget men även kontaktcenter visar ett överskott på 800 tkr. Det senare beror på vakanta tjänster först tillsattes under hösten samt att sjukfrånvaron varit hög. Att det dröjde med att tillsätta de vakanta tjänsterna har kortsiktigt bidragit till ett överskott. Det har dock påverkat kontaktcenters förmåga att ta mot nya uppdrag från sektorerna. Utvecklingsenhetens överskott uppgår till nästan 4 300 tkr. Enhetens överskott kommer från minskade kostnader för fritidskort 800 tkr samt färdtjänst som visar ett överskott på 2 100 tkr. Överskottet inom färdtjänsten beror både på minskade kostnader för arbetsresor där bland annat ett individärende samt att färdtjänstresor minskat på grund av pandemin. Vidare har inte konsulter använts i planerad utsträckning och kostnaderna för Ale 360 minskade väsentligt då flera av de planerade insatserna fick skjutas fram eller genomföras på annat vis.

Servicenämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Claes-Anders Bengtsson (KD)
Årets resultat:	- 10 059 tkr
Nettokostnad:	22 469 tkr

Nämndens uppdrag

Servicenämndens sammanfattade ansvarsområden

Förvaltning av egendom

Skötsel och service av kommunens byggnader och tillhörande anläggningar samt ansvarar också för förhyrning av externa lokaler.

Lokalförsörjning

Kommunen ska ha ändamålsenliga lokaler i rätt omfattning. Ansvaret gäller både verksamhetslokaler, kontor med mera samt försörjning av bostäder till kommunal myndighet som har behov av bostäder i sin verksamhet.

IT-verksamhet (från och med 2020-10-01)

Kommungemensam IT-verksamhet samt utrustning och program, dock inte övergripande digital verksamhetsutveckling vars ansvar ligger under kommunstyrelsen.

Internpost

Kommunens in- och utgående post.

Övrig internservice

Bedriver och tillhandahåller service till kommunens övriga verksamheters behov av lokalvård, kostverksamhet, vaktmästeri, samt tillhandahållande av fordon (startar i sin helhet i början av 2021).

Sammanfattning

Ekonomi

Servicenämnden uppvisar ett resultat på minus 10,1 Mkr för helår 2020.

Vissa delar av sparbetinget inför 2020 ramjusterades mellan kommunens sektorer direkt och vissa delar lades som ett rent sparbeting i budgeten för sektor service. Ett åtgärds paket togs fram men flera av åtgärderna ger inte fullt utslag förrän 2021 och sektorn har utöver ett ytterligare åtgärds paket som genomfördes under hösten sett svårigheter i att ytterligare anpassa verksamheten utan tydliga konsekvenser hos verksamhetssektorerna. Vid genomförande av åtgärder har dialog förts med berörda sektorer.

Coronaepidemin har haft inverkan på flera av de sparåtgärder som skulle genomföras.

Strategiska målet - Bekämpa klimatförändringarna

Sektorn och sektorchefen har varit processägare för målet. Arbetet med att minska den interna klimatpåverkan går bra på många håll. I samtliga byggprojekt har hållbart byggande beaktats med att bland annat bygga energisnåla passivhus utrustade med solceller samt att utrusta byggnadernas parkeringar med laddstolpar för elbilar. Vid upphandling av nya ramavtal inom hantverkstjänster har

miljökrav beaktats. Upphandling av miljövänliga fordon har genomförts där sektorn varit delaktig. Kosten har minskat matsvinnet och måltiderna har blivit mer klimatsmarta, näringsriktiga och ekonomiskt hållbara.

Övriga strategiska mål och verksamhet

Genomförandet av systematiska dialoger på alla nivåer har givit positiva resultat. Ett medvetet arbete med att skapa delaktighet och sammanhang i sektorn har påbörjats. En målbild med tillhörande aktivitetsplaner med plan för kommunikation och delaktighet är beslutad. Tidigare chefsvakanser har bemannats och förutsättningar för att få bättre ordning på interna och externa processer samt nödvändiga rutiner är mycket goda. Sektorn har under hösten genomfört en kompetensförsörjningsanalys. Ett bristyrke, välutbildade kockar, och en nyckelfunktion, projektledare/byggingenjör, identifierades.

Utifrån rådande omständigheter under året med pandemin har sektorn i möjligaste mån tagit emot praktikanter och feriearbetare.

Staben utökades med nämndsekreterare i början av året och det minskade sårbarheten i servicesupport och fakturahantering.

Större omtag har gjorts inom fastighet för att bättre hantera uppdraget att ansvara för kommunens lokalförsörjning. Målet är att skapa en tydlig struktur och ett systematiskt arbetssätt i samtliga processer. Utveckling av verksamhetens styrdokument, till exempel lokalförsörjningsprocessen, pågår.

Sektorns upphandlade entreprenadform, partnering, har varit lyckosamt och är ett gott exempel på ett nära samarbete med externa aktörer.

Ett antal ej hanterade lokalbeställningar har identifierats, analyserats och hanteras nu. Ett exempel på detta är skolområdesutredningar. Den stora mängden projekt ger en hög belastning på de tre befintliga projektledarna. Rekryteringsbehov finns och rekrytering av lokalförsörjningschef är genomförd med start 1 april 2021.

Drift och underhåll har under senhösten med externt stöd påbörjat statusbesiktningar som grund för en övergripande underhållsplan med mål att vara klart i december 2021. För att förbättra den systematiska förvaltningen har en kravspecifikation tagits fram för ett nytt förvaltningssystem.

Inom lokalvård har det varit stort fokus på att hantera hög sjukfrånvaro och hitta lösningar för detta. Insatser för att öka kompetensen avseende lokalvård med anledning av pandemin har genomförts.

Verksamhetsservice har omorganiserats och kontorservice har lagts ner. Medarbetare har flyttats från verksamhetsservice till drift och underhåll vilket har lett till förändring i arbetssätt och viss omfördelning av uppdrag. I samband med detta har också sektorn förberett för det planerade områdesarbetet där drift och underhåll och vaktmästeri fysiskt ska utgå från samma områdeslokaler för att få bättre förutsättningar för samverkan.

Inom kosten har året präglats mycket av att hantera en hög frånvaro. Stort fokus har lagts på att hålla nere

kostnaderna då intäkterna blev betydligt lägre än budgeterat. Arbete har också lagts på att minska klimatpåverkan med gott resultat. Kostverksamheten har återtagit anskaffningen av timvikarier och poolkockar, vilket fungerat bra även under pandemins påverkan. De medarbetare som arbetat deltid har erbjudits heltid från 1 augusti. Sektorn har inte lyckats få det kostnadsneutralt.

Investeringar

Av beviljat investeringsutrymme om 210 Mkr har 165 Mkr förbrukats under året. Några av de viktigaste skälen till de större avvikelserna är:

- något senarelagd produktionsstart än planerat för Lövängens förskola och LSS-boendet i Skepplanda och för båda dessa kommer kostnaderna istället att falla ut under 2021.

- slutkostnader för Nolbäckens förskola i Nol som infaller i början av 2021.

För Jennylunds investering går projektet enligt plan efter återstart och kvarstående investeringsmedel avser främst omklädningsrummen och för detta arbete är planen att genomföra förstudie och projektering under 2021 och genomförande under 2022.

Kvarstående investeringsutrymme enligt tidigare genomförd kostutredning föreslås tas bort i och med detta bokslut då de avser en större investering i inhyrda lokaler där sektorn bedömer att det ej är ekonomiskt försvarbart att genomföra investeringen. Övrigt kvarstående enligt kostutredningen avser lokaler som troligtvis kommer att ersättas av nya alternativt ombyggda och då investeringen för tillagningskök kommer att finnas med i respektive totala projektbudget.

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Årsavvikelse
6028 Säkerhets.föreb. åtgärder	6 740	6 366	-374
6069 GC vid Surteskolan			
6096 Upprustning skolgårdar	1 070	1 180	110
6300 Fastighet årsanslag			
6304 Ny ombyggn skolor o fskl	93 241	113 133	19 892
6309 Myndighetskrav	728	500	-228
6312 Energibesparande åtgärder	116	500	384
6314 Ombyggn ventilation sk/fs	1 131	1 800	669
6319 IFO-huset	2	195	193
6320 Nytt boende funkt neds	11 946	15 700	3 754
6338 Lokalanpassn Börjessons			
6344 Lokal till Översiktsplan	4		-4
6359 Kommunens hus	173	500	327
6363 Fastighetsunderhåll	9 840	10 000	160
6377 Pigegårdsvägen 1	5 714	6 260	546
6378 6 lägenheter i gruppbo		1 500	1 500
6382 Upprustning idrottsanl	541	600	59
6389 Arb.miljöåtg skolor,fskl	198	300	102
6390 Mindre anpassningar skolo	1 467	3 000	1 533
6395 Daglig verksamhet		500	500
6401 Jennylunds ridanläggning	13 937	17 877	3 940
6411 Investering förskola	318	500	182
6413 Inv maskinpark kök skola	282	500	218
6414 Åtgärder kostutredning	1 469	2 500	1 031
6415 Inventarier kök (utensi)	307	500	193
6421 Ombyggnad Hargesjö	867		-867
6431 Ersättning Byvägens fsk		700	700
6432 Förskola 2 Nödinge		700	700
6433 F-6 skola utbyggn 2 Nödin		500	500
6434 F-6 skola utbyggn 1 Nödin		700	700
6435 Förskola 1 Nödinge		700	700
6436 Förskola, Norra Nol		500	500
6437 Nolängens förskola	581	971	390
6438 F-6 skola Nol/Alafors	227	1 397	1 170
6439 Ny förskola Surte		700	700
6441 Surteskolan	74	500	426
6442 Bohusskolan	74	500	426
6443 Utredn skolomr Älvängen	201	1 500	1 299
6444 Ersättn Hövägens fsk		1 500	1 500
6445 Utredn skolomr Skepplanda	172	1 000	828
6446 Ny förskola 1 Älvängen		700	700
6461 LSS-Danska vägen Surte	1 803		-1 803
6462 LSS-Folketshusv Nol	258		-258
7000 IT-investeringar	12 172	11 800	-372
7152 Reinvest anslag Internser	305	1 000	695
Totalt:	165 958	209 279	43 321

Ekonomisk översikt

Resultaträkning nämnd

	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget
3 intäkter	373 643	367 216	-6 427
4 Material/Bidrag/Köpt vht	-385	-420	-35
5 personalkostnader	-110 262	-109 053	1 208
6 övr. verksamhetskostnader	-275 406	-280 212	-4 806
Netto	-12 409	-22 469	-10 059

Besluts/ verksamhetsområden	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Avvikelse 2019
Tkr				
Sektorchef	6 485	-917	-7 402	485
Staben	-125	-222	-97	-61
IT	-18 000	-17 518	482	-1008
Internhyran	-770	-1 697	-927	-241
Vaktmästeri		-2 994	-2 994	-3034
Kontorsservice		38	38	-1402
Lokalvård		285	285	-142
Kost		-18	-18	-94
Bemanningsenhet		574	574	964
Nettokostnader	-12 409	-22 469	-10 059	-4532

Analys och förslag för framtiden

Sektorn övergripande

Förutsättningarna inför 2020 var minst sagt utmanande med effektiviseringskrav samt ofinansierade kostnadsposter som behövde lösas under året för att den negativa avvikelsen gentemot budget inte skulle eskalera. Vissa av de framtagna åtgärderna kunde inte genomföras med helårseffekt vilket medfört att effektiviseringskravet inte kunnat uppfyllas i sin helhet vilket framkommit i samtliga prognoser under året. Under året har dialog förts med berörda sektorer kring verksamhetsförändringar, förslag till kostnadsminskningar samt förändringar i tjänsteutbudet för att inför 2021 möjliggöra en budget i balans.

Året har till stor del präglats av Covid-19 samt effekterna som pandemin har skapat. Det har i många avseenden varit ansträngt i verksamheterna med snabba omställningar samt svårigheter att ersätta personal på ett säkert sätt. Ekonomiskt så har pandemin medfört statliga ersättningar för sjuklönekostnader vilket haft en positiv inverkan på resultatet och sektorn har även fått ersättning för stora delar av de merkostnader av förbrukningsmaterial som uppstått på grund av Covid-19.

Sektorchef

Sektorchef hade redan vid årets start ofinansierade kostnadsposter på ca 800 tkr och när året summeras är resultatet nästan motsvarande dessa förutsättningar med en liten negativ försämring då några av årets absolut sista kostnader togs här istället för att fördelas ut på de olika verksamheterna inom sektorn.

Staben

Staben hade vid årets början ofinansierade kostnadsposter på cirka 200 tkr med anledning av personalförändringar inom organisationen. En viss återhämtning har dock skett under året och resultatet är vid bokslutet halverat jämfört förutsättningarna vid årets början. Viss övertalighet finns på enheten som på grund av sjukskrivningar inte kunnat hanteras under året. Frågan aktualiseras därmed återigen under 2021.

IT

I oktober togs beslut om att IT-verksamheten skulle flyttas från kommunstyrelsen till sektor service i sin helhet. IT-enheten bidrar med att förbättra sektorns resultat och avvikelsen är till stor del pandemirelaterad då konsulttjänster samt kurs- och konferens inte nyttjats i den utsträckning som det var tänkt.

Internhyran

Internhyran har ett antal kostnadsneutrala poster men några poster är dock svåra att förutse vilket fått en resultatpåverkande effekt. Tomställda lokaler är en del i denna kategori och det är också denna post som orsakar den största avvikelsen för internhyran med en negativ avvikelse på ca 1 300 tkr. Med återhållsamhet kring inköp samt tillsättning av personal i samband med pensionsavgång, minskade konsulttjänster samt ökad uthyrning i slutet av året har resultatet ändå förbättrats jämfört med prognoserna under året.

Vaktmästeriet

Mot bakgrund av 2019 års resultat med ett underskott på drygt 3 000 tkr som ingångsvärde så var utgångsläget svärbemästrat. Under hösten har verksamhetsförändringar genomförts för att komma tillrätta med de ekonomiska utmaningarna som verksamheten stod inför. Pandemin satte dock käppar i hjulet för de tänkta ekonomiska effekter som förändringen skulle medföra då övertalighetsprocesser inte kunnat genomföras som planerat. Fyra medarbetare har under året flyttats över till drift och underhåll vilket reglerats ekonomiskt mellan verksamhetsområdena och har därför inte förändrat resultatet i positiv utsträckning. Inför 2021 har merparten av verksamhetsförändringarna genomförts i sin helhet och förutsättningarna för att ha en budget i balans har förbättrats markant.

Kontorsservice

Kontorsservice har avvecklats i slutet av 2020. Prognosen var länge negativ men med ett budgettillskott för

uppstart av fordonsverksamheten så lyckades verksamheten nå en budget i balans. Fordonsverksamheten startar i sin helhet i början av 2021 och kommer ingå i enheten vaktmästeri och fordon.

Lokalvården

Pandemin har medfört en ökad belastning och en ökad efterfrågan på enhetens tjänster för att minska riskerna för smitta. Den ökade beställningen medför också ökade kostnader men i kombination med den statliga ersättningen för sjuklöner har lokalvården ändå lyckats nå ett positivt resultat.

Kosten

Kosten har haft rejäla utmaningar under året. Kravet på heltidsanställningar har gjort det svårt att anpassa personalkostnaderna efter rådande omständigheter och de svängningar i beställningar som varit under året. Pandemin har medfört att beställningarna minskat i perioder vilket endast gått att anpassa utifrån minskad livsmedelsåtgång och förändrade val av råvaror medan personalkostnaderna inte gått att påverka på så kort sikt. En lite för optimistisk uppskattning av antalet närvarande elever under sommarlovet från grundskolan gjorde att intäkterna överskattades för den perioden. Kosten har successivt under hösten lyckats anpassa kostnaderna efter detta och i kombination med den statliga ersättningen för sjuklönekostnaderna lyckades man trots alla utmaningar nå en budget i balans. Förutsättningarna för en budget i balans är goda inför 2021, då det blir ett mer stabilt läge utifrån att verksamheten ska bedrivas med ett årligt kommunbidrag.

Bemanningen

Bemanningsenheten hade verksamhet under årets sex första månader för att sedan avvecklas. Det fanns länge en farhåga att omställning av personal skulle medföra extra kostnader men med facit i hand så har avvecklingen fallit väl ut och dessutom bidragit till ett förbättrat resultat för sektorn.

Utbildningsnämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Erik Liljeberg (m)
Årets resultat:	7 870 tkr
Nettokostnad:	900 337 tkr

Nämndens uppdrag

Utbildning utgör en av de viktigaste grundpelarna för att bygga ett demokratiskt samhälle. Skolan ska ge eleverna kunskaper och färdigheter och i samarbete med hemmen främja elevernas utveckling till ansvarskännande samhällsmedlemmar.

Nämnden ansvarar för offentlig skolutbildning inom:

- förskola
- pedagogisk omsorg
- fritidshem
- förskoleklass
- grundskola
- grundsärskola
- gymnasieskola
- gymnasiesärskola
- kommunal vuxenutbildning med uppdragsutbildning och påbyggnadsutbildning
- särskild utbildning för vuxna
- utbildning i svenska för invandrare (SFI)

Sammanfattning

År 2020 var starkt präglad av Covid-19-pandemin. Komvux och Ale gymnasium har bedrivit stora delar av undervisningen på distans vilket har fungerat väl. Övriga verksamheter har lyckats anpassa sig till rådande riktlinjer och omständigheter på ett sätt som ska uppskattas storligen. Utbildningsverksamheterna har klarat att hålla öppet i enlighet med det samhällsviktiga uppdraget. Endast ett fåtal barn/elever och vårdnadshavare har påverkats av stängning/distansundervisning på grund av smittspridning och även det har fungerat väl. Trots årets omständigheter har sektor utbildning klarat att arbeta framåt inom de flesta områden och det som anges i nämndplanen för 2020 är i allt väsentligt genomfört.

Ett av de viktigaste resultaten under perioden är betygsresultaten för Ales avgångselever i årskurs 9. De har fortsatt att öka och är i nivå med genomsnittet för riket avseende andel elever som är godkända i alla ämnen, 76 procent. Meritvärdet är nära rikets genomsnitt och har inte varit så högt i Ale den senaste tioårsperioden. Andel elever som är behöriga till nationellt program på gymnasiet var 86 procent efter vårterminens slut och 87 procent efter sommarskolan vilket är samma nivå som förra året

och högre än riket där 84 procent var behöriga 2019.

Det finns skäl att belysa flera framgångsfaktorer utifrån ökade resultat över tid. Sektorn har ett systematiskt kvalitetsarbete på alla nivåer av god kvalitet. Skolinspektionens senaste kvalitetsgranskning påvisar detta. Genomgående syns ett aktivt arbete med att utveckla undervisningens kvalitet för att lyfta resultaten ute på enheterna. Det har möjliggjorts genom flera satsningar på ett utvecklat pedagogiskt ledarskap.

Sektorn fokuserar på kunskapsresultaten och det sker kontinuerliga uppföljningar på enhetsnivå kopplat till riktade stödåtgärder, både på enhets- och organisationsnivå. I elevhälsan finns tillgång till olika professioner som arbetar tvärprofessionellt. Detta område kan dock utvecklas ytterligare. Sektorn tillsätter mobila stödåtgärder exempelvis ett utvecklingsteam med olika specialistfunktioner samt sektorgemensamma insatser såsom Näta och Fotosyntes. De senaste åren har även fokus på elevernas skolnärvaro ökat bland annat genom skärpta rutiner för att förhindra frånvaro. Covid-19-pandemin utmanar både medarbetare och elever i att nå så långt som möjligt och vi kan inte utesluta att det blir effekter på

kommande måluppfyllelse.

God utbildning för alla och lika möjligheter till framgångsrikt lärande har fått stort fokus och arbetats med på alla nivåer. Från lokalplanering och strategisk placering av nya enheter till tillitsdialoger med pedagoger för att medvetandegöra varandra om förutsättningar, pågående arbete och verksamma åtgärder.

Sektorn har fortsatt initiativet med ett helhetsperspektiv på hållbarhet i undervisningen. Då matsvinnet är en enskilda viktiga frågor att arbeta med är det problematiskt under nuvarande period då det är stor risk för matsvinn när planeringsförutsättningarna är svåra.

De ekonomiska förutsättningarna för utbildningsnämnden inför 2020 var försämrade mot 2019 men budgetarbetet gav ändå en oförändrad barn- och elevpeng. Många av enheter hade sedan tidigare en organisation som inte motsvarade budget. Ett gediget arbete ligger bakom att det flesta enheter nu har en budget i balans för helåret. Det uppkomna överskottet kan främst hänföras till Coronaeffekter.

I syfte att uppnå ekonomisk hållbarhet krävs insatser både inom och utom utbildningsnämndens ansvarsområde. Nyckelinsatser inom utbildningsnämndens områden är förändrade arbetsorganisationer och storlek på enheter för att möta behov av mer flexibla organisationer samt minskade personalkostnader till följd av

personalomsättning och sjukskrivningar. Utanför utbildningsnämndens ansvarsområden krävs fortsatt arbete med lokalkostnader för att klara tillväxten samt mer övergripande åtgärder om det ska vara möjligt att nå den personaltäthet på lång sikt som anges i kommunfullmäktiges antagna verksamhetsplan med budget 2020.

Lokalförsörjningen är fortsatt av central vikt för sektorn och resurskrävande på alla nivåer. Det akuta arbetet med lokalbrist kräver stora resurser i form av arbete och finansiering av paviljonger. Även nybyggnation och den långsiktiga planeringen kräver omfattande resurser.

I syfte att behålla medarbetare och skapa en god arbetssituation är hållbar kompetensförsörjning en fortsatt utmanande och mycket väsentlig strategisk process som under perioden fortgått som planerat.

Sjukskrivningstalen är påverkade av Covid-19 och jämförande analyser därmed svårare. Inom området arbetsmiljö och sjukskrivningar har växlingen till värdeskapande uppföljning kommit igång. En förväntad effekt är att rektorer och sektor får förbättrade analyser och fler och mer verksamma verktyg genom de dialoger som påbörjats och med det kan minska sjukfrånvaron och förbättra arbetsmiljön på sikt.

Verksamhetsmått

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall 2019
Barnomsorg, barn 1-5 år	Antal barn i kommunala förskolor i Ale	1 790	1 783	1 718
	varav sålda platser		5	5
	Antal barn i pedagogisk omsorg, kommunal i Ale	39	48	48
	Antal barn i fristående förskoleverksamhet	175	165	163
	Antal barn i kommunal verksamhet i annan kommun	11	11	8
	Summa Alebarn	2 001	2 002	1 932
Grundskola Förskoleklass - årskurs 9	Elever 6-12 år			
	Elever i kommunala skolor i Ale, F-6	2 919	2 898	2 845
	- varav från andra kommuner	79	79	86
	Köpta platser F-6	251	238	237
	- varav Ale-elever F-6 i fristående verksamhet	219	213	208
	- varav Ale-elever F-6 i kommunal verksamhet i annan kommun	32	25	29
	Summa Ale-elever 6-12 år	3 091	3 057	2 996
	Elever 13-15 år			
	Elever i kommunala skolor i Ale, årskurs 7-9	1 123	1 129	1 078
	- varav från andra kommuner	56	54	52
	Köpta platser 7-9	157	156	161
	- varav Ale-elever 7-9 i fristående verksamhet	134	135	141
	-varav Ale-elever 7-9 i kommunal verksamhet i annan kommun	23	21	20
	Summa Ale-elever 13-15 år	1 224	1 231	1 187
	Summa Ale-elever totalt	4 315	4 288	4 183
	Fritidshem	Antal barn på kommunala fritidshem i Ale	1 753	1 781
- varav sålda platser		44	49	54
Köpta platser		194	187	179
- varav Alebarn på fritidshem i fristående verksamhet		182	182	174
- varav Alebarn på fritidshem i kommunal verksamhet i annan kommun		12	5	4
Summa Alebarn		1 903	1 919	1 937
Grundsärskola	Antal barn i kommunal särskola i Ale	46	46	46
	-varav sålda platser	3	1	2
	Antal integrerade särskoleelever	3	2	5
	Köpta platser	1	1	1
	Summa Ale-elever i särskola	44	48	45
Modersmålsundervisning och studiehandledning	Elever som har modersmålsundervisning	600		598
	Elever som har studiehandledning	149		141
Gymnasium	Antal elever i Ale gymnasium IM	89	89	84
	-varav elever från andra kommuner	14	6	13
	Köpta platser	1 118	1 149	1 114
	Summa Ale-elever i gymnasium	1 193	1 232	1 185

Investeringar

Utav utbildningsnämndens årsanslag har 2 545 tkr använts under året. 750 tkr har använts till uppgradering av IST.

IT-investeringen är ny för året och det tar tid att strukturera upp arbetet. Under året har 829 tkr använts för detta ändamål.

Inventarier för ny/till- och ombyggnad avser den nya förskolan i Älvängen. Svenstorps förskola, samt den nya förskolan i Nol, Nölbäckens förskola. Svenstorps förskola har nyttjat 3 508 tkr av tilldelade medel. Förskolan i Nol kommer att nyttja sina investeringsmedel först nästa

år eftersom verksamheten får tillgång till lokalerna i början av 2021.

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Arsavvikelse
Byte av IT-system	750	0	-750
Reinvest skolor/förskolor	2 545	5 000	2 455
Datorer grundskolan	829	1 250	421
Invent ny/ombygg skola/fsk	3 508	9 463	5 955
Totalt:	7 632	15 713	8 081

Ekonomisk översikt

Resultaträkning nämnd

	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget
3 intäkter	341 636	352 374	10 738
4 Material/Bidrag/Köpt vht	-206 553	-210 087	-3 534
5 personalkostnader	-555 449	-555 626	-176
6 övr. verksamhetskostnader	-487 841	-486 998	843
Netto	-908 207	-900 337	7 870

Besluts/ verksamhetsområden	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Avvikelse 2019
Tkr				
Utvecklingsreserv	3 563	2 625	938	7 594
Ledning och administration	25 046	23 464	1 581	6 138
Förskola	242 579	231 514	11 065	1 099
Grundskola	421 131	425 814	-4 682	-16 990
Enheten för flerspråkighet	8 848	9 122	-274	396
Elevhälsa, Särskola	53 802	55 211	-1 409	724
Gymnasium	141 117	141 267	-150	1 991
Komvux	12 121	11 320	801	616
Nettokostnader	908 207	900 337	7870	1 568

Analys och förslag för framtiden

Utbildningsnämnden uppvisar i årsbokslut 2020 ett positivt resultat om + 7 870 tkr. En stor del av årets positiva resultat beror på effekter av Coronapandemin, med ökade sjuklöneintäkter men även minskade personalkostnader. Största delen av överskottet genereras av verksamhet förskola. Enheterna inom förskola och grundskola uppvisar ett överskott om cirka + 4 765 tkr respektive + 2 250 tkr.

Under hösten har utvecklingsreserven nyttjats till

framförallt volymförändringar inom grundskolan, men även till nedskrivningar av lokaler som avser flera år tillbaka i tiden. Utvecklingsreserven har belastats av en återbetalning till Skolverket på drygt 2 000 tkr vilket inte funnits med i tidigare uppbokningar och således fått en negativ resultatpåverkan.

Ledning och administration har mindre kostnader för strategiska medel än förväntat. Vidare har man under december månad gjort direktavskrivningar av investeringar

som påverkat resultatet i negativ riktning, men trots det påvisar ledning och administration ett överskott.

Verksamhetsområde förskola uppvisar i årsbokslutet ett positivt resultat om + 11 065 tkr. Överskott återfinns inom de centrala delarna och köpta platser med 6 300 tkr och enheterna med 4 765 tkr.

Överskottet har till största delen sin förklaring i effekter av Covid-19. Under våren blev minskade personal- och vikariekostnader effekten när enheterna anpassade sin personalstyrka utifrån det närvarande barnantalet. Gemensamt beslut fattades att inte använda vikarier under den period då barnens närvaro generellt låg mycket lägre än sjukskrivningstalen. Detta tillsammans med statlig sjuklöneersättning medförde att vårens negativa prognos landade på ett positivt utfall i en omfattning som var svårt att förutse. Vetskapen om minskat statsbidrag för läsåret 20/21 tillsammans med förväntan på ökade vikariekostnader till mer normala nivåer satte under hösten förväntan på ett minskat överskott.

Överskott användes under hösten till bemanning i den mån det var möjligt att få in vikarier. Pandemin påverkade tillgången och möjligheten trots ekonomiskt utrymme. Flera enheter valde aktivt att inte använda vikarier utifrån risk för smitta. En fortsatt hög sjukfrånvaro med låga vikariekostnader gjorde att överskottet ökade istället för minskade som förväntat. En tidigarelagd våg med sjukfrånvaro påverkade utfallet ytterligare under hösten.

Faktorer till det centrala överskottet finns i ökade snittintäkter för barnomsorgsavgifter, fler sålda platser än budgeterat, färre barn till pedagogisk omsorg och färre ansökningar för tilläggsbelopp än tidigare år. Central tjänst har ej ersatts under pandemin och digital omställning och omformning av gemensam kompetensutvecklingsinsats har medfört minskade kostnader under pandemi som annars till viss del skulle återfunnits i enheternas resultat.

Att omsätta överskottet i förstärkning i form av vikarier gjordes i viss utsträckning under hösten vilket visas i personaltätets siffran som i oktober mättes till 5,7 mot 5,9 året dessförinnan.

Verksamheten har gjort inköp under 2020. Detta skulle kunnat göras i än högre utsträckning för att överskottet skulle komma verksamheten till del.

Verksamhetsområde grundskola uppvisar i årsbokslutet ett negativt resultat om cirka -4 700 tkr. Underskottet inom verksamhetsområdet beror på ökade kostnader för skolskjuts, taxiresor samt ökade volymer gällande köpta

platser. De centrala delarna inom grundskolan visar ett underskott om cirka - 600 tkr. Skolenheterna visar däremot ett överskott om + 2 250 tkr. Skolenheterna har under året arbetat med att få en budget i balans med goda resultat, även om alla inte nådde helt fram. Resultatet har påverkats av Covid-19 i positiv ekonomisk riktning, vilket förutom arbetet mot en budget i balans, bidragit till överskottet inom skolenheterna.

Enheten för flerspråkighet uppvisar i årsbokslutet ett negativt resultat om - 274 tkr. Kostnaderna för köpt studiehandledning har ökat mer än beräknat på grund av att enheten har fått fler språk att tillgodose. Köpt tjänst är en dyrare lösning än om man kunnat tillgodosett behovet i egen regi, vilket inte varit möjligt då det har varit svårt att rekrytera.

Elevhälsa och särskola uppvisar i årsbokslutet ett negativt resultat om - 1 409 tkr. Underskottet beror till sin helhet på persontransporter inom både grundsär- och gymnasiesärskolan. Elevhälsan och särskoleenheterna redovisar ett överskott till följd av lägre personalkostnader än budgeterat.

Gymnasiet uppvisar i årsbokslutet ett negativt resultat om - 150 tkr. Kostnaderna för busskort har ökat mer än beräknat även om kostnader för köpta platser minskat, då höstens budgeterade elevantal är högre än faktiska elevtalet.

Komvux uppvisar i årsbokslutet ett positivt resultat om cirka + 800 tkr till följd av både högre intäkter och lägre kostnader än budgeterat. Komvux har sålt fler utbildningsplatser till andra kommuner och har även fått ersättning för sjuklönekostnader på grund av Covid-19. Färre platser har också köpts av andra utbildningssamordnare.

För 2021 är pandemin en fortsatt risk för svårigheter i den ekonomiska planeringen. Barn- och elevpengen är på motsvarande nivå som förra året och flera enheter behöver fortsätta sitt arbete för en budget i balans. Lokalkostnader är en stor utmaning både avseende kort- och långsiktiga lösningar. Fler paviljonger behövs under året och nya förskolor är under byggnation.

Kostnaderna för transporter har ökat kraftigt och är ett område som ser svårt ut att påverka med nuvarande avtal under 2021 men kräver fortsatt arbete under året.

Kompetensförsörjningens stora utmaningar innebär omfattande ekonomiska åtaganden för att säkra framtidens bemanning. Det handlar främst under 2021 om att fortsätta stödja medarbetare som studerar.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Sonny Landerberg (mp)
Årets resultat:	64 tkr
Nettokostnad:	83 988 tkr

Nämndens uppdrag

Kultur och fritidsnämnden har ansvar för att bedriva verksamhet enligt av kommunfullmäktige givna mål och riktlinjer samt enligt gällande lagstiftning och övriga styrdokument. Verksamheten ska bedrivas inom ramen för det, av kommunfullmäktige, tilldelade kommunbidraget.

Kultur - och fritidsnämnden ansvarar enligt reglementet för:

- Fast egendom såsom kommunens idrottsplatser och kulturhistoriska replikor exempelvis Vikingagårdens långhus
- Kultur- och fritidsverksamhet allmänt
- Folkbibliotek, nämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt bibliotekslagen
- Museiverksamhet
- Kulturarv och kulturminnesvård
- Kulturskolan
- Öppen ungdomsverksamhet och fältverksamhet
- Idrotts-, fritid- och kulturanläggningar
- Samlingslokaler
- Uppgifter enligt spellagen
- Konstnärlig utsmyckning och kommunens konstsamling
- Fördela samtliga bidrag till föreningar och organisationer (enligt fullmäktiges fastställda riktlinjer) i samråd med respektive sektor inom vilken föreningen/organisationen bedriver sin verksamhet
- Utdelning av kulturstipendium och ungdomsstipendium
- Fatta beslut om tillsyns- och driftavtal med ideell förening avseende kommunal idrotts-, fritids- eller kulturanläggning

Sammanfattning

Pandemi, corona, Covid-19 - år 2020 har präglats av omställningar i verksamheterna på grund av spridning av ett virus som var okänt när årets verksamhetsplan beslutades av kultur och fritidsnämnden. Sektorn har under perioden arbetat aktivt under parollen "Vi ställer inte in - vi ställer om" med fokus att fortsatt erbjuda verksamhet trots rådande samhällssituation. Målsättningen har varit att trots pandemin erbjuda en så mångfacetterad verksamhet som möjligt med hänsyn tagen till begränsning av smittspridning och prioritet på god arbetsmiljö.

Sektorn har genom medarbetarnas ansträngningar lyckats skapa förutsättningar och ge invånarna tillgång till bland annat digitala kulturupplevelser, utökad service på biblioteken, balkongkonserter vid särskilda boenden, utökad digital ungdomsaktivitet samt tips på besöksmål. Sektorn har gett föreningslivet råd och stöd i hanterandet av pandemin. Flera av de aktiviteter som genomförts under året

har utformats på nya sätt vilket gett erfarenheter och perspektiv som är värdefulla att ta med vid framtida utformning av sektorns verksamhet.

Vidare har sektorn skapat förutsättningar för att ta emot ett stort antal feriearbetare. De ca 60 ungdomar som feriearbetade i sektorn gavs möjlighet till en första anställning - planeringstiden inför mottagandet av ungdomarna var mycket kort. Erfarenheten av att ta emot ungdomarna är positiv och ett uppdrag som sektorn gärna ser som prioriterat även kommande år, i det fall förutsättningar vad avser tid och ekonomi ges.

Som ett led i arbetet med tillitsbaserad styrning har kultur och fritid vid delårsboksluten använt två olika uppföljningsgenomföranden. Två av sektorns enheter har tillsammans med sektorchef och verksamhetsutvecklare genomfört uppföljningsdialoger med fokus på dialog kring gemensamma mål, framgångsfaktorer, uppdrag,

aktiviteter och eventuella utmaningar. De andra två enheterna har skapat rapporter på respektive enhet utifrån samma frågeställningar. Detta har gällt vid delårsboksluten. De två genomförandedelar har bedrivits inom ramen för tillitsbaserad styrning och lett till ett minskat rapportering för enhetscheferna och gett förmån till att mötas och tillsammans samtala och prata om våra gemensamma Agenda 2030 mål. Årsbokslutet har arbetats fram på traditionellt sätt genom rapportering från respektive enhet. Framgent så ser sektorn behov av att ytterligare utveckla uppföljningsarbetet för att än mer komma ifrån rapporteringen. Som förslag så kan muntlig uppföljning ske i dialog mellan enhet och politik vid delårsbokslut medan ekonomi följs upp på traditionellt sätt.

Trots samhällssituationen finns ljusglimtar under året. Medarbetarnas förmåga att möta de förändringar som pandemin krävt har i flera fall visat sig ge möjligheter till att utveckla verksamheterna att hitta nya arbetssätt och plattformar att verka i. Den digitala kompetensen har

ökat under året över hela sektorn då arbete i mångt och mycket skett via digitala forum.

Utmaningen har varit påfrestande i denna oförutsägbara tid för både medarbetare och chefer, men tillsammans i dialog, och genom att kontinuerligt genomföra riskbedömningar i arbetsgrupperna, har tillitsfulla relationer utvecklats, kommunicerandet ökat och samarbeten stärkts inom sektorn. Ökad dialog och samverkan har också skett med föreningslivet för att möjliggöra verksamhet så optimalt som restriktionerna tillåtit.

Sektorns ekonomiska förutsättningar vid inledningen av året och utvecklingen under året har gett möjlighet att hantera ett antal extrasatsningar och ändå avsluta året med en ekonomi i balans. Insatser har skett för att stärka föreningslivet, bidra till meningsfull fritid för ungdomar men även hantera diverse kostnader kopplade till renovering och restaurering inom ramen för nämndens ansvar.

Verksamhetsmätt

Verksamhet	Verksamhetsmätt	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall 2019
Bibliotek	Totalt utlån	163 010	170 000	167 944
	- huvudbibliotek	99 438	100 000	103 427
	- filialbibliotek	66 572	70 000	64 517
	Antal besökare	126 837	170 000	159 444
	Antal inloggningar per månad under meröppetid på biblioteken	1 334	1 400	1 400
Kulturverksamhet	Antal elever i kulturskolan	518	650	444
	Antal genomförda kulturevenemang	84	90	181
	Antal publik vid kulturarrangemang	6 254	5 000	7 414
Ale fritid	Antal deltagartillfällen i simskola	4 512	5 000	3 366
	Antal besökare i simhallen	29 179	40 000	37 061
	Antal bidragsberättigade föreningar (barn & ungdom 7-20 år)	62	68	61
	Antal externa lokalbokningar inom Kultur och fritidsnämndens ansvarsområde	12 868	18 000	14 800
Öppen ungdomsverksamhet	Antal aktiviteter	791	1 000	1 076
	Antal deltagare i den öppna ungdomsverksamheten	10 142	10 000	10 668
	Andel ungdomsproducerad tid	31%	60	47%

Investeringar

Ismaskinen blev billigare än förväntat vilket medför outnyttjade investeringsmedel på drygt 300 tkr.

Årsanslag har under 2020 till största delen använts för att införskaffa inventarier samt teknisk utrustning till Ale kulturrum upprustade lokaler men den har även nyttjats till en ny tidskriftshållare till huvudbiblioteket samt mörkläggningsgardiner i läsesalen och en ny städmaskin i Ale arena.

Anslaget för offentlig utsmyckning har använts för inköp av två stycken nya konstverk.

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Årsavvikelse
Ismaskin	1 193,5	1 500,0	306,5
Årsanslag KFN	819,2	1 000,0	180,8
Offentlig utsmyckning	63,0	500,0	437,0
Totalt:	2 075,7	3 000,0	924,3

Ekonomisk översikt

Resultaträkning nämnd

	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget
3 intäkter	3 594	4 182	588
4 Material/Bidrag/Köpt vht	-6 195	-7 829	-1 634
5 personalkostnader	-34 042	-33 270	772
6 övr. verksamhetskostnader	-47 409	-47 071	338
Netto	-84 052	-83 988	64

Besluts/ verksamhetsområden	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Avvikelse 2019
Tkr				
Ledning och administration	-5 879	-5 488	391	-469
Ale Fritid	-45 482	-46 131	-649	220
Öppen ungdomsverksamhet	-8 024	-7 503	521	712
Bibliotek	-10 685	-10 215	470	606
Kulturverksamhet	-13 982	-14 650	-668	-470
Nettokostnader	-84 052	-83 988	64	599

Analys och förslag för framtiden

Verksamhetsåret 2020 kan säkrast beskrivas som det år när ingenting var som det brukar. Kultur- och fritids verksamheter präglas av öppenhet och möten i alla dess former vilket via en global pandemi fick omprövas, ställas om och ställas in utifrån rådande omständigheter. Med detta som bakgrund så har verksamheten utifrån omständigheterna optimerat resursutnyttjandet efter rådande nationella riktlinjer och levererat mervärde till Ale kommuns invånare.

De ekonomiska förutsättningarna var inför 2020 relativt goda då förseningen av byggnation av ridanläggningen skapade ekonomiskt utrymme att finansiera punktsatser som normalt sett inte inryms i ordinarie budget. Utrymmet användes för att sysselsätta ungdomar under sommaren samt ett extra stöd till lovverksamheten. Det avsattes även medel för en planerad invigning av teatern efter upprustningen men den blev av förklarliga skäl aldrig genomförd.

Sektorn har under pandemin haft en ökad sjukfrånvaro och verksamheten har svårt att ersätta frånvarande personal på kort varsel vilket medfört att kostnaderna för personal blev betydligt lägre än budgeterat. Utöver detta ersatte staten kostnader kopplat till sjukfrånvaro vilket ytterligare spädde på den positiva avvikelsen. Mot bakgrund av detta så har sektorn i dialog med politiken fattat beslut under året om att förstärka föreningslivet genom utökat bidragsstöd med 1 000 tkr. I slutet av året fanns det fortsatt utrymme jämfört med budget vilket resulterade i ytterligare bidragsstöd till föreningslivet med 300 tkr.

Sektorn har utöver ovanstående även lyckats inrymma oplanerade kostnader för bland annat upprustning av skateparken i Nödinge, extrakostnader för näridrottsplatserna i Ale, kostnad för byggnadsställning på Vikingagården i samband med upprustning av tak, kostnader för arbete med Ale kommuns konstbestånd och planering för

framtida offentlig utsmyckning samt satsningar på kompetensutveckling kopplat till tillitsbaserad styrning.

Ledning och administration gör inte oväntat ett positivt resultat då utvecklingsreserven är placerad där. En justering av semesterlöneskulden bidrog dock till ett något sämre resultat än prognostiserat.

Ale fritids negativa resultat är uteslutande kopplat till det utökade föreningsstödet, övriga verksamheter gör sammanlagt ett positivt resultat där simhallen samt kommunens idrottsplatser utmärker sig.

Öppen ungdomsverksamhet gör ett relativt stort överskott som till stora delar är pandemirelaterad i form av hög sjukfrånvaro och efterföljande ersättning från staten.

Bibliotekets resultat är även detta ett resultat av Covid-19 då sjukfrånvaron inte ersatts i någon större utsträckning och där den statliga ersättning förstärkt resultatet. Det var även en viss fördröjning i rekryteringen av en ny medarbetare vilket ledde till att utfallet för personal blev betydligt lägre än vad som budgeterats.

Kulturverksamhetens negativa resultat består i huvudsak av tre stora poster, byggnadsställningen för upprustningen av Vikingagårdens tak, kostnader för kommunens konstbestånd och planering av framtida offentlig utsmyckning samt en ofinansierad personalrelaterad kostnad av engångskaraktär.

Kultur- och fritids resultat för 2020 visar på en positiv avvikelse på 64 tkr vilket också varit målsättningen för året, det vill säga att hamna så nära ett nollresultat som möjligt utan att utöka sektorns och nämndens fasta kostnader inför 2021. Kommande år är utmanande både utifrån de ekonomiska förutsättningarna men även på grund av pandemins effekter på nämndens verksamheter där social distansering i dagsläget omöjliggör att verksamheten kan bedrivas som planerat.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Tyrone Hansson (fia)
Årets resultat:	17 018 tkr
Nettokostnad:	571 168 tkr

Nämndens uppdrag

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden har ansvar för att bedriva verksamhet enligt av kommunfullmäktige givna mål och riktlinjer samt enligt gällande lagstiftning, nationella mål och övriga styrdokument, allt inom av kommunfullmäktige tilldelat kommunbidrag.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för:

- omsorgen av äldre människor,
- stöd till människor med funktionsvariationer inkl. korttidstillsyn för skolorngdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov (tidigare benämnt förlängd skolbarnsomsorg),
- alla hälso- och sjukvårdsinsatser (exklusive läkarinsatser) i de särskilda boendeformerna och varaktiga hälso- och sjukvårdsinsatser (exklusive läkarinsatser) i det ordinära boendet för alla kommuninvånare,
- kommunens individ- och familjeomsorg samt familjerätts- och familjerådgivningsverksamhet,
- kommunens tillsyns- och tillståndsverksamhet enligt bland annat alkohollagen,
- kommunens uppgifter enligt skuldsaneringslagen,
- kommunens flyktingmottagning,
- kommunala arbetsmarknadsfrågor.

Sammanfattning

2020 blev ett år då förutsättningarna kom att förändras på ett genomgripande och i många avseenden oväntat sätt. Pandemin har utmanat verksamheternas förmåga att hantera en situation där förutsättningarna förändras dagligen och anpassningar måste göras ständigt. Sektorn har visat sig vara väl rustad för att hantera arbete under dessa svåra omständigheter, medarbetarna har visat prov på en imponerande flexibilitet och kunskap och den sammantagna bilden är att arbetet totalt sett varit framgångsrikt.

Samarbeten både internt, mellan olika enheter, sektorer och professioner, samt externt har främjats liksom känslan av arbetstillfredsställelse hos många medarbetare då fokus uteslutande varit på kärnverksamheten. Detta har även gagnat arbetet med det salutogena förhållningssättet på ett sätt som inte gick att förutse. Den fortsatta implementeringen av det salutogena förhållningssättet har i övrigt fått anstå under året då det inte varit möjligt att samla stora grupper medarbetare i samma lokal utifrån smittorisken. Arbetet kommer återupptas snarast möjligt under 2021.

Även om pandemin präglade verksamheten det gångna året har en del utvecklings- och kvalitetsarbete genomförts ändå. Ett exempel är arbetet med kompetensförsörjning där både identifiering av nyckelkompetenser,

arbetet med kompetensstegen samt det systematiska arbetet med att främja en stabil personalsituation där god introduktion, tillgång till kompetensutveckling och handledning, möjlighet till avancemang och att kontinuerligt följa arbetsbelastningen för att kunna avlasta vid arbetstoppar är centrala delar.

Inför 2020 gjordes förändringar i verksamhetsplan och budget och en omfattande planering för tillitsdialoger på olika sätt och i olika konstellationer, främst med fokus på relationen förtroendevalda och tjänstemän. På grund av pandemin fick justeringar i planeringen göras men per sista augusti och det andra delårsbokslutet genomfördes dialoger för samtliga verksamhetsområden inom sektorn. Fokus för dialogen var hur verksamheterna arbetat med aktiviteter och uppdrag för att bidra till en måluppfyllelse på helheten kopplat till de strategiska målsättningarna *Hälsa och välbefinnande* samt *Genomförande*.

Den nya formen för uppföljningen föll väl ut hos både förtroendevalda och tjänstepersoner och ambitionen (i enlighet med kommunfullmäktiges intention så som sektorn uppfattat den) är att utvidga uppföljningen i form av dialog under 2021.

Den strategiska målsättningen hälsa och välbefinnande omfattar, i vid bemärkelse, all sektorns verksamhet och

har fått stort fokus under året - inte minst utifrån pandemin. Viss progress har skett inom målsättningen (pandemin till trots) och ett antal prioriterade utmaningar är identifierade inför kommande års arbete. Till dessa hör våld i nära relation, föräldrastöd/föräldrahälsa, bostadsbrist och ensamhet.

En andra intraprenad startade 1 januari 2020, det var Backavik som efter några år av förberedelse fick nämndbeslut på ett treårigt intraprenadavtal. Intraprenadens första år har fungerat väldigt bra. Björkliden som var den första intraprenad, gjorde under året sitt sista avtalsår och förberedde tidigt under året en "ansökan" om ytterligare en avtalsperiod, vilken godkändes av nämnden.

Enhet bemanningsplanering har varit igång sedan april 2020 och ansvarar för rekrytering, tillsättning och arbetsledning av timvikarier till sektorns verksamheter.

Enheten har sammantaget minskat de schemaburna verksamheternas kostnader med drygt 3 Mkr samtidigt som man tagit sig an den omfattande rekrytering som krävdes på grund av pandemin. Under perioden april-december såldes 116 000 timmar. Ett normalår beställer verksamheterna ungefär 110 000 timmar totalt. Dessutom erbjöds olika typer av webbaserad kompetensförstärkning för såväl sommarvikarier som timanställda i syfte att skydda verksamheterna från smitta.

Under året har skyddsutrustning för 12,5 Mkr inhandlats till kommunen som helhet, sektor arbete, trygghet och omsorg står för den övervägande majoriteten av konsumtionen. Exempelvis har sektorn under perioden april till december använt nästan 300 000 munskydd och samma period har mer än 1000 liter handdesinfektion förbrukats.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall 2019
Äldreomsorg	Antal personer över 65 år med hemtjänstbeslut	608		576
	Antal beviljade timmar hemtjänst	190 782	184 000	195 248
Funktionshinder	Ej verkställda beslut bostad med särskild service, (snitt för perioden)	10,7		4
	Kostnad per individ i snitt avseende LSS-boende (exkl. köpta platser)	758	766	783
Individ- och familjeomsorg	Akut behov av tak över huvudet, exempelvis i form av vandrarhem (antal beslut)	205		
	Öppenvård - intern verkställighet (antal verkställda beslut)	527		

Investeringar

Årets investeringar uppgår till 3 Mkr av sektorns totala investeringsram om 6,7 Mkr.

Under året har upprustning av IFO-huset genomförts och kompletterande inventarier till verksamheten har köpts in. Sektorn har också anskaffat möbler och kontorsinventarier till våra särskilda boenden på Garverivägen och Klockarängen och även till lokalerna på Järnkontoret i Nödinge. Funktionshinderverksamhetens serviceboende Kontakten har nyanskaffat en del möbler och vid boendet på Björklövsvägen har ett förråd byggts och invändigt har också en mindre ombyggnation gjorts i syfte att förbättra personalmiljön. Krokstorps LSS-boende har gjort en reparation av taket i en av verksamheterna och också investerat i belysning utmed gångväg till verksamheten. Även Klockarevägens LSS-boende har genomfört ombyggnation av en kontorslokal.

I år har också en större satsning gjorts avseende digitalisering inom sektorn. Investeringsanslaget Digital agenda

har i stort sett nyttjats fullt ut till investering i hotellås till lägenheterna inom sektorns särskilda boenden. Anslaget avseende E-hälsa har även det nyttjats i hög grad under året till nyckelfria lås till de flesta av sektorns omsorgsgämare i hemtjänst. Hemtjänstområde Skepplanda kvarstår när det gäller nyckelfria lås men planen är att införa det med kvarvarande investeringsmedel avsatta för ändamålet.

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Årsavvikelse
Reinvestering	1 685	2 000	315
Utbyte grundutrustning	0	750	750
E-hälsa	915	1 360	445
Digital agenda	1 115	1 170	55
Nya boenden FH inventarier	0	800	800
Fordon FH/skolskjuts	0	600	600
Totalt:	3 715	6 680	2 965

Ekonomisk översikt

Resultaträkning nämnd

	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget
3 intäkter	199 818	207 337	7 519
4 Material/Bidrag/Köpt vht	-114 593	-113 374	1 220
5 personalkostnader	-455 676	-454 508	1 168
6 övr. verksamhetskostnader	-217 735	-210 624	7 111
Netto	-588 186	-571 168	17 018

Besluts/ verksamhetsområden	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Avvikelse 2019
Tkr				
60 ATO Centralt	-42 674	-30 398	12 276	16 080
61 Individ- och familjeomsorg	-133 351	-140 429	-7 079	-5 967
63 Ordinärt boende	-77 229	-73 414	3 815	-370
65 Funktionshinder	-173 214	-171 578	1 636	-13 625
69 Särskilda boenden och hemsjukvård	-161 718	-155 348	6 370	365
Nettokostnader	-588 186	-571 168	17 018	-3 519

Analys och förslag för framtiden

Sektorn har vid bokslutet en positiv avvikelse om 17 Mkr. I överläget ligger ett överskott på drygt 12 Mkr, varav ca 6 Mkr motsvarar det som återstår av sektorns buffert och 6 Mkr är medel avsatta för driftsättning av LSS-boendet i Skepplanda. Staten har under året ersatt kommunerna för sjuklöner med anledning av pandemin och jämfört den sjukfrånvaro som sektorn hade under 2019 förefaller det som att staten överkompenserat sektorn för dessa kostnader vilket framgår av tabellen nedan. Överkompensationen uppgår enligt beräkningen till 3,8 Mkr. Sammanlagt motsvarar dessa tre poster ca 16 Mkr vilket därmed förklarar den övervägande delen av avvikelsen. Inom ramen för varje del finns såväl plusposter som minusposter vilket gör att en fördjupad beskrivning är påkallad. Sektorn debiterades för

återställandet av lokalerna på Vikadamm nästan 2 Mkr. Kostnader för den medarbetare som sköter egentestningen (PCR-prov för att konstatera Covid-19) belastar också överläget från försommaren och året ut. Sannolikt också delvis avhängigt pandemin har semesterlöneskulden ökat under året och belastade sektorn med 1,2 Mkr

	sjuklön inkl ag-avg apr-nov 2020 minus 2019	sjuklönersättning 2020	"överkompensation"	avvikelse bokslut 2020	avvikelse bokslut exkl överkomp
ATO	-2 542	6 380	3 837	17 018	13 290
60 ATO Centralt	-124	168	44	12 276	12 232
61 Individ- och familjeomsorg	-245	973	728	-6 970	-7 698
63 Ordinärt boende	-836	1 403	567	3 815	3 248
65 Funktionshinder	-303	1 797	1 493	1 636	143
69 Särskilda boenden och hemsjukvård	-1 034	2 039	1 005	6 370	5 365

utöver budget för 2020. De strategiska medlen som planerades syfta till arbete med implementering av det salutogena förhållningssättet har endast delvis kunnat

nyttjas och dessa bidrar också till den positiva avvikelsen med 1,1 Mkr.

Decentraliseringen av bemanningsenheten innebär att sektorn sedan april månad driver bemanningsplaneringsenheten i egen regi. Sedan övertagandet i april har man tillsatt knappt 116 000 timmar vilket är 6 000 timmar fler än sektorn beställde för ett helår föregående år, sannolikt som en konsekvens av pandemin. Före decentraliseringen betalade enheterna 271 :- för varje köpt timme. Sedan april månad betalar man den faktiska kostnaden för medarbetaren plus den administrativa kostnaden för driften av bemanningsplaneringsenheten. I snitt är denna kostnad ca 28 kronor lägre per timme vilket innebär att enheterna sammantaget haft kostnadslättnader motsvarande ca 3,2 Mkr.

Bemanningsplaneringsenheten	Totalt
Enhetens totala personalkostnader	-4 690 345
Tillsatta timmar	115 979
Administrativ kostnad per tillsatt timme i snitt	-40,44

Äldreomsorg

Enheterna inom Ale hemtjänst har fortsatt sitt goda arbete med kostnadskontroll och samplanering av bemanning och insatser, även om pandemin begränsat möjligheterna något. En del omsorgstagare har av sagt sig hemtjänst under pandemin vilket renderat ett överskott i LOV-budgeten. Ungefär 1,2 Mkr av överskottet kan förklaras så och återstående överskott om 1,7 Mkr beror på att timmarna minskat av andra skäl. När de beviljade timmarna minskar måste bemanningen följa med för att inte skapa ekonomisk obalans. Detta är särskilt svårt när omsorgstagare endast tillfälligt av säger sig en insats, som varit fallet under pandemin. Enheterna kan inte minska sin bemanning permanent eftersom den enskilde när som helst kan ändra sig och vilja ha sin insats igen. Trots detta har Ale hemtjänst lyckats väldigt väl under året och har en relativt liten obalans mellan intäkter och kostnader på helår.

Funktionshinder

Nämnden har sedan tidigare gett i uppdrag åt verksamhetsområdet att sänka sina kostnader per individ i verksamheten. Personalkostnaderna är den i särklass största delen av kostnaderna och under 2020 har dessa minskat med drygt 4 % eller 6,4 Mkr jämfört 2019, se nedan. En jämförelse utfall mot utfall visar tyvärr inte detta eftersom andra kostnader tillkommit, under 2020 har exempelvis kostnaderna för köpta platser ökat med 5 Mkr, personlig assistans med privat utförare inräknat i detta belopp, se nedan. Kostnader för köp är svårare för verksamhetsområdet att påverka och hänger ihop dels med tillgången till egna boendeplatser i Ale, som under lång tid varit ett utvecklingsbehov, dels med den enskildes val av utförare när det gäller assistans.

Verksamhetsmättet kostnad per individ visar att kostnaden per egenproducerad plats har sjunkit från 783 000 :- till 758 000 :-.

Lönekostnad per enhet	ack utfall 2019	ack utfall 2020	diff. 2019/2020
Byvägens barnboende	-5 222	-4 431	791
Surtehöjd LSS	-4 993	-4 813	180
Krokstorp inkl DV	-20 469	-19 144	1 325
Ånggatan, inkl anhörigstöd	-11 048	-9 907	1 141
Björklövsvägen	-8 629	-7 969	660
Kontakten	-3 764	-3 530	234
Klöverstigen	-8 444	-6 475	1 969
Fyrklövergatan	-2 990	-4 110	-1 120
Klockarevägen	-6 818	-6 695	123
Personlig assistans			1 000 *
			6 304

* Lönekostnad personlig assistans varierar med ersättning från Försäkringskassan. Beloppet avser vakanshållande av två administrativa tjänster 2020.

	ack utfall 2019	ack utfall 2020	diff. 2019/2020
	-30 805	-35 891	-5 086
Köp externa platser, Funktionshinder	-17 961	-20 306	-2 344
Personlig assistans, externa utförare	-12 864	-15 556	-2 692

Under kommande år kommer arbetet att fortsätta med omstrukturering av boendeverksamheterna för att få till en bra målgruppsindelning. Man planerar också stödbehovsmätningar för att kunna resurssätta varje enhet på det sätt som är mest adekvat i förhållande till behoven. Utökningen i Skepplanda med 12 platser kommer förstärkas att rendera nyanställningar av medarbetare men man planerar att lösa de administrativa delarna inklusive enhetschef med befintliga resurser.

Kvalitet, såsom lämpliga egenkontroller och kompetensutveckling kommer också att vara i fokus under kommande år och bedöms kunna bidra positivt.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet gör ett negativt resultat. Resultatet orsakas främst av högre kostnader för köp av verksamhet och ökat försörjningsstöd. Köp av verksamhet landar på prognosticerat underskott medan försörjningsstödet ökat med nästan 1 mkr mer än vid delårsbokslutet vilket är oroande. Inför 2021 ökades budget för försörjningsstöd men vid årets slut syns ingen uppbromsning av kostnadsökningen och därmed finns risk att utökningen inte är tillräcklig. En delförklaring skulle kunna vara att ansvaret för boendeplaceringar av vuxna med beroendeproblem som inte vill arbeta med sitt beroende flyttats från Vuxenenheten till Arbetsmarknads- och försörjningsstödsenheten. Kostnaden för boendeplaceringar har också minskat på Vuxenenheten. Dessutom har kvalitetskraven vid upphandling av boenden höjts vilket lett till högre dygnskostnad men självfallet också högre kvalitet.

Underskottet avseende köp av verksamhet återfinns i princip i sin helhet inom ramen för barn och unga och köp av plats som en konsekvens av vård enligt Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, se nedan. Placeringar i denna kategori har ökat från 0 till 6, varav merparten under andra halvåret 2020 vilket också innebär att kostnaderna kvarstår under delar av 2021.

	2020 utfall	2020 budget	2020 avvikelse	2019 utfall	2018 utfall
Institutionsvård LVU/HVB (BoU)	-12 900	-5 807	-7 093	-5 535	-6 412
Köpt öppenvård (BoU)	-955	-4 003	3 048	-3 619	-3 126
Institutionsvård LVM/HVB (Vuxen)	-1 069	-3 552	2 483	-1 967	-3 049
Vård i nära relationer	-542	-473	-69	-364	-1 539
Övriga öppna insatser SOL	-69	-201	132	-128	-136
Bistånd boende missbruk	-6 257	-5 226	-1 031	-4 693	-4 073
			år 2020	år 2019	år 2018
Budget per år			-19 262	-20 584	-25 305
Utfall per år			-21 794	-16 306	-18 335
Avvikelse mot budget per år			-2 532	4 278	6 970

Såväl inom Arbetsmarknads- och försörjningsstödsenheten som inom Ungdomshuset arbetar man särskilt med att komma tillrätta med de ökade kostnaderna som beskrivits ovan men det finns också faktorer i omvärlden, exempelvis den på grund av pandemin markant ökade arbetslösheten, som kommer spela roll, åtminstone för den initiala framgången.

En pågående avtalstvist belastar också resultatet med nästan 1,2 Mkr, se nedan. Ärendet är inte avgjort ännu.

	2020 utfall	2020 budget	2020 avvikelse
Köpt vård o boende	-21 794	-19 262	-2 532
Ekonomiskt bistånd	-25 421	-20 900	-4 521
Sjuklönersättning 2019-2020	973	0	973
Ramavtal skadestånd	-1 194	0	-1 194
Flyktingverksamhet	-3 317	-3 500	183
			-7 091

Särskilda boenden och hemsjukvård

Inklusive verksamhetsområdets två intraprenader är

utfallet positivt motsvarande 6,4 Mkr. Olika typer av statliga satsningar har kommit verksamhetsområdet till del motsvarande 1,6 Mkr. Dessutom uppdagades under året att fastighetsägaren till ett av de särskilda boendena under flera år underlåtit att utbetala del av hyresintäkter från hyresgästerna till Ale kommun vilket renderade i en återbetalning på 1,1 Mkr. Extremt få betaldagar och köp av hospiceplatser bidrar också till det positiva utfallet med 700 tkr.

Verksamhetsområdet har sedan 2018 arbetat hårt med att anpassa kostnaderna till de tilldelade medlen och lyckats väl med det. Sett enbart till personalkostnaderna är man nära nog i balans även 2020 och det positiva utfallet förklaras nästan enbart av olika typer av engångsutbetalningar under 2020.

Sammantaget bedöms förutsättningarna för sektorn goda inför 2021. Farhågorna handlar om kostnadsutvecklingen inom IFO samt de fortsatta effekterna av den pågående pandemin. Sektorn har blivit väl kompenserad under 2020 för tillkommande kostnader men än så länge är det oklart om det kommer fortgå under 2021. Ansenliga summor har lagts bara på skyddsutrustning och tillsammans med den högre sjukfrånvaron är det ett observandum.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Henrik Fogelklou (m)
Årets resultat:	6 234 tkr
Nettokostnad:	58 052 tkr

Nämndens uppdrag

Plan och bygg Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggområdet enligt plan- och bygglagen samt övriga uppgifter som enligt annan lag skall fullgöras av den kommunala nämnden inom plan- och byggväsendet. Huvuduppgifterna är bygglovsgivning, detaljplanering och kommunens kartverk. För detaljplaner som upprättas med enkelt planförfarande, samt detaljplaner som inte är av principiell beskaffenhet eller av större vikt (PBL (2010:900) 5 kap § 27) och överensstämmer med översiktsplanen delegeras antagandebeslutet till samhällsbyggnadsnämnden. Beslutanderätten i dessa planfrågor innefattar även beslut om planbesked.

Färdtjänst Nämnden ansvarar för individuella beslut om rätt till färdtjänst inklusive riksfärdtjänst.

Bostadsanpassningsbidrag Nämnden ansvarar för individuella beslut om bostadsanpassning samt parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Miljö- och hälsoskydd Nämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning och/eller samordningsansvar inom livsmedel, hälsoskydd, miljöskydd, avfall, kemikalier, förorenad mark, strålskydd, smittskydd, tobak, naturvård, strandskydd, kalkning, producentansvar och foderkontroll. Nämnden ansvarar för att pröva frågor som, förutom lag, följer av kommunens renhållningsordning, föreskrifter till skydd för människors hälsa och miljö eller vattenskydds föreskrifter. Nämnden ansvarar för att upprätta förslag till åtgärdsprogram och svara för provtagning med anledning av miljö kvalitetsnormer samt EU: s vattendirektiv.

Vatten och avlopp, renhållning och avfall Nämnden är kommunens samordnande och verkställande organ för vatten och avloppsverksamhet samt renhållnings- och avfallsverksamhet.

Gata och park Nämnden ansvarar för gatu- och parkverksamheten där kommunen har kommunalt huvudmannskap enligt detaljplan. Nämnden är även trafiknämnd med ansvar för lokala trafikföreskrifter, trafiksäkerhetsfrågor, trafik tillstånd, trafikskyltning och parkeringsövervakning.

Natur- och miljöarbetet Nämnden ansvarar för och samordnar kommunens översiktliga strategiska natur- och miljöarbete. Nämnden ansvarar för och samordnar kommunens övergripande energiplanering och främjandet av energihushållningen.

Mark- och exploatering Nämnden ansvarar för kommunens markinnehav och exploateringsverksamhet i syfte att skapa mark för nya bostäder, verksamheter, kommunala lokaler med mera.

Övriga uppgifter Nämnden ansvarar vidare för drift och skötsel av kommunens markinnehav, skogsförvaltningen, kommunens odlingslotter. Nämnden ska särskilt samverka med kommunstyrelsen i samhällsbyggnadsfrågor.

Sammanfattning

Kommunens tillväxt uppgår preliminärt till 1,48 procent vilket stämmer väl överens med befolkningsprognosen för Ale kommun. Coronapandemin bedöms i nuläget inte haft några större effekter på inflyttningen till kommunen.

De kommande årens planer innehåller ett betydande antal bostäder. Planenheten har nu en god produktion vilket ställer krav på övriga enheter att skapa förutsättningar för klara ett högre arbetsflöde. Sektorn behöver

tillse så att övriga enheter klarar att hantera den ökade arbetsmängden.

Sektorn vill, nu när mark- och exploatering tillkommit organisationen, utreda möjligheter till större markinköp inom strategiskt viktiga områden. Sektor samhällsbyggnad ser stora fördelar med kommunen som markägare. Dels har Ale kommun själv rådighet över marken och möjligheten exploatera marken. Vidare kan kommunen erbjuda näringslivet attraktiva möjligheter till etablering

för att öka företagsamheten inom kommunen.

Sektorn har tagit fram en e-strategi. Strategin pekar ut mål och styrande principer för sektorns digitaliseringsarbete. I handlingsplanen behandlas operativa insatser. Det innebär att arbetet med strategin och handlingsplanen innefattar att identifiera, beskriva och göra en prioritering av insatser. Ett digitaliseringsråd kommer att driva frågorna framåt.

Ale kommun årets klättrare inom bygg- och utvecklingsbenchen i Västra Götaland. Priset är ett mått på hur väl samarbetet mellan kommun och byggföretag fungerar. Kommunen får också ett andra pris i utmärkelsen om årets kommun inom samma utmärkelse.

För samhällsbyggnadsnämnden (exkl. affärsverksamheter) är nettokostnaderna för året 6,2 Mkr. Samtliga enheter förutom gata/park och byggenheten uppvisar stora positiva avvikelser mot budget.

Den största budgetavvikelsen utgörs av lägre personalkostnader och förklaras främst av vakanta tjänster. Överskottet för ej utnyttjade kapitalkostnaderna uppgår till 2,6 Mkr och hänger till viss del ihop med lägre bemanning än budgeterat då inte alla planerade investeringar har kunnat genomföras. Ökat behov av konsultinsats på grund av vakanta tjänster gör att konsultkostnaderna överstiger budget med ca 2,5 Mkr.

Intäkterna är väsentlig högre än budget men det finns ett antal intäktsposter som motsvaras av högre kostnader och därmed inte bidrar till lägre nettokostnader,

exempelvis vissa plankostnader som kan vidarefaktureras. Lona-bidrag för inventering och framtagande av naturvårdsprogram som inte hade budgeterats motsvaras av kostnader för konsulter och personal. Markarrendes- och hyresintäkter överstiger budget, högre inspektionsavgifter inom miljöbalkens område och ökade intäkter för skogen bidrar till högre intäkter än budgeterat.

Inför år 2021 minskar sektorns kommunbidrag med 857 tkr och utgörs förutom täckning för löneökningar, befolkningstillväxt samt nytillkomna drifts- och kapitalkostnader föranledda av 2021 års nya investeringar också ett 4 667 tkr.

Det ansträngda budgetläget inför 2021 gör att sektorn inledningsvis inte kan återbesätta vissa vakanta tjänster. Det innebär en risk för ökad arbetsbelastning. Risk- och konsekvensanalyser kommer att genomföras inom berörda enheter.

Sektorns sjukfrånvaro har hållit sig inom för sektorn normala nivåer trots en pågående pandemi. Möjligheter att arbeta hemma utnyttjas väl. Sjukfrånvaron under kommande år är svår att sia om och är till stor del beroende på hur Covid-19 utvecklas.

Sektorn har under året tagit fram en kompetensförsörjningsplan för 2021 där två bristyrken identifierats. Det ena är specialister inom bygglovsverksamheten och det andra är civilingenjörer inom väg och vatten. Sektorn bedömer att funktioner som geotekniker och projektledare är nyckelkompetenser.

Verksamhetsmätt

Verksamhet	Verksamhetsmätt	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall 2019
Administrationen				
Miljö	Andel besökta miljöfarliga verksamheter med årlig avgift, jämfört med tillsynsplanen %	74	100	100
	Andel besökta livsmedelsverksamheter enligt kontrollplanen %	62	90	100
	Andel besökta hälsoskyddsverksamheter med årlig avgift, jämfört med tillsynsplanen %	100	100	100
Plan och Bygg	Beslutade lovärenden	213	230	213
	Beslutade ärenden inom bostadsanpassning	55	95	78
	Antagna detaljplaner	2	4	4
	Beslutade ärenden inom färdtjänst	210	300	258
	Beslutade ärenden inom riksfärdtjänst	1	5	3
	Uppstartade detaljplaner	2	4	1
	Antal färdigställda bostäder	194	200	160
	Andel hyresrätter	12		3
	Andel bostadsrätter	0		0
	Andel äganderätter	36		53

Investeringar

1. Markinköp - Utfallet för markreserven är 25,7 Mkr. Ordinarie årsbudget är 20 Mkr. Tilläggsanslag har erhållits med 5,6 Mkr, vilket gör att kostnaden har överstigit budget med 110 tkr. Årets inköp avser i huvudsak två stora markförvärv i Älvängen.
2. Utbyggnad av GC-nät – Infrastrukturenheten har under året byggt ut gång- och cykelväg mellan Alevägen och Aspvägen i Alafors, längs Björklövsvägen mellan Helgesvägen och Hansvägen i Älvängen samt en ny passage utanför kommunhuset i Alafors. Då det inte finns beslut om att kommunen får finansiera utbyggnad av gång- och cykelväg på vägförenings vägar avvaktas byggnation av en sträcka på Göteborgsvägen i södra Älvängen till en uppskattad kostnad på 3 Mkr. Enheten avser att lämna tillbaka investeringsmedel för att täcka upp underskottet på investeringen "utbyggnad busshållplatser/säkra skolvägar"
3. Utbyggnad busshållplatser/säkra skolvägar – infrastrukturenheten har under året byggt en gång- och cykelväg längs Danska vägen i Surte samt byggt klart sträckan utanför Vadbacka i Skepplanda. Enheten har dragit över budget på denna investering men lämnar investeringsmedel på investeringen "utbyggnad av GC-nät".
4. Utbyte Gatubelysning – infrastrukturenheten har bytt ut 364 stolpar och armaturer samt 4500 meter kabel. Kommunens entreprenör har inte hunnit utföra allt som var avropat under 2020.
5. Utbyte gatubelysning, landsbygden – verksamheten har avvaktat belysningsstrategin innan åtgärder på landsbygden utförts, därför har inte några investeringsmedel använts under 2020.
6. Utbyggnad enligt K2020 - Tillgänglighetsanpassningar på Surte station och på busshållplats Albotorget har utförts under året.
7. Åtgärder p.g.a ej utbyggda planer – Investeringen har använts till att projektera en ombyggnation av Lahalsvägen i Nödinge, då vägen inte är byggd enligt detaljplan samt byggt klart en vändplan på Vassvägen i Surte och en vändplan vid Vadbacka i Skepplanda. Budget har överskridit med 112 tkr på grund av att fakturor som avsåg 2019 inkom under början av 2020.
8. Lekplats Nödinge – Lekplatsen Pausen i Nödinge blev något billigare än beräknat.
9. Attraktivare älv – Investeringen har använts för att bygga om båtiläggningsrampen vid Grönån i Älvängen.
10. GC Alingsåsvägen – Investeringen har inte påbörjats under året. Det avser medfinansierings avtal med Trafikverket.
11. Cirkulationsplats N Kilandav. – Investeringen har inte påbörjats under år. Det avser medfinansieringsavtal med Trafikverket.
12. Fordonsbyten Parken – Ett fordon som beställdes under 2020 kommer att levereras 2021 så 360 tkr av budgeten

önskas flyttas med till år 2021.

13. Just toppbeläggning gator/GC – Beläggningsarbeten har utförts enligt beläggningsplanen. Hela investeringen har inte nyttjats och därför kommer drygt 800 tkr att lämnas tillbaka.
14. Ändrat huvudmannaskap ensk al – infrastrukturenheten har avvaktat med att använda denna investering då en uppdaterad kalkyl presenterades för nämnden under hösten 2020.
15. Armaturbyte till LED – Innan en upphandling har kunnat starta har belysningsstrategin behövt bli klar eftersom det funnits en osäkerhet över hur många armaturer som ska bytas ut. Målet är att denna investering ska slutföras under 2021.
16. Reduceringsfiske Vimmersjön - Sedan ansökan om investering gjordes har kostnadsbilden förändrats i samband med planering av projektet. Kostnaderna för själva fiskeinsatserna som huvudsakligen genomförs 2020 och 2021 kommer vara lägre än vad som beräknades initialt, medan kostnaderna för kontrollprogram, utvärdering och analys kommer bli högre och sträckas sig över längre tid. Ökade kostnader kommer dock kunna täckas med beviljade bidrag. Sedan bidragsansökan beviljades har dessa använts i första hand och investeringsmedlen kommer att användas senare. Därför har väldigt lite av investeringen använts 2020 och troligen även 2021.
17. Infrastruktur vid exploatering - Investeringen har under året använts till åtgärder på dagvattenanläggningen i Älvängen i form av att ha byggt dammar och diken.
18. Bil mätenheten - Befintligt mätbil fungerar och därför har inte investering utnyttjats. Behovet av att byta ut mätbilen på sikt finns kvar men troligast under 2022.

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Årsavvikelse
1) Markinköp	25 710	25 600	-110
2) Utbyggnad av GC-nät	1 617	4 800	3 183
3) Utbyggnad busshållplatser	2 787	2 276	-511
4) Utbyte gatubelysning	8 878	13 856	4 978
5) Utbyte gatubelysning, landsbygd	0	900	900
6) Utbyggnad enligt K 2020	627	4 600	3 973
7) Åtgärder p.g.a. ej utbyggda planer	827	715	-112
8) Lekplats Nödinge	1 805	2 000	195
9) Attraktivare älv	27	100	73
10) GC Alingsåsvägen	0	4 150	4 150
11) Cirkulationsplats, GC till förskola N Kilandavägen	0	20 000	20 000
12) Fordonsbyte parken	1 246	1 700	454
13) Just toppbelägg gator GC	2 170	3 000	830
14) Ändrat huvudmannaskap ensk al	0	5 000	5 000
15) Armaturbyte till LED	0	6 000	6 000
16) Reduceringsfiske Vimmersjön	453	3 475	3 022
17) Infrastruktur vid exploatering	9 820	20 000	10 180
18) Bil mätenheten	0	400	400
Nämnd-/årsanslag	1 162	2 500	1 338
Totalt:	57 129	121 072	63 943

Ekonomisk översikt

Resultaträkning nämnd

	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget
3 intäkter	30 627	32 201	1 574
4 Material/Bidrag/Köpt vht	-2 255	-2 632	-376
5 personalkostnader	-50 842	-45 274	5 568
6 övr. verksamhetskostnader	-41 815	-42 347	-532
Netto	-64 286	-58 052	6 234

Besluts/ verksamhetsområden	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Avvikelse 2019
Tkr				
Sektorstab	-7 107	-6 527	580	-2 059
Plan och myndighet	-25 391	-21 503	3 888	1 963
Teknik	-31 788	-30 021	1 767	1 658
Nettokostnader	-64 286	-58 052	6 234	1561

I årsavvikelsen 2019 redovisas ej Mex i Plan-och myndighet då enheten ingick i sektor kommunstyrelsen

Analys och förslag för framtiden

De skattefinansierade verksamheternas positiva budgetavvikelse uppgår till 6,2 Mkr.

Resultatet för **nämnd och sektorstab** är 580 tkr bättre än budget, varav färdtjänstens överskott står för ca 80 tkr och bostadsanpassningen för ca 700 tkr medan sektorstabens visar ett underskott mot budget med 200 tkr. Överskottet inom färdtjänsten är hänförligt till lägre personalkostnader för färdtjänsthandläggare, resekostnader för färdtjänst återfinns inom kommunstyrelsen. Överskotten inom bostadsanpassningen beror till hälften på lägre personalkostnader än beräknat på grund av lägre tjänstgöringsgrad och till hälften på att färre bostadsanpassningar genomförts.

Budgeten för verksamhetschef plan- och myndighet ligger under sektorstaben, tjänsten har inte varit tillsatt under året. Från och med hösten har det varit en interimslösning med en konsult på 50 %, vilket har generat högre konsultkostnader än beräknat. Staben har under hösten stärkts med en intern resurs för utredningar och det har under året varit en lägre debitering av egen arbetskraft i projekt än beräknat, vilket också har försämrat resultatet.

Plan – och myndighet

Årsresultatet för **Mex** visar på ett överskott på ca 1,8 Mkr. Överskottet beror till ca tre fjärdedelar på att utfallet för Ale småstäder ligger under budget. Det är framför allt konsultkostnader som inte använts men även uteblivna kostnader för att återställa mark efter rivning

av Grönsakshuset i Nödinge. Sanering har pågått året ut. Resten av överskottet beror framför allt på lägre personalkostnader än budgeterat beroende på ledigheter mm.

För **planenheten** är både intäkter och utgifter väsentligt lägre än budgeterat på grund av en fortsatt vakant tjänst som planarkitekt och resultatet för år 2020 uppgår till ca 1,3 Mkr. En planarkitekt har varit föräldraledig och har under den tiden ersatts av en plankonsult. Kostnader för kompetens inom trafikområdet som har behövts inom planarbetet har belastat planenhetens budget. Några detaljplaner drivs med hjälp av plankonsulter till självkostnadspris och där tar kostnader och intäkter ut varandra.

Byggenhetens resultat är -200 tkr. Enheten har haft vakanser under hela året, vilket ger lägre personalkostnader men minskar också intäkterna. I samband med personalförändringar har ett stort antal komplicerade ärenden ärvts och tappat styrfart, vilket gjort att möjligheterna till debitering uteblivet. Avsaknaden av en bygglovschef som kunnat stå för kontinuitet och uppstyrning har bidragit till inkomsttappet.

Överskottet på **miljö** på drygt 900 tkr beror på att intäkterna har varit något större än budgeterat men främst på att personalkostnaderna har varit väsentligt lägre än budgeterat på grund av vakanser och tjänstledigheter. Rekrytering av den vakanta tjänsten som livsmedelsinspektör har inte skett och övriga vakanser har i mycket låg grad täckts med visstidsanställning.

Låg bemanning inom livsmedelskontrollen innebär att utförd tillsyn inte har motsvarat de avgifter som tagits ut i början av året som årlig kontrollavgift. En del av det hänger samman med pandemin och att besök inte kunnat utföras på vårdverksamheter. Enligt livsmedelsverket ska tillsynsskuld regleras genom utökad tillsyn inom en treårsperiod. För att täcka kostnaderna för framtida utökad kontroll har uttagna avgifter överförts från 2020 till 2021 för att undvika att kostnader för livsmedelskontroll belastar skattemedel under kommande år.

Den låga bemanningen och pandemiläget har främst påverkat möjligheten till platsbesök, besök på verksamheter där tillsynsbehovet bedöms vara lägre än besök vart tredje år och möjligheten att delta i interna samverkansprojekt kring ex. kvalitet.

Teknik (exklusive affärsverksamheten)

Infrastrukturenheten visar ett överskott på drygt 2,1 Mkr. Lönekostnaderna ha varit ca 1,1 Mkr lägre än budget och beror partiell frånvaro samt vakanta tjänster där rekrytering avvaktas p.g.a. omorganisation inom verksamhetsområde teknik. Överskottet för ej utnyttjade kapitalkostnaderna uppgår till drygt 2 mkr och hänger till viss del ihop med lägre bemanning för att kunna utföra alla planerade investeringar.

Kostnaderna för konsulter har varit 1,6 Mkr, vilket är

1,4 Mkr högre än budgeterat, varav ca 400 tkr avser inhyrd konsult p.g.a. sjukskrivningar. Stora utredningar där konsulter har använts har varit framtagande av belysningsstrategi, framtagande av beläggningsstrategi (RoSY koncept) och utredning av övertagande av vägföreningar.

Det är svårt att lämna förslag på åtgärder för framtiden då delar av verksamheten inom infrastrukturenheten flyttas till Gata-Park från 2021.

Resultatet för **gata/park** är ca 400 tkr sämre än budgeterat. Intäkterna är högre och personalkostnaderna är lägre än budgeterat men vissa verksamhetskostnader har varit högre än budget. Under senhösten har enheten utfört eftersatta arbeten som exempelvis asfalteringar, staketarbeten, schaktarbeten samt uppfräschning av det offentliga rummet.

Kommunen växer och med det kraven från invånarna det finns det ett stort behov av ekonomiska medel till gata park för att hålla kommunen i fint skick och leva upp till invånarnas krav och önskningsar.

Affärsverksamheten

Affärsverksamhetens (VA och renhållning) redovisar ett årsresultat på + 1 115 tkr respektive + 2 491 kr. Se vidare i bilaga för affärsverksamheten.

Överförmyndarnämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Christer Mörlin (KD)
Årets resultat:	-1 tkr
Nettokostnad:	2 757 tkr

Nämndens uppdrag

Överförmyndarnämnden är en myndighet med rättslig särställning enligt föräldrabalken (FB).

Överförmyndarenheten tillsätter gode män och förvaltare. Nämndens primära uppgift är att utöva tillsyn över gode män, förvaltare genom att bland annat granska årsräkningar. Överförmyndarnämnden ansvarar för att rekrytera lämpliga ställföreträdare. Överförmyndarnämnden utövar också tillsyn över förmyndare i vissa fall.

Överförmyndarnämnden har även i uppgift att efter föreläggande från tingsrätten eller vid anmälan om behov av ställföreträdarskap, inhämta yttrande från huvudmän, anhöriga och externa aktörer såsom sjukvård och socialtjänsten samt företräda nämnden vid eventuell förhandling vid rättsinstans.

Nämndens politiska ledning består av fem (5) förtroendevalda ledamöter och tre (3) ersättare. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet som årligen via besök kontrollerar verksamheten.

Sammanfattning

Överförmyndarnämndens verksamhet visar ett resultat på - 1 tkr. Korrigering av investeringskostnader förklarar differensen mot prognos vid föregående delårsbokslut där resultatet är året uppskattades till - 200 tkr.

Av verksamhetens kostnader står lagstadgat arvode till ställföreträdare för den absolut största delen. Arvodet beräknas i samband med granskning av de redovisningar ställföreträdare årligen lämnar in. Arvodensnivåerna följer Sveriges Kommuner och Regioners riktlinjer för arvode till ställföreträdare, och baseras på hur omfattande och komplext uppdraget är. Det är också först vid granskning, när huvudmannens inkomster och tillgångar blir kända, som bedömning kan göras om huvudmannen själv ska stå för arvodet eller om kostnaden landar på kommunen, utifrån de beloppsgränser för inkomster och tillgångar som anges i föräldrabalken.

Den prognos som görs vid upprättande av verksamhetsplan och budget, baseras på en oförändrad ärendemängd, omfattning och komplexitet. De senaste åren noteras att allt fler ärenden har en komplex problembild som kräver mer av ställföreträdarna.

Då arvodet baseras på uppdragets tyngd och omfattning leder detta till ökade arvodeskostnader. Överförmyndarnämndens budget är förhållandevis liten och saknar utrymme för oväntade utgifter vilket innebär att ett nytt ärende av mer komplex karaktär är tillräckligt för att påverka utfallet.

I budget saknas utrymme för oväntade kostnader som kan bli aktuella för verksamheten, såsom tolk,

översättning av dokument, anlitan av extern juridisk kompetens, kostnader för boutredningsman eller stämningssmannadelgivning. Det är kostnader som förekommer, om än sällan, inom verksamhetsområdet, men som idag saknar täckning inom budget.

Överförmyndarnämnden ansvarar för att såväl rekrytera som att utöva tillsyn över ställföreträdare; gode män och förvaltare som företräder de som behöver hjälp vad gäller förvalta egendom, bevaka rätt och sörja för person. Rekrytering av lämpliga ställföreträdare är en av verksamhetens viktigaste men också mest krävande uppgifter. Verksamheten ser en stor utmaning i att finna ställföreträdare till de mest komplexa ärendena, med missbruk, samsjuklighet, i övrigt socialt utsatta situationer och ibland också med inslag om hot om våld.

På grund av Covid-19 har de aktiviteter som var kopplade till verksamhetsplanen inte kunnat genomföras då de i stor utsträckning innefattar besök och sociala kontakter. Möten med det lokala föreningslivet i syfte att synliggöra verksamheten och förhoppningsvis öka tillgången av lämpliga ställföreträdare har fått flyttas fram. Det gäller även möten med andra aktörer, i synnerhet socialtjänst, där det finns ett behov att förtydliga överförmyndarnämndens tillsynsuppdrag liksom en förhoppning om att det personliga mötet ska innebära lägre trösklar och ökad benägenhet att ta kontakt med överförmyndarnämnden. Övervägningar om digitala mötesformer kan vara ett alternativ har gjorts löpande, men inte bedöms vara en fullgod ersättning. Då restriktioner på grund av Covid-19 förväntas pågå under en längre tid,

kommer digitala lösningar delvis prövas under kommande år, främst vad gäller interna kontakter, även om en del fördelar med det mellanmännsliga fysiska mötet, faller bort.

Rekrytering av ställföreträdare har under i några ärenden dragit ut på tiden, bland annat då restriktioner med uppmaning till social distansering och förbud om besök på äldreboende gjort att en del inte velat åtaga sig uppdrag eftersom man önskar träffa den tilltänkta huvudmannen innan man bestämmer sig.

Granskning av de redovisningar som ställföreträdare årligen lämnar in slutfördes i juli varför nämndens mål om tid för slutförande av granskning av redovisningshandlingar uppfylldes med god marginal.

Verksamheten bedrivs av två handläggare som

tillsammans gör 1,65 årsarbetare, vilket i jämförelse med flera andra överförmyndarverksamheten handlägger fler ärenden per årsarbetare. Trots detta är handläggningstiderna och tiderna för slutförande av granskning av ställföreträdarens redovisningar förhållandevis kort. Det kan uppnås genom att överförmyndarhandläggarna har lång erfarenhet och tätt samarbete som möjliggör enkel kommunikation som tillsammans med ett prestigelöst förhållningssätt, där olikheter och styrkor tas tillvara, ger hög effektivitet på förhållandevis liten personalstyrka.

För att överförmyndarnämnden ska bibehålla en hög nivå och god service kan verksamheten ha glädje av en ökad delaktighet när det gäller framtagandet av de ekonomiska ramarna, och välkomnar den dialogmodell som nu gäller där verksamhetens behov, och betydelse, kan tydliggöras också med hjälp av andra instanser.

Verksamhetsmått

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall 2019
Överförmyndarverksamhet	Förmyndarskap	129	120	122
	Godmanskap enl. FB 11:4	172	180	168
	Förvaltarskap enl. FB 11:7	26	25	27
	Ensamkommande barn i kommunen	3	3	3
	Särskilt förordnad vårdnadshavare	12	10	16
	Kombinerat godmanskap och förvaltarskap enl. FB 11:4, 11:7	9	9	8

Ekonomisk översikt

Resultaträkning nämnd

	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget
3 intäkter	17	19	2
5 personalkostnader	-2 551	-2 670	-119
6 övr. verksamhetskostnader	-222	-106	116
Netto	-2 756	2 757	-1

Differens i utfall för övriga verksamhetskostnader kommer främst av korrigerings av tidigare inräknade investeringskostnader.

Analys och förslag för framtiden

Överförmyndarnämndens verksamhet bedrivs i en resurseffektiv verksamhet med få utgiftsposter. En förhållandevis liten budget utan marginaler innebär att varje förändring ger tydligt utslag i utfallet. Möjlighet till intäkter, utöver schablonersättning från Migrationsverket i samband med mottagande av ensamkommande barn, saknas.

Vid föregående uppföljning, delårsbokslutet, var prognos

för helåret -200 tkr. Utfallet för året uppgår till - 1 tkr och beror huvudsakligen på korrigerings av fördelning av investeringskostnader för nytt ärendehanteringssystem. Personalkostnader för året, av vilka arvode till ställföreträdare utgör den största delen, visar dock en avvikelse på - 120 tkr.

Kostnaderna för lagstadgat arvode till ställföreträdare

utgör den största utgiftsposten. Arvodet beräknas i samband med granskning av de årsredovisningar ställföreträdare årligen lämnar in. Arvodesnivåerna följer Sveriges Kommuner och Regioners riktlinjer för arvode till ställföreträdare, och baseras på hur omfattande och komplext uppdraget är. Det är också först vid granskning, när huvudmannens inkomster och tillgångar blir kända, som bedömning kan huruvida huvudmannen själv ska stå för arvodet eller om kostnaden landar på kommunen. I föräldrakalkylen anges de beloppsgränser för huvudmannens inkomster respektive tillgångar som gäller för när arvodet ska betalas av kommunen.

Verksamhetens kostnader kan därför bara uppskattas utifrån tidigare års utfall. Den prognos som görs baseras på en oförändrad ärendemängd, omfattning och komplexitet. Förutom att redan aktiva äldre ärenden kan ändra karaktär, inkommer ärenden överflyttade från andra kommuner. Har arvodering för föregående år inte gjorts vid överlämnandet, landar kostnaden på kommunen i de fall huvudmannen inte själv ska betala.

Då överförmyndarnämndens budget är förhållandevis liten och saknar utrymme för oväntade utgifter, innebär det att ett nytt ärende av mer komplex karaktär, med en ökad arvodeskostnad om cirka 25 tkr, direkt ger genomslag i resultatet.

Överförmyndarnämnden kan inte se att det finns realistiska möjligheter att minska verksamhetens kostnader, vilket gör att det inte finns möjlighet att genom prioriteringar skapa utrymme i budget, i det fall oväntade kostnader tillkommer.

Sådana oväntade kostnader kan exempelvis gälla tolk, översättning av dokument, anlitan av extern juridisk kompetens, kostnader för boutredningsman eller stämningssmannadelgivning. Det är kostnader som förekommer, om än sällan inom verksamhetsområdet, men som idag inte har täckning inom tilldelad ram. Hänsyn till sådana kostnader bör övervägas vid tilldelning av ram kommande år.

Genom Länsstyrelsens nationella överförmyndarstatistik som samlats in sedan 2015 kan jämförelser göras såväl nationellt som med andra kommuner. Den senaste mätningen visar att kommunerna nationellt sett står för arvodeskostnaden i 47 % av ärenden, medan Ale kommun står för arvodet i 44 % av fallen. Överförmyndarverksamhetens kostnader uppgår nationellt sett till 112 kronor per kommuninvånare, vilket är att jämföra med Ale, där kostnaden uppgår till 90 kronor per kommuninvånare. Ur ett kommunekonomiskt perspektiv är ställföreträdarskap således en billig, men för flera av våra medborgare en helt ovärderlig, insats.

Ord och begrepp

Anläggningskapital

Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder, det vill säga eget kapital placerat i anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar

Tillgång som avses att stadigvarande innehas, det vill säga i flera år.

Avskrivningar

Fördelning av anskaffningskostnaderna för en anläggningstillgång på fler år.

Balansräkning

Visar kommunens ekonomiska ställning vid bokslutstillfallet. Visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa har finansierats med egna medel och lån.

Eget kapital

Kommunens totala kapital bestående av anläggningskapital och rörelsekapital. Utgörs i balansräkningen av skillnaden mellan tillgångar och skulder. Förändringen av eget kapital redovisas i resultaträkningen samt i balansräkningen genom att jämföra årets och föregående års bokslut.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella kostnader och finansiella intäkter, det vill säga i huvudsak räntekostnader minus räntintäkter.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag utgår med ett bestämt belopp per invånare. Utjämningen består av inkomstutjämning och kostnadsutjämning.

Kapitalkostnader

Är en intern kostnad mellan kommunens finansförvaltning och övriga förvaltningar. Kapitalkostnaderna består av avskrivningar och intern ränta på gjorda investeringar.

Kassaflödesanalys

Visar hur kommunens investeringar och löpande kassa-verksamhet har finansierats och hur det har inverkat på kommunens likvida ställning.

Komponentavskrivning

Vid tillämpning av komponentavskrivning delar man bokföringsmässigt upp en anläggningstillgång, t ex en byggnad, i olika komponenter med olika avskrivningstider istället för att låta anläggningstillgången i sin helhet ha samma avskrivningstid.

Kortfristiga fordringar eller skulder

Fordringar eller skulder med en förfallotid om ett år eller mindre.

Likvida medel

Kontanter eller andra tillgångar som snabbt kan omsättas till pengar till exempel medel på bank.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar eller skulder

Fordringar eller skulder överstigande ett år.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter minus investeringsbidrag.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag (riktade stats- och landstingsbidrag), avgifter och ersättningar. Verksamhetens nettokostnader (exkl. kapitalkostnader) återfinns i resultaträkningen.

Omsättningstillgångar

Likvida medel plus kortfristiga fordringar.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Personalomkostnader

Arbetsgivaravgifter, pensionskostnader med mera. Belastar verksamheterna med procentuella påslag på utbetald lön.

Resultaträkning

Visar kostnader och intäkter under året och hur dessa påverkat eget kapital.

Rörelsekapital

Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

Självfinansieringsgrad

Visar hur mycket av årets investeringar som finansierats med egna medel.

Skuldsättningsgrad

Relationen mellan skulder och eget kapital, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har lånefinansierats.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsförmåga utvecklats.

Revisionsberättelse

Kommunrevisorerna i Ale kommun

Revisionsberättelse 2020

Till fullmäktige i Ale kommun

Org nr: 212000-1439

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt genom utsedda lekmannarevisorer verksamheten i kommunens företag under 2020. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträtt oss revisorer. Vi har även biträtt med administrativt stöd från kommunledningskontoret.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit de resultat som redovisas i bilagan "Sammanfattning över avlämnade rapporter".

Kommunens resultat uppgår till 125,6 mnkr vilket är 30,6 mnkr bättre än 2019 och 49,6 mnkr bättre det budgeterade resultatet på 76 mnkr. Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 125,2 mnkr.

Största avvikelserna från budget visar kommunstyrelsen om +11,7 mnkr, omsorg- och arbetsmarknadsnämnden om +17,1 mnkr och servicenämnden om -10,1 mnkr. Vi vill poängtera vikten av att det långsiktiga arbetet med att anpassa verksamheten till den ekonomiska ramen fortsätter inom servicenämndens verksamhet.

Kommunstyrelsens helhetsbedömning är att kommunen lever upp till god ekonomisk hushållning då alla de finansiella målen uppfyllts med god marginal, förutom ett, tillsammans med att flertalet av de verksamhetsknutna målen når upp till uppsatta målvärden eller visar en positiv utveckling gentemot 2019. Det är framförallt den positiva utvecklingen och förflyttningen som är viktig och påvisar att kommunen är på rätt väg. Kommunens snabba tillväxttakt de kommande åren kommer dock att utmana målet för självfinansieringsgrad av investeringar.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Ale kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelse och nämnders interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

Kommunrevisorerna i Ale kommun

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Ansvarsprövning

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelse, nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

Vi återoppar i övrigt bifogade redogörelser och rapporter.

Nödinge 2021-03-17

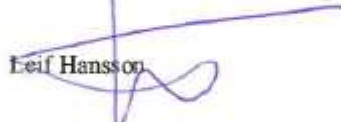

Iréne Hellekant

Daniel Höglund

Leif Andersson

Leif Hansson

Willy Kölborg

Mika Kojo

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:
Sammanfattning över avlämnade rapporter
Granskningsrapport från lekmannarevisorer i AB Alebyggen
Redogörelse för revisorernas förvaltning under år 2020

Protokoll från kommunfullmäktige

26(64)

PROTOKOLL

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum: 2021-03-29

Fotokopiera överenslåtningen
med original i klypsan

Amra Muminhodzic

KF § 83

Dnr KS-EKO.2021.53

Årsredovisning Ale kommun och dess bolag 2020

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna Årsredovisning 2020 för kommunen och dess bolag.

Kommunfullmäktige beslutar att inga över- eller underskott ska överföras till nämnderna 2021.

Sammanfattning

År 2020 har under 10 av årets månader präglats av konsekvenserna av Coronapandemin. I första linjen har kommunens äldreomsorg, funktionsstödsverksamheter och hälso- och sjukvård arbetat med att ställa om för att mota och begränsa smitta samt i förekommande vårda smittade. Skolan har i omgångar bedrivits på distans och kultur- och fritidsaktiviteter har ställt om och in. Under våren tog arbetet med att säkra tillgången till material och personlig skyddsutrustning stort utrymme. Tack vare engagemang i föreningsliv och näringsliv klarade Ale en internationellt svår situation med bravur.

Arbetet de med strategiska målen är i stort i fas men har påverkats av pandemin. Verksamheten över lag har behövt ställa om till helt nya förutsättningar och året präglas av ständiga omprioriteringar. Kommunen har som arbetsgivare haft flera medarbetare som arbetat på distans för att bidra till minskad samhällspridning. Under perioder har sjukfrånvaron varit hög men verksamheten har i stort kunnat bedrivas utan större inskränkningar. Det ekonomiska läget har påverkats av pandemirelaterade statsbidrag samt omställd verksamhet vilket totalt innebär ett större positivt resultat i relation till budget.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2021-01-26
Årsredovisning för Ale kommun och dess bolag 2020
Affärsverksamheten 2020
Exploateringsområde Lärkås/Kiellers damm
Exploateringsområde Östans
Kommunstyrelsens beslut § 48 2021-03-16

Yrkande

Monica Samuelsson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Justerandes eign. 	 MS	Uttragsbestyrkande Amra Muminhodzic
--	---	--

PROTOKOLL
Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum: 2021-03-29

Felåtgärens överenskommen
med originalet åtygas

Amra Muminkhodzic

27(64)

Beslutet skickas till

För kännedom
Samtliga nämnder
Ekonomichef
Redovisningschef

Justerandes sign. 		Utdragsbestyrkande <i>Amra Muminkhodzic</i>
--	---	--